

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 289

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

55 tomas

2012 m. spalio 19 d.

Turinys

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

SPRENDIMAI

2012/636/ES:

- ★ 2012 m. sausio 25 d. Komisijos sprendimas dėl priemonės C 36/07 (ex NN 25/07), kurią Vokietija suteikė Vokietijos pašto bendrovei Deutsche Post AG (pranešta dokumentu Nr. C(2012) 184) ⁽¹⁾ 1

2012/637/ES:

- ★ 2012 m. kovo 21 d. Komisijos sprendimas dėl Valstybės pagalbos SA.29864 (C 6/10) (ex NN 1/10), kurią Čekija suteikė „České aerolinie, a. s.“ (ČSA – „Czech Airlines a.s.“ — „Prielaidos dėl Valstybės pagalbos, susijusios su „Osinek a.s.“ suteikta paskola“) (pranešta dokumentu Nr. C(2012) 1664) ⁽¹⁾ 56

Kaina: 4 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2012 m. sausio 25 d.

dėl priemonės C 36/07 (ex NN 25/07), kurią Vokietija suteikė Vokietijos pašto bendrovei Deutsche Post AG

(pranešta dokumentu Nr. C(2012) 184)

(Tekstas autentiškas tik vokiečių kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/636/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

bendrovei *Deutsche Bundespost POSTDIENST* (toliau – *POSTDIENST*) buvo suteikta neteisėta valstybės pagalba.atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ⁽¹⁾, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtus straipsnius ⁽²⁾ ir atsižvelgdama į tas pastabas,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

- (2) 1999 m. spalio 23 d. pradėjus procedūrą dėl pagalbos (toliau – 1999 m. sprendimas pradėti procedūrą) 1999 m. rugsėjo 16 d. Vokietija pateikė savo pastabas. Paskelbusi 1999 m. sprendimą pradėti procedūrą Komisija gavo 14 suinteresuotųjų šalių pastabas, kurias 1999 m. gruodžio 15 d. raštu persiuntė Vokietijos federalinei vyriausybei suteikdama galimybę dėl jų pateikti savo pastabas. Vokietija atsakė 2000 m. vasario 1 d. raštu, užregistruotu jo gavimo dieną 2000 m. vasario 2 d.

I. PROCEDŪRA

I.1. Procedūra dėl pagalbos

I.1.1. 1999 m. sprendimas pradėti procedūrą ir 2002 m. neigiamas sprendimas

- (1) 1994 m. įmonė *United Parcel Service* (toliau – *UPS*) padavė skundą, kuriame teigė, kad Vokietijos pašto

- (3) 2002 m. birželio 19 d. Komisija priėmė neigiamą sprendimą ⁽³⁾ (toliau – 2002 m. neigiamas sprendimas), kuriame konstatavo, kad *POSTDIENST* ir jos teisių ir pareigų perėmėja *Deutsche Post AG* (toliau – *DPAG*, o *POSTDIENST* ir *DPAG* kartu – *Deutsche Post*) už pašto siuntinių pristatymą į namus ėmė mažesnę už pristatymo sąnaudas atlygį ir kad tokia agresyvi kainų politika nebuvo *Deutsche Post* universaliųjų paslaugų prievolės dalis. Dėl to *Deutsche Post* patirti 572 mln. EUR nuostoliai, pažeidžiant SESV 106 ir 107 straipsnius, galiausiai įvairia forma buvo finansuoti iš valstybės išteklių (pvz., valstybės kompensacinės išmokos iš susijusios bendrovės *Deutsche Bundespost TELEKOM* (toliau – *TELEKOM*), valstybės paskolų garantijos ir valstybės parama pašto srities valstybės tarnautojų pensijoms finansuoti (toliau – pensijų subsidija).

⁽¹⁾ 2009 m. gruodžio 1 d. vietoje EB sutarties 87 ir 88 straipsnių įsigaliojo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniai. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai bei SESV 107 ir 108 straipsniai iš esmės tapatūs. Šiame sprendime, kai tinka, nuorodas į SESV 107 ir 108 straipsnius reikia suprasti kaip nuorodas į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

⁽²⁾ 1999 m. rugpjūčio 17 d. kvietimas teikti pastabas pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl valstybės pagalbos C 61/99 (ex NN 153/96) – Valstybės pagalba „*Deutsche Post AG*“ (OL C 306, 1999 10 23, p. 25), 2007 m. spalio 19 d. kvietimas teikti pastabas pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl valstybės pagalbos C 36/07 (ex NN 25/07) – Valstybės pagalba „*Deutsche Post AG*“ (OL C 245, 2007 10 19, p. 21) ir 2011 m. gegužės 11 d. kvietimas teikti pastabas pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį dėl valstybės pagalbos C 36/07 – Valstybės pagalba „*Deutsche Post*“ (OL C 263, 2011 9 7, p. 4).

⁽³⁾ 2002 m. birželio 19 d. Komisijos sprendimas 2002/753/EB dėl Vokietijos Federacinės Respublikos priemonių, skirtų *Deutsche Post* (OL L 247, 2002 9 14, p. 27).

- (4) Komisijos raginimu su vidaus rinka nesuderinamą 572 mln. EUR valstybės pagalbą Vokietija iš DPAG išieškojo. *Deutsche Post* dėl šio sprendimo padavė apeliacinį skundą ES teismams.
- (5) Europos Sąjungos Bendrasis Teismas (toliau – Bendrasis Teismas) savo 2008 m. sprendime ⁽¹⁾ 2002 m. neigiamą sprendimą panaikino, nes Komisija nebuvo atlikusi išsamios visų su universalijų paslaugų prievole susijusių pajamų ir išlaidų analizės siekdama nustatyti, ar buvo kompensacijos *Deutsche Post* nepriemoka ar permoka.
- (6) Atsižvelgdama į tai Vokietija išieškotą pagalbą – 572 mln. EUR neįskaitant palūkanų – grąžino *Deutsche Post*.
- (7) 2010 m. rugsėjo 2 d. Teisingumo Teismas atmetė Komisijos paduotą apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ⁽²⁾.

I.1.2. Kiti skundai po 2002 m. neigiamo sprendimo priėmimo

- (8) 2004 m. gegužės 13 d. *UPS* padavė dar vieną skundą, kuriame teigė, kad *Deutsche Post* buvo suteikta neteisėta pagalba po 2002 m. neigiamo sprendimo priėmimo. *UPS* išsakė nuomonę, kad 2002 m. neigiamame sprendime ištirtos ne visos pirminiame 1994 m. paduotame skunde nurodytos priemonės ir kad *Deutsche Post* suteikti finansiniai pranašumai gerokai viršija su pagalbos taisyklėmis nesuderinamą 572 mln. EUR dydžio pagalbą. *UPS* teigimu, *Deutsche Post* valstybinius išteklius naudojo savo siuntų verslui plėsti (pvz., perimdama kitas įmones) ir paslaugoms savo patronuojamosioms įmonėms *Postbank AG* ir *Deutsche Post Euro Express GmbH & Co OHG* (toliau – *DPEED*), kurios veikė banko paslaugų sektoriuje ar, naudodamos prekės ženklą *DHL*, siuntų paslaugų pardavimo verslo klientams sektoriuje, nepagrįstai mažomis sandorių kainomis parduoti.
- (9) 2004 m. lapkričio 9 d. ir 2005 m. balandžio 1 d. Komisija Vokietijai išsiuntė prašymus pateikti informaciją. 2004 m. gruodžio 2 d. ir 2005 m. birželio 3 d. Vokietija pateikė savo atsakymus.
- (10) 2004 m. liepos 16 d. įmonė *TNT Post AG & Co KG* (toliau – *TNT*) padavė skundą, kuriame irgi teigė, kad *Deutsche Post* paslaugas *Postbank AG* parduodavo nepagrįstai mažomis sandorių kainomis. *TNT* teigė, kad *Postbank AG* už suteiktas paslaugas apmokėdavo tik kintamas išlaidas, o bendras fiksuotas išlaidas už pardavimo tinklą visa apimtimi finansuodavo *Deutsche Post* iš savo laiškų monopolio pajamų.

- (11) 2004 m. lapkričio 11 d. ir 2005 m. balandžio 25 d. Komisija Vokietijai išsiuntė prašymus pateikti informaciją. 2004 m. gruodžio 17 d. ir 2005 m. birželio 23 d. Vokietija pateikė savo atsakymus.

I.1.3. 2007 m. sprendimas išplėsti procedūrą

- (12) Gavusi daugiau skundų Komisija 2007 m. rugsėjo 12 d. raštu ⁽³⁾ (toliau – 2007 m. sprendimas išplėsti procedūrą) pranešė Vokietijai išplečiantį 1999 m. pradėtą procedūrą. 2007 m. sprendimu išplėsti procedūrą buvo siekiama į procedūrą įtraukti visą naujai gautą informaciją ir išsamiai ištirti bet kokią galimą valstybės priemonių, suteiktų *Deutsche Post*, nulemtą konkurencijos iškrypimą (išsamiesni svarstymai dėl valstybės kompensacinių išmokų, valstybės garantijų, pensijų subsidijos ir išimtinės licencijos teikti pašto paslaugas pateikti I.1.14 skirsnyje).
- (13) Komisijos nuomone, reikėjo tiksliai atkurti 1990–2007 m. *Deutsche Post* buhalterinę apskaitą, siekiant išsiaiškinti valstybės priemonių poveikį su įvairiomis *Deutsche Post* teiktomis paslaugomis susijusioms pajamoms ir išlaidoms.

I.1.4. Vokietijos pastabos dėl 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą

- (14) 2007 m. gruodžio 14 d. Vokietija pateikė savo pastabas; *Deutsche Post* dėl 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą padavė apeliacinį skundą (žr. I.3.1 skirsnį).

I.1.5. Suinteresuotųjų šalių pastabos dėl 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą ir Vokietijos pastabos dėl šių pastabų

- (15) 2007 m. lapkričio 16 d. *UPS* ir *TNT* pateikė savo pastabas.
- (16) 2007 m. gruodžio 20 d. Vokietija paprašė pratęsti pastabų teikimo terminą, o 2008 m. kovo 12 d. federalinė vyriausybė pateikė pastabas dėl *TNT* ir *UPS* pastabų.

I.1.6. Išorės eksperto pasirinkimas

- (17) 2008 m. sausio 23 d. Komisija paskelbė konkursą ekspertizei atlikti, kuria remdamasi galėtų lengviau nustatyti, ar *Deutsche Post* per 1990–2007 m. laikotarpį už universalijų paslaugų prievolės vykdymą galbūt gavo kompensacijos permoką ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 1 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-266/02 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją (2008), Rink. p. II-1233.

⁽²⁾ 2010 m. rugsėjo 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-399/08 P, Komisija prieš *Deutsche Post AG* (2010), Rink. p. I-0000.

⁽³⁾ 2007 m. rugsėjo 12 d. kvietimas teikti pastabas pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl valstybės pagalbos C 36/07 (ex NN 25/07) – Valstybės pagalba „*Deutsche Post AG*“ (OL C 245, 2007 10 19, p. 21).

⁽⁴⁾ 2008 m. sausio 23 d. skelbimas apie konkursą 2008/S 15-018228 (OL S 15, 2008 1 23).

- (18) 2008 m. birželio 18 d. Komisija sudarė sutartį su bendrove WIK Consult GmbH, kuri specializuojasi pašto sektoriaus išlaidų apskaitos srityje.

I.1.7. Vokietijos pastabos dėl pagrįstos tiriamojo laikotarpio trukmės

- (19) 2008 m. birželio 10 d. ir 2008 m. birželio 18 d. raštuose Vokietija išreiškė prieštaravimą dėl Komisijos parinktos tiriamojo laikotarpio trukmės (1990–2007 m.) ir išsakė nuomonę, kad pakanka tyrimą apriboti 1990–1994 m. laikotarpiu, per kurį mokėtos valstybės kompensacinės išmokos. Vokietijos tvirtinimu, per šį laikotarpį nuostoliai buvo didesni negu valstybės kompensacinės išmokos, tad *Deutsche Post* kompensacijos permokos negavo. Vokietijos nuomone, remiantis Bendrijos bendrosiomis nuostatomis dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma ⁽¹⁾ (toliau – 2005 m. Bendrijos bendrosios nuostatos) laikotarpio po 1994 m. buhalterinės apskaitos duomenų pateikimas yra neproporcingas, nes kompensacijos permokos apskaičiavimo laikotarpis – ketveri metai.

- (20) 2008 m. birželio 27 d. Vokietija pateikė teisinę ekspertizę dėl Komisijos pareigos valstybės kompensacines išmokas, valstybės garantijas ir pensijų subsidijas tirti atskirai ⁽²⁾. Taip pat Vokietija teigė, kad norint įvertinti valstybės garantijas ir pensijų subsidiją buhalterinės apskaitos duomenų tikrinti nebūtina.

- (21) Tokią pačią nuomonę Vokietija išsakė Komisijos tarnyboms 2008 m. gegužės 29 d. ir 2008 m. liepos 15 d. vykusiuose susitikimuose.

I.1.8. 2008 m. liepos 17 d. prašymas pateikti informaciją

- (22) 2008 m. liepos 17 d. Komisija Vokietijai išsiuntė prašymą pateikti informaciją, kuriame nurodė visas tirtinas valstybės priemones ir pateikė klausimyną dėl per 1990–2007 m. laikotarpį *Deutsche Post* gautų pajamų ir patirtų išlaidų. Prašymas pateikti informaciją buvo parengtas bendradarbiaujant su WIK Consult. 2008 m. rugpjūčio 5 d. Vokietija paprašė pratęsti informacijos pateikimo terminą neapibrėžtam laikui motyvuodama tuo, kad pirmiau turi išsiaiškinti, ar turi tam tikrus duomenis.

I.1.9. 2008 m. rugpjūčio 12 ir 22 d. priminimo raštai

- (23) 2008 m. rugpjūčio 12 d. Komisija paaiškino, kodėl turi patikrinti 1990–2007 m. laikotarpio *Deutsche Post* pajamas ir išlaidas, ir dar kartą paprašė pateikti prašomą informaciją.

- (24) Savo 2008 m. rugpjūčio 14 d. atsakyme Vokietija vėl tvirtino, kad nėra jokio pagrindo tikrinti *Deutsche Post* pajamas ir išlaidas po 1994 m. 2008 m. rugpjūčio 22 d. Komisija pranešė pasiliekanči teisę tuo atveju, jei Vokietija nepateiks prašomos informacijos, priimti sprendimą, įpareigojantį pateikti tą informaciją, kaip numatyta 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽³⁾, 10 straipsnio 3 dalyje.

- (25) 2008 m. rugsėjo 29 d. rašte Vokietija pateikė dar vienos teisinės ekspertizės (galiausiai pateiktos 2008 m. spalio 2 d.) rezultatus, siekdama pagrįsti savo nuomonę, kad buhalterinės apskaitos po 1994 m. tikrinti nereikia ir kad 1990–1994 m. laikotarpis yra pagrįstas tiriamasis laikotarpis ⁽⁴⁾.

- (26) 2008 m. spalio 28 d. Vokietija pateikė informaciją apie valstybės garantijas ir pensijų subsidiją.

I.1.10. 2008 m. spalio 30 d. sprendimas, įpareigojantis pateikti informaciją

- (27) Komisija su Vokietijos argumentais nesutiko ir laikėsi nuomonės, kad būtina išanalizuoti duomenis iki 2007 m., siekiant išsamiai įvertinti suteiktų valstybės priemonių poveikį konkurencijos teisės požiūriu. Po 2008 m. rugpjūčio 12 d. ir 2008 m. rugpjūčio 22 d. priminimo raštų Komisija 2008 m. spalio 30 d. priėmė sprendimą, įpareigojantį pateikti informaciją, kuriuo Vokietijos oficialiai buvo paprašyta pateikti visus reikiamus 1990–2007 m. laikotarpio buhalterinės apskaitos duomenis.

- (28) Vokietija ir *Deutsche Post* užginčijo sprendimo, įpareigojančio pateikti informaciją, galiojimą (plg. I.3.2 skirsnį).

- (29) 2008 m. lapkričio 27 d. Vokietija pateikė prašomus 1990–1994 m. laikotarpio buhalterinės apskaitos duomenis, o 2008 m. gruodžio 5 ir 16 d. atnaujino 2008 m. lapkričio 27 d. pateiktus buhalterinės apskaitos duomenis.

I.1.11. 1990–2007 m. laikotarpio buhalterinės apskaitos duomenų pateikimas

- (30) Po 2009 m. vasario 6 d. įvykusio Vokietijos valstybės sekretoriaus pono B. Pfaffenbacho, DPAG valdybos primininko pono F. Appelio ir už konkurencijos politiką atsakingo Komisijos nario susitikimo Vokietija ir *Deutsche Post* pareiškė pasirengusios pateikti laikotarpio po 1994 m. buhalterinės apskaitos duomenis.

- (31) 2009 m. kovo 3 d. Vokietija pateikė pirmą viso 1990–2007 m. tiriamojo laikotarpio buhalterinės apskaitos duomenų rinkinį.

⁽¹⁾ OL C 297, 2005 11 29, p. 4.

⁽²⁾ Prof. CL. D. Ehlermanno ekspertizė, *WilmerHale* (2008 m. birželio 16 d.), „Die Verpflichtung der Europäischen Kommission zur Einzelprüfung angeblicher Beihilfen an die Deutsche Post AG“ (Europos Komisijos pareiga atskirai tirti kiekvieną tariamą *Deutsche Post AG* suteiktą pagalbą).

⁽³⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

⁽⁴⁾ Prof. CL. D. Ehlermanno ekspertizė, *WilmerHale* (2008 m. spalio 10 d.), „Die Periodizität der Überkompensationsrechnung gemäß Art. 86 Abs. 2 EG“ (Kompensacijos permokos apskaičiavimo periodiskumas pagal EB sutarties 86 straipsnio 2 dalį).

- (32) 2009 m. kovo 3 d. Briuselyje ir 2009 m. kovo 12 d., 2009 m. balandžio 2 d., 2009 m. gegužės 28 d., 2009 m. birželio 23 d. ir 2009 m. rugsėjo 18 d. Bonoje įvyko *Deutsche Post* ir Komisijos tarnybų atstovų susitikimai. 2009 m. kovo 26 d., 2009 m. gegužės 7 d. ir 2009 m. birželio 22 d. Vokietija pateikė atitinkamus *Deutsche Post* svarstymus.
- (33) Įvykus šiems susitikimams ir 2009 m. birželio 4 d. ir 2009 m. liepos 30 d. Komisijos tarnyboms *Deutsche Post* pateikus nemažai klausimų, 2009 m. liepos 9 d., 2009 m. liepos 31 d., 2009 m. rugpjūčio 17 d., 2009 m. rugsėjo 8 d., 2009 m. rugsėjo 10 d. ir 2009 m. spalio 15 d. Vokietija pateikė atnaujintus buhalterinės apskaitos duomenis ir kitus paaiškinimus.
- (34) 2009 m. rugsėjo 16 ir 24 d. Komisijos tarnybos pateikė daugiau klausimų, į kuriuos Vokietija atsakė 2009 m. spalio 14 d.

I.1.12. WIK ekspertizės pateikimas

- (35) Delsiant pateikti buhalterinės apskaitos duomenis kelis kartus reikėjo pratęsti sutartį su WIK Consult. 2009 m. lapkričio 9 d. WIK Consult pagaliau pateikė savo ekspertizę (toliau – WIK ekspertizė).
- (36) 2010 m. sausio 14 ir 21 d. Vokietija pateikė pastabas dėl WIK ekspertizės. 2010 m. vasario 11 d. Vokietija pateikė KPMG parengtą ekspertizę (toliau – KPMG ekspertizė) dėl pervestinių sumų ⁽¹⁾, kurias iki 1995 m. *Deutsche Post* turėjo mokėti valstybei, teisinio pobūdžio ir *Deloitte* parengtą ekspertizę ⁽²⁾ (toliau – *Deloitte* I ekspertizė) dėl WIK ekspertizėje kaip pagrindas imto lyginamojo indekso „pagrįstam“ pelnui apskaičiuoti.
- (37) 2010 m. balandžio 23 d. Vokietija pateikė dar vieną *Deloitte* tyrimą (toliau – *Deloitte* II ekspertizė) dėl pagrįsto pelno, kurį reikia imti kaip *Deutsche Post* universaliųjų paslaugų pagrindą, dydžio.
- (38) 2010 m. rugpjūčio 9 d. Vokietija pateikė daugiau pastabų dėl kompensacijos permokos apskaičiavimo ir rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio investuotojo principo taikymo vertinant valstybės kompensacines išmokas.

I.1.13. Pastabos panaikinus 2002 m. neigiamą sprendimą

- (39) 2010 m. lapkričio 5 d. Vokietija pateikė dar vieną teisinę ekspertizę, kurioje nagrinėjama sprendimo byloje C-399/08 Komisija prieš *Deutsche Post* (plg. I.3.5 skirsnį) reikšmė vykstančiai pagalbos tyrimo procedūrai ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Išsamūs paaiškinimai dėl pervestinių sumų pateikti VI.2.1 skirsnyje.

⁽²⁾ KPMG ekspertizė (2010 m. vasario 11 d.) „*Deutsche Post AG – Rechtliche Qualifikation der Ablieferungen nach § 63 PverfG*“ (*Deutsche Post AG* – teisinis pervestinių sumų kvalifikavimas pagal Pašto organizavimo įstatymo (PverfG) 63 dalį); *Deloitte* ekspertizė (2010 m. vasario 9 d.) „*Assessment of the WIK Consult report for the European Commission – A report for Deutsche Post AG*“ (WIK Consult ataskaitos vertinimas Europos Komisijai – ataskaita *Deutsche Post AG*).

⁽³⁾ Prof. Cl. D. Ehlermanno ekspertizė, *WilmerHale* (2010 m. lapkričio 5 d.), „*Bedeutung des Urteils des Gerichtshofes in der Rs. C-399/08 P Kommission/Deutsche Post AG für das laufende Beihilfeprüfverfahren im Fall C 36/2007 (Deutsche Post AG)*“ (Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-399/08 P Komisija prieš *Deutsche Post AG* reikšmė vykstančiai pagalbos tyrimo procedūrai byloje C 36/2007 (*Deutsche Post AG*)).

I.1.14. 2011 m. sprendimas išplėsti procedūrą

- (40) 2011 m. gegužės 10 d. raštu Komisija Vokietijai pranešė apie savo sprendimą remiantis SESV 108 straipsnio 2 dalimi išplėsti 1999 m. pradėtą ir 2007 m. išplėstą procedūrą, siekiant išsamiai ištirti pensijų subsidiją, kuri *Deutsche Post* buvo teikiama nuo 1995 m. (toliau – 2011 m. sprendimas išplėsti procedūrą).
- (41) 2011 m. gegužės 23 d. Vokietija paprašė pratęsti terminą, o 2011 m. liepos 29 d. pateikė savo pastabas ir kelias kitas ekspertizes: dėl būtinybės apskaičiuoti kompensacijos permoką siekiant įrodyti tariamas kryžmines subsidijas ⁽⁴⁾, dėl *Deutsche Post* faktiškai patirtų socialinių išlaidų ir rinkoje įprastų socialinių išlaidų palyginimo ⁽⁵⁾ ir dėl *Deutsche Post* patirtų rinkos lygį viršijančių socialinių išlaidų dydžio ⁽⁶⁾.
- (42) 2011 m. spalio 4 d. savo pastabas pateikė UPS, 2011 m. spalio 5 d. – *Free and Fair Postal Postal Initiative* (toliau – FFPI), 2011 m. spalio 7 d. – *Bundesverband Internationaler Express und Kurierdienste* (toliau – BIEK). 2011 m. spalio 13 d. Komisija suinteresuotųjų šalių pastabas persiuntė Vokietijai.
- (43) 2011 m. lapkričio 14 d. Vokietija dėl suinteresuotųjų šalių pastabų pateikė savo pastabas.
- (44) 2011 m. lapkričio 18 d. Komisija pateikė dar vieną prašymą pateikti išsamesnę informaciją apie teisių į pensiją finansavimą po 2007 m. Vokietija atsakė 2012 m. sausio 2 ir 19 d. raštais. 2011 m. gruodžio 16 d. Komisija Vokietijai pateikė *Charles River Associates* ekspertizę dėl pelno lyginamosios analizės pagal atskaitos tąską ⁽⁷⁾ (toliau – CRA ekspertizė), dėl kurios 2012 m. sausio 16 d. Vokietija pateikė savo pastabas.

⁽⁴⁾ Prof. Cl. D. Ehlermanno ekspertizė, *WilmerHale* (2011 m. liepos 19 d.), „*Die Verpflichtung der Europäischen Kommission zum Nachweis einer Überkompensation bei der beihilferechtlichen Beanstandung angeblicher Quersubventionierungen*“ (Europos Komisijos pareiga įrodyti kompensacijos permokos buvimą pagalbos teisės požiūriu vertinant tariamas kryžmines subsidijas).

⁽⁵⁾ Prof. Cl. D. Ehlermanno ekspertizė, *WilmerHale* (2011 m. liepos 19 d.), „*Der Vergleich der effektiv getragenen Sozialkosten mit den marktüblichen Sozialkosten im laufenden Beihilfeprüfverfahren im Fall C 36/07 (Deutsche Post AG)*“ (Faktiškai patirtų socialinių išlaidų ir rinkoje įprastų socialinių išlaidų palyginimas vykdant pagalbos tyrimo procedūrą byloje C 36/07 (*Deutsche Post AG*)).

⁽⁶⁾ Prof. J. Weberio ekspertizė, *WHU – Otto Beisheim School of Management Vallendar* (2011 m. liepos mėn.), „*Gutachten zur Ermittlung der Höhe der über das Marktniveau hinausgehenden Sozialkosten der DPAG*“ (DPAG patirtų rinkos lygį viršijančių socialinių išlaidų dydžio apskaičiavimo ekspertizė); atnaujinta ekspertizės versija pateikta 2012 m. sausio 2 d.

⁽⁷⁾ *Charles River Associates* ekspertizė (2011 m. kovo mėn.) „*Estimating a reasonable profit margin for provision of letter services*“ (Pagrįstų pelno maržų už laišku paslaugų teikimą apskaičiavimas); šią ekspertizę pateikė Belgija byloje dėl pagalbos SA.14588 – Valstybės pagalba *bpost*.

I.2. Procedūra pagal SESV 102 straipsnį

- (45) Remdamasi 1994 m. UPS skundu Komisija konstatavo, kad per 1990–1995 m. laikotarpį *Deutsche Post* savo į konkurentų išstūmimą nukreipta siuntinių paslaugų kainodara „verslas klientui“ segmente pažeidė SESV 102 straipsnį. *Deutsche Post* buvo skirta 24 mln. EUR bauda ⁽¹⁾.
- (46) 2004 m. balandžio 22 d. UPS remdamasi SESV 102 straipsniu padavė dar vieną skundą dėl *Deutsche Post* piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi rinkoje. UPS teigimu, *Deutsche Post* už savo reguliuojamas laišku paslaugas ėmė per didelį atlygį.
- (47) Savo tyrimo metu 2004 m. lapkričio 5 d. Komisija gavo dokumentus dėl Vokietijos pašto reguliavimo institucijos (toliau – pašto reguliavimo institucija) sprendimo dėl *Deutsche Post* reguliuojamų laišku paslaugų viršutinės kainos ribos laikotarpiu nuo 2003 m. sausio 1 d. (toliau – 2002 m. sprendimas dėl didžiausių kainų). 2007 m. birželio 13 d. raštu Vokietija pareiškė sutinkanti, kad šie dokumentai būtų naudojami procedūroje dėl pagalbos.
- (48) 2008 m. kovo 25 d. Komisija nusprendė nutraukti procedūrą dėl kartelio manydama, kad tokį SESV 102 straipsnio pažeidimą įrodyti neįmanoma ⁽²⁾.

I.3. Teisminės procedūros

I.3.1. Byla T-421/07 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją

- (49) *Deutsche Post* apskundė 2007 m. sprendimą išplėsti procedūrą aiškindama, kad 2002 m. neigiamu sprendimu buvo sukurtas teisėtas lūkestis, jog Komisija savo tyrimų nebeatnaujin.
- (50) 2011 m. gruodžio 8 d. Bendrasis Teismas šį skundą atmetė kaip nepriimtą ⁽³⁾.

I.3.2. Byla T-570/08 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją ir byla T-571/08 *Vokietija* prieš Komisiją

- (51) Vokietija ir *Deutsche Post* apskundė 2008 m. spalio 30 d. Komisijos sprendimą, įpareigojantį pateikti informaciją, nes, jų nuomone, šiuo sprendimu prašyta pateikti nesvarbią informaciją ir dėl to *Deutsche Post* patyrė neproporcingai didelių sąnaudų.

- (52) 2010 m. liepos 16 d. Bendrasis Teismas abu skundus atmetė kaip nepriimtinius nurodydamas, kad dėl sprendimo, įpareigojančio pateikti informaciją, nei *Deutsche Post*, nei Vokietijos procesinės teisės nebuvo pažeistos.

I.3.3. Byla C-463/10 P *Deutsche Post AG* prieš Komisiją ir byla C-475/10 P *Vokietija* prieš Komisiją

- (53) 2010 m. rugsėjo 27 d. *Deutsche Post* ir Vokietija dėl Bendrojo Teismo sprendimo padavė apeliacinį skundą tebesilaikydamos nuomonės, kad sprendimu, įpareigojančiu pateikti informaciją, buvo pažeistos jų teisės. 2011 m. spalio 13 d. Teisingumo Teismas panaikino 2010 m. liepos 16 d. Bendrojo Teismo sprendimą ⁽⁴⁾, todėl byla buvo perduota Teisingumo Teismui; procesas tebevyksta.

I.3.4. Byla T-344/10 *UPS* prieš Komisiją

- (54) 2010 m. rugpjūčio 20 d. UPS Bendrajam Teismui padavė skundą teigdama, kad Komisija 2007 m. atlikdama teisinį pagalbos tyrimą neteisėtai nesiėmė veiksmų. UPS teigimu, kadangi nuo 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą praėjo beveik treji metai, Komisija turėjo pakankamai galimybių ištirti nagrinėjamas priemones ir įvertinti faktines ir teises aplinkybes, kad galėtų priimti galutinį sprendimą ir baigti tyrimo procedūrą. Procesas tebevyksta.

I.3.5. Byla T-388/11 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją

- (55) 2011 m. liepos 22 d. *Deutsche Post* apskundė 2011 m. sprendimą išplėsti procedūrą motyvuodama, kad Komisija akivaizdžiai apsiriko savo išankstiniame vertinime pensijų subsidiją laikydama valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir nauja pagalba pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį. Procesas tebevyksta.

II. IŠSAMUS VALSTYBĖS PRIEMONIŲ APIBŪDINIMAS

- (56) Nuo 1989 m. valstybės parama *Deutsche Post* buvo teikiama įvairių priemonių forma:

— valstybės teikiamas teisių į pensiją finansavimas šiuo pagrindu:

— 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymas ⁽⁵⁾ (*Personalrechtsgesetz, PostPersRG*);

⁽¹⁾ 2001 m. kovo 20 d. Komisijos sprendimas 2001/354/EB dėl procedūros pagal EB sutarties 82 straipsnį – *Deutsche Post AG* (OL L 125, 2001 5 5, p. 27).

⁽²⁾ 2008 m. kovo 25 d. Komisijos sprendimas byloje COMP/37.821 UPS ir DVPT prieš DPAG, 6, 63, 66 ir 70–72 punktai.

⁽³⁾ 2011 m. gruodžio 8 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-421/07 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją (2011), Rink. p. II-0000.

⁽⁴⁾ 2011 m. spalio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimas susijusiose bylose C-463/10 P ir C-475/10 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją (2011), Rink. p. I-0000.

⁽⁵⁾ 1994 m. rugsėjo 14 d. Buvusios įmonės *Deutsche Bundespost* darbuotojų teisių įstatymas (*Gesetz zum Personalrecht der Beschäftigten der früheren Deutschen Bundespost*) (Oficialusis leidinys *Bundesgesetzblatt* (BGBl.), I dalis, p. 2325).

— valstybės kompensacinės išmokos ir garantijos šiuo pagrindu:

— 1989 m. Pašto organizavimo įstatymas ⁽¹⁾ (*Postverfassungsgesetz, PostVerfG*),

— 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymas ⁽²⁾ (*Postumwandlungsgesetz, PostUmwG*);

— išimtinė licencija ir kainų reguliavimas šiuo pagrindu:

— 1989 m. Pašto įstatymas ⁽³⁾ (*Gesetz über das Postwesen, PostG*),

— 1997 m. Pašto įstatymas (*Postgesetz, PostG*).

II.1. Pensijų subsidija atsižvelgiant į socialines išmokas ir socialinių įmokų schemas valstybės tarnautojams ir privatiems darbuotojams

(57) Nuo 1995 m. pensijų subsidija buvo finansuojama didelė dalis pensijų išmokų į pensiją išėjusiems *Deutsche Post* valstybės tarnautojams. Siekiant įvertinti visas pensijų subsidijos pasekmes, tolesniuose skirtniuose socialinės išmokos ir socialinės įmokos valstybės tarnautojams apibūdintos išsamiau ir palygintos su įstatymais nustatyta pagal privatinę teisę įdarbintų darbuotojų (toliau – privatūs darbuotojai) socialiniu draudimu.

II.1.1. Socialinės išmokos valstybės tarnautojams

(58) Valstybės tarnautojai turi teisę į senatvės pensiją ir paramą ligos ir slaugos atveju. Išmokos *Deutsche Post* valstybės tarnautojams yra tokios pačios, kaip ir kitiems valstybės tarnautojams:

— pagal Valstybės tarnautojų pensijų įstatymo (*BeamVG*) ⁽⁴⁾ 14 straipsnį pensijos dydis apskaičiuojamas iš anksto kaip tam tikras valstybės tarnautojo paskutinio darbo užmokesčio procentinis dydis. Tad, pavyzdžiui, valstybės tarnautojai, išėję į pensiją 2010 m. ir turintys reikiamą darbo stažą, gauna pensiją, atitinkančią 71,75 % jų paskutinio darbo užmokesčio,

— valstybės tarnautojai turi teisę į 50–70 % sveikatos priežiūros ir slaugos išlaidų kompensaciją, o patys turi sumokėti tik šią dalį viršijančias išlaidas. Tikslus sveikatos priežiūros išlaidų paskirstymas priklauso nuo įvairių kriterijų, pavyzdžiui, vaikų skaičiaus. Vals-

tybės tarnautojai gali arba sudaryti savanoriško papildomo draudimo sutartį, arba savo mokėtiną sveikatos priežiūros išlaidų dalį susimokėti patys.

II.1.2. Socialinių išmokų POSTDIENST valstybės tarnautojams finansavimas per 1989–1994 m. laikotarpį

(59) Po pirmos 1989 m. įvykdytos pašto reformos POSTDIENST, TELEKOM ir POSTBANK pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 54 straipsnio 2 dalį turėjo visa apimtimi kompensuoti pensijų išmokas ir sveikatos priežiūros išlaidas į pensiją išėjusiems valstybės tarnautojams, kurie atitinkamoms įmonėms buvo priskirti pagal konkrečių valstybės tarnautojų ankstesnį darbą. Pagal šią nuostatą ši valstybės tarnautojų teisė tebėra pagrįsta valstybės atžvilgiu, tačiau valstybė visą sumą gali išieškoti iš POSTDIENST, TELEKOM ir POSTBANK.

II.1.3. Socialinių išmokų finansavimas DPAG valstybės tarnautojams nuo 1995 m.

(60) Per antrą 1994 m. įvykdytą pašto reformą POSTDIENST dirbė valstybės tarnautojai pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 1 dalį buvo priskirti DPAG. Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 3 dalį valstybės tarnautojų teisinis statusas išliko toks pat. Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 1 straipsnio 1 dalį DPAG iš valstybės perėmė visas darbdavio teises ir pareigas, o pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 3 dalį – visas valstybės tarnautojų turtines teises.

(61) Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 15 straipsnį pensijų ir sveikatos priežiūros išmokas į pensiją išėjusiems valstybės tarnautojams pradėjo mokėti naujai įsteigtas *Deutsche Post* valstybės tarnautojų pensijų fondas. 2001 m. liepos 1 d. *Deutsche Post*, *Deutsche Telekom AG* ir *Postbank AG* pensijų fondai buvo sujungti į Pašto valstybės tarnautojų pensijų kasą (*Postbeamtenversorgungskasse*) (toliau kalbant apie visą laikotarpį nuo 1995 m. sausio 1 d. šie fondai kartu vadinami pensijų fondu).

(62) Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 1 dalį *Deutsche Post* per 1995–1999 m. laikotarpį į pensijų fondą turėjo mokėti 2,045 mlrd. EUR dydžio metinę įmoką, iš viso – 10,225 mlrd. EUR. Nuo 2000 m. pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 2 dalį *Deutsche Post* į pensijų fondą turi mokėti metinę 33 % dydžio įmoką nuo valstybės tarnautojams skirto darbo užmokesčio (t. y. įmokas, kurios siekė nuo 735 mln. EUR 2000 m. iki 540 mln. EUR 2010 m.).

(63) Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 2 dalį trūkstama suma (t. y. pensijų išmokų į pensiją išėjusiems valstybės tarnautojams ir *Deutsche Post* į pensijų fondą sumokėtos įmokos skirtumas) padengiama iš pensijų subsidijos. Pensijų subsidija padidėjo nuo 151 mln. EUR (1995 m.) iki 3,203 mlrd. EUR (2010 m.) ir per 1995–2010 m. laikotarpį siekė iš viso 37,121 mlrd. EUR.

⁽¹⁾ 1989 m. birželio 8 d. Įmonės *Deutsche Bundespost* organizavimo įstatymas (*Gesetz über die Unternehmensverfassung der Deutschen Bundespost*) (BGBl., I dalis, p. 1026).

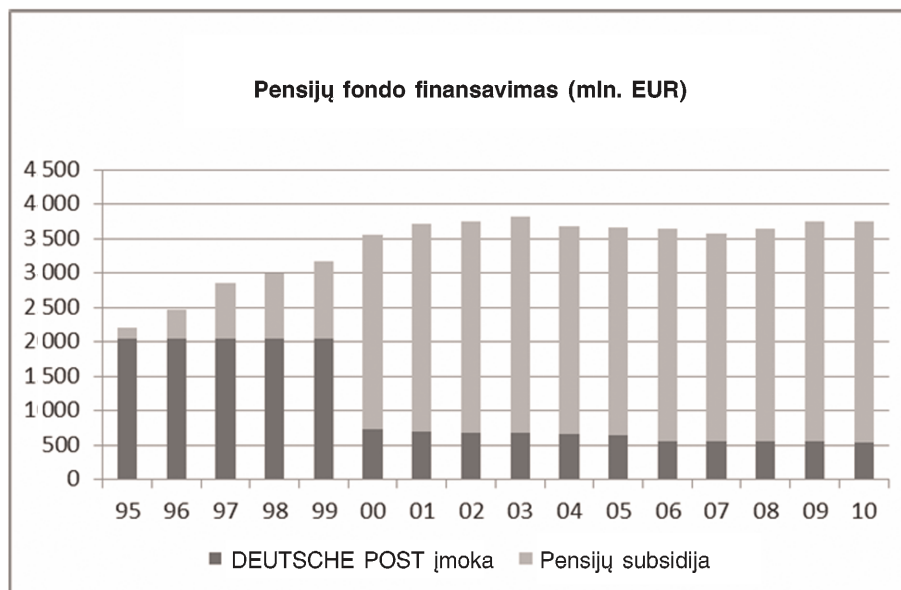
⁽²⁾ 1994 m. rugsėjo 14 d. *Deutsche Bundespost* įmonių reorganizavimo į akcines bendroves įstatymas (*Gesetz zur Umwandlung von Unternehmen der Deutschen Bundespost in die Rechtsform der Aktiengesellschaft*) (BGBl., I dalis, p. 2325).

⁽³⁾ 1989 m. liepos 3 d. Pašto įstatymas (*Gesetz über das Postwesen*) (BGBl., I dalis, p. 1450).

⁽⁴⁾ 1976 m. rugpjūčio 24 d. Valstybės tarnautojų ir teisėjų pensijų įstatymas (*Gesetz über die Versorgung der Beamten und Richter des Bundes*) (BGBl., I dalis, p. 322).

1 paveikslas

Pensijų fondo finansavimas (mln. EUR)

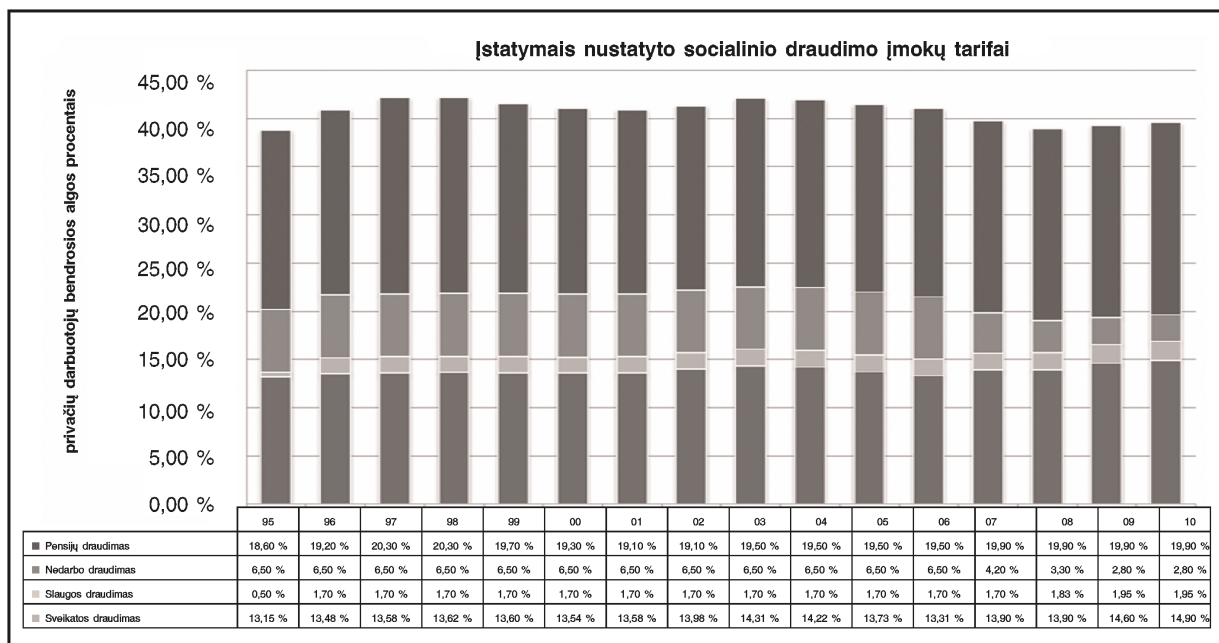
II.1.4. *Privačių darbuotojų įstatymais nustatytas socialinis draudimas ir Deutsche Post dirbančių privačių darbuotojų papildomas pensijų draudimas*

- (64) Privatūs darbuotojai privalomai draudžiami socialiniu draudimu ir turi sudaryti šias keturias draudimo sutartis: pensijų, nedarbo, sveikatos ir slaugos ⁽¹⁾. Įstatymais nustatytomis socialinio draudimo sistemomis privatiems darbuotojams pensijų ir sveikatos draudimo srityje numatyta kitokia draudiminė apsauga negu valstybės tarnautojams:
- pensijos dydis apskaičiuojamas ne kaip paskutinės mėnesinės algos, o kaip viso gyvenimo vidutinės algos procentinis dydis;
 - sveikatos ir slaugos draudimo išlaidos apmokamos visos.
- (65) Dėl socialinių išmokų finansavimo taip pat esama esminių skirtumų, palyginti su valstybės tarnautojams taikomomis taisyklėmis: privačių darbuotojų įstatymais nustatytas socialinis draudimas finansuojamas iš per darbuotojo profesinę veiklą darbuotojo ir darbdavio sumokėtų įmokų (toliau – įstatymais nustatytos socialinio draudimo įmokos). Nors visas įmokos tarifas oficialiai dalijamas į darbuotojo ir darbdavio dalis, kurios sudaro maždaug po pusę visos sumos, tačiau visą įmokos tarifą į socialinio draudimo sistemą privalo pervesti darbdavys.

⁽¹⁾ Šeštuoju Socialiniu kodeksu (SGB VI) reglamentuojamas pensijų draudimas, trečiuoju (SGB III) – nedarbo draudimas, penktuoju (SGB V) – sveikatos draudimas; Slaugos draudimo įstatymu (*Pflegeversicherungsgesetz (PflegeVG)*) ir vienuolik-tuoju Socialiniu kodeksu (SGB XI) reglamentuojamas slaugos draudimas.

2 paveikslas

Istatymais nustatytų socialinio draudimo įmokų tarifai, nurodyti privačių darbuotojų bendrosios algos procentais (žr. taip pat priedą)

(66) Iš 2 paveikslą matyti, kad įstatymais nustatytos socialinio draudimo įmokos nuo 1995 m. sudarė 38–42 % bendrosios algos (grynoji alga plius darbuotojo dalis). Darbdavio ir darbuotojo mokamos socialinio draudimo įmokų dalys sudarė 19–21 % bendrosios algos (išsamūs duomenys pagal metus pateikti priede).

Post formavo atidėjinius neįvykdytiems VAP išpareigojimams finansuoti (žr. taip pat # 4 išpareigojimo apibūdinimą II.3.1.3 skirsnyje).

(69) Nuo 1997 m. įdarbinamiems privatiems darbuotojams buvo siūlomas gerokai mažesnis papildomas pensijų draudimas, kuriam per 1997–2007 m. laikotarpį *Deutsche Post* sumokėjo [0–5 %] bendrosios algos dydžio sumą.

(67) *Deutsche Post* privatiems darbuotojais naudojosi ne tik įstatymais nustatytu socialiniu draudimu, bet ir papildomu pensijų draudimu. Prieš 1997 m. įdarbinti privatiems darbuotojais galėjo pasinaudoti papildomu pensijų draudimu, pagal kurį jie gautų pensiją, palygintiną su valstybės tarnautojų pensija. Taigi papildomu pensijų draudimu buvo padengiamas privačių darbuotojų įstatymais nustatytos socialinio draudimo pensijos, kuri atitinka tam tikrą viso gyvenimo vidutinės algos procentinį dydį, ir valstybės tarnautojų pensijos, kuri atitinka tam tikrą paskutinio darbo užmokesčio procentinį dydį, skirtumas. Tikslios nuostatos nustatytos *Deutsche Bundespost* pensijų įstaigos (toliau – VAP) įstatuose ⁽¹⁾.

(68) Iki 1997 m. *Deutsche Post* finansavo į pensiją išėjusių privačių darbuotojų papildomą pensiją mokėdama įmoką, kuri sudarė maždaug [5–10 %] (*) dirbančių privačių darbuotojų bendrosios algos. Nuo 1997 m. *Deutsche*

II.2. Valstybės kompensacinės išmokos ir garantijos atsižvelgiant į *Deutsche Post* išimtinę licenciją ir universaliųjų pašto paslaugų prievoles

II.2.1. Išimtinė licencija iki 2007 m.

(70) Iki 1998 m. įrengti ir eksploatuoti laišku siuntų vežimo už atlygį įrenginius pagal 1989 m. Pašto įstatymo 2 straipsnį turėjo teisę tik *Deutsche Post*. Teikti kitas pašto paslaugas, kaip antai siuntinių, laikraščių arba periodinių leidinių vežimas, *Deutsche Post* išimtinės teisės neturėjo ir šios paslaugos buvo atvertos konkurencijai. Pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 37 straipsnį pilnas, gautas teikiant šias rezervuotas laišku paslaugas, turi būti panaudotas nuostoliams, patirtiems teikiant konkurencijai atvertas universaliasias paslaugas, finansuoti. Pagal 1994 m. Telekomunikacijų ir pašto įstatymo (PTRegG) ⁽²⁾ 4 straipsnį federalinis pašto ir telekomunikacijų ministras turėjo teisę nustatyti atlygį už rezervuotų pašto paslaugų teikimą.

⁽¹⁾ *Satzung der Versorgungsanstalt der Deutschen Bundespost* (1969 m. redakcija).

(*) Verslo paslaptis.

⁽²⁾ 1994 m. rugsėjo 14 d. Telekomunikacijų ir pašto reglamentavimo įstatymas (*Gesetz über die Regulierung der Telekommunikation und des Postwesens*) (BGBL., I dalis, p. 1509).

- (71) 1998 m. įsigaliojus 1997 m. Pašto įstatymui *Deutsche Post* rezervuotų paslaugų apimtis pamažu sumažinta. Pagal 1997 m. Pašto įstatymo 51 straipsnį 1997 m. *Deutsche Post* išimtinė licencija apėmė laišku siuntų ir adresuotų katalogų, kurių svoris mažesnis kaip 200 g, vežimą, bet vėliau svorio riba pamažu sumažinta iki 50 g (2006 m.). Išimtinė licencija nustojo galioti 2007 m. gruodžio 31 d.

II.2.2. Universaliųjų pašto paslaugų prievolė iki 2007 m.

- (72) Universaliųjų pašto paslaugų prievolė *Deutsche Post* oficialiai nustatyta dviem teisės aktais:

— Potvarkiu dėl privalomų pašto paslaugų (PPfLV) ⁽¹⁾ *Deutsche Post* paskirta universaliųjų pašto paslaugų teikėja laišku siuntoms ir siuntiniams, kurių svoris neviršija 20 kg, vežti ir jai patikėta teikti atitinkamas paslaugas visoje Vokietijoje už jų teikimą imant vienodą atlygį,

— 1997 m. Pašto įstatymu ir 1999 m. lydinčiuoju įgyvendinimo potvarkiu ⁽²⁾ (toliau – 1999 m. Potvarkis dėl universaliųjų paslaugų) DPAG duotas pavedimas teikti universaliąsias paslaugas buvo pratęstas.

- (73) 1997 m. Pašto įstatymo 11 straipsnyje universaliosios paslaugos apibrėžiamos kaip būtinoji visoje šalyje prieinamos kainomis teikiamų pašto paslaugų pasiūla. Šios paslaugos apima laišku siuntų, adresuotų katalogų, kurių vieno svoris neviršija 20 kg, knygų, katalogų, laikraščių ir periodinių leidinių vežimą (toliau – universaliosios paslaugos).

- (74) 1999 m. Potvarkyje dėl universaliųjų paslaugų nustatyti būtinieji universaliųjų paslaugų kokybės reikalavimai:

— turi veikti ne mažiau kaip 12 000 stacionarių pašto skyrių, išdėstytų po visą Vokietijos teritoriją,

— per metus vidutiniškai 80 % laišku siuntų ir siuntinių turi būti pristatomi per tam tikrus terminus (laišku siuntos – per vieną darbo dieną, siuntiniai – per dvi darbo dienas); be to, darbo dienomis turi būti pristatoma bent kartą per dieną,

— nors bendras reikalavimas dėl universaliųjų paslaugų kainų yra tas, kad jos turi būti prieinamos, tačiau DPAG turėjo taikyti vienodas laišku paslaugų, kurias teikė pagal 2007 m. nustojusią galioti išimtinę licenciją, kainas. Vis dėlto DPAG, nustatydamas rezervuotų paslaugų kainas, turėjo tam tikrą lankstumą, nes

galėjo sudaryti individualius susitarimus dėl kainų su klientais, kurie vienu metu siunčia ne mažiau kaip 50 vienetų.

- (75) 1997 m. Pašto įstatymo 52 straipsniu pavedimas DPAG teikti universaliąsias paslaugas pratęstas iki 2007 m. gruodžio 31 d., t. y. iki jos išimtinės licencijos teikti laišku paslaugas panaikinimo. Nustojus galioti išimtinėi licencijai nė vienam pašto paslaugų teikėjui Vokietijoje nebuvo pavesta teikti universaliąsias paslaugas, tai reiškia, kad jas turi teikti visi pašto paslaugų teikėjai („rinkos jėgos“). Nustačius arba tariant, kad kuri nors universalioji paslauga teikiama nepakankamai arba netinkamai, 1997 m. Pašto įstatyme numatytos teisinės priemonės, kaip užtikrinti šių paslaugų teikimą.

- (76) Kaip matyti iš WIK ekspertizės (3 paveikslas), apie 88 % visų pajamų 1990–2007 m. teko universaliosioms paslaugoms. Dėl dominuojančios *Deutsche Post* padėties rinkoje didesniajai daliai universaliųjų pašto paslaugų buvo taikomas kainų reguliavimas (plg. II.2.1 skirsnį). Be šių reguliuojamų paslaugų, kurios sudarė apie 62 % visų pajamų, *Deutsche Post*, dalyvaudama konkurencijoje su kitais paslaugų teikėjais, teikė universaliąsias siuntinių paslaugas (apie 15 % visų pajamų) ir kitas universaliąsias laišku paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos (apie 11 % visų pajamų).

- (77) Be to, *Deutsche Post* teikė ir komercines paslaugas (pvz., mažmeninės bankininkystės paslaugas bankui *Postbank*, pardavimo paslaugas bendrovei *Telekom*, neadresuotų pašto siuntų platinimo paslaugas). Per 1990–2007 m. iš komercinių paslaugų gautos pajamos sudarė apie 12 % visų *Deutsche Post* pajamų.

II.2.3. Valstybės kompensacinės išmokos

- (78) *Deutsche Bundespost* nuo jos įsteigimo 1950 m. turėjo specialiojo valstybės turto (*Sondervermögen*) statusą. Pagal Vokietijos administracinę teisę specialiojo turto statusą turinti įmonė neturi nuo valstybės nepriklausomo juridinio asmens statuso, tačiau turi savo biudžetą ir neat-sako už bendras valstybės skolas.

- (79) Per 1989 m. įvykdytą pirmą reformą buvo numatyta, kad specialiojo turto statusą turinti įmonė dalijama į tris dalis – *POSTDIENST*, *POSTBANK* ir *TELEKOM*, kurios kvalifikuotos kaip „valstybinės įmonės“, tačiau dar neturėjo nuo valstybės nepriklausomo juridinio asmens statuso.

- (80) Nors pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 37 straipsnio 2 ir 3 dalis šios trys įmonės su atskiromis savo paslaugomis susijusias išlaidas iš esmės turėjo finansuoti iš savo pačių pajamų, tačiau kryžminis finansavimas tarp jų buvo leidžiamas tokiu mastu, koku jos patyrė nuostolių teikdamos universaliąsias paslaugas. Šiuo pagrindu per 1990–1993 m. *POSTDIENST* iš *TELEKOM* gavo iš viso 2,844 mlrd. EUR savo nuostoliams padengti.

⁽¹⁾ 1994 m. sausio 12 d. Potvarkis dėl *Deutsche Bundespost POSTDIENST* privalomų paslaugų reglamentavimo (*Verordnung zur Regelung der Pflichtleistungen der Deutschen Bundespost POSTDIENST*) (BGBl., I dalis, p. 86).

⁽²⁾ 1999 m. gruodžio 15 d. Potvarkis dėl universaliųjų pašto paslaugų (*Post-Universaldienstleistungsverordnung*) (BGBl., I dalis, p. 2418).

- (81) Per antrąją pašto reformą šios trys specialiojo turto dalys 1995 m. sausio 1 d. reorganizuotos į akcines bendroves – POSTDIENST į DPAG, POSTBANK į Postbank AG, TELEKOM į Telekom AG. Pagal 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalį Telekom AG perėmė visus kredito įsipareigojimus, kurie buvo susiję su specialiojo turto statusą turinčia įmone kaip visuma, tačiau gavo teisę susigrąžinti lėšas iš DPAG ir Postbank AG tokiu mastu, kokiu kredito įsipareigojimai buvo priskirti šių bendrovių teisinėms pirmtakėms.
- (82) Tačiau pagal 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 7 straipsnį Telekom AG neteko teisės susigrąžinti lėšas iš DPAG (kuri jai suteikta 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalimi) tokia apimtimi, kokia iki 1994 m. gruodžio 31 d. POSTDIENST turėjo susikauptų nuostolių. Dėl to iš Telekom AG į DPAG buvo perkelta 2,822 mlrd. EUR vertės turto. Vokietijos teigimu, šis turto perkėlimas iš Telekom AG, kaip ir ankstesnės kompensacinės išmokos pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 37 straipsnio 3 dalį, DPAG buvo būtinos universalųjų paslaugų prievolei vykdyti.
- (83) Per 1990–1995 m. laikotarpį POSTDIENST gavo iš viso 5,666 mlrd. EUR kaip universalųjų paslaugų prievolės kompensaciją.
- II.2.4. Prieš 1995 m. išleistų skolos vertybinių popierių valstybės garantija
- (84) Nuo 1953 m. pagal 1953 m. Pašto administravimo įstatymo (PostVwG) ⁽¹⁾ 22 straipsnio 4 dalį Deutsche Bundespost skolos vertybiniai popieriai prilyginami valstybės skolos vertybiniais popieriams. Kai 1953 m. Pašto administravimo įstatymas buvo pakeistas 1989 m. Pašto organizavimo įstatymu, ši nuostata buvo perkelta į 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 40 straipsnį.
- (85) 1989 m. sukūrus tris segmentus, POSTDIENST skolos vertybinius popierius leido ne savarankiškai, o POSTBANK savarankiškai administravo atitinkamus visų trijų Deutsche Bundespost įmonių sandorius. Tada skolos vertybiniai popieriai būdavo priskiriami POSTDIENST, TELEKOM ir POSTBANK pagal jų finansinį poreikį.
- (86) Nuo 1995 m. pagal 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalį Vokietija ir toliau prisiėmė atsakomybę už visų įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė Deutsche Bundespost prieš 1995 m. ir kurie vėliau buvo priskirti POSTDIENST, TELEKOM ir POSTBANK, vykdymą. Tačiau Vokietija neprisiėmė atsakomybės už skolos vertybinius popierius, kuriuos DPAG išleido vėliau.
- II.3. Iš reguliuojamų paslaugų teikimo gautos pajamos kaip papildoma pensijų išlaidų ir su universaliosiomis paslaugomis susijusių grynųjų išlaidų kompensacija**
- (87) Be to, 1997 m. Pašto įstatymu Federalinei tinklo agentūrai (Bundesnetzagentur, toliau – Pašto reguliavimo institucija) pavesta prižiūrėti rezervuotas ir liberalizuotas laišku paslaugų rinkas. Pagal 1997 m. Pašto įstatymo 19 straipsnį Pašto reguliavimo institucija yra kompetentinga nustatyti atlygį, kurį Deutsche Post ima laišku paslaugų rinkose, kuriose užima dominuojančią padėtį. Deutsche Post dominuojančią padėtį užėmė ne tik rezervuotų paslaugų rinkoje (pagal 1997 m. Pašto įstatymo 51 straipsnį), bet ir beveik visų kitų laišku paslaugų rinkose, kurios jau buvo atvertos konkurencijai. Kainos gali būti reguliuojamos arba ex ante nustatant didžiausias kainas, arba ex post vykdant kainų kontrolę.
- (88) Iš Pašto reguliavimo institucijos rinkos tyrimų matyti, kad Deutsche Post dalis reguliuojamų laišku paslaugų rinkose vidutiniškai sudarė 90–97 %. Savo paskutinėje ataskaitoje Pašto reguliavimo institucija apgailestaudama nurodo, kad nuo 1997 m. pradėjus pamažu atverti rinkas nepavyko sukurti veiksmingos konkurencijos Vokietijos laišku paslaugų rinkoje ⁽²⁾.
- (89) Iš reguliuojamų laišku paslaugų teikimo Deutsche Post gavo didesniąją dalį visų savo pajamų (pvz., per 1990–2007 m. laikotarpį apie 62 % visų pajamų (žr. 3 paveikslą), per 2008–2010 m. laikotarpį – apie 56 % visų pajamų).
- (90) Visos kitos universaliosios paslaugos ir komercinės paslaugos, kurioms netaikomi 1997 m. Pašto įstatymo 19–27 straipsniai dėl atlygio reguliavimo ⁽³⁾, toliau vadinamos „paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos“.
- (91) 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 1 ir 2 dalyse dėl laišku paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, nustatyta, kad atlygis turi būti nustatomas atsižvelgiant į veiksmingo paslaugų teikimo išlaidas. Pašto reguliavimo institucija, jei dalykiniu požiūriu tai pagrįsta, be kita ko, turi tinkamai atsižvelgti į:
- pašto paslaugų teikimo visoje šalyje išlaidas,
 - iš POSTDIENST perimtų darbuotojų pensijų ir sveikatos draudimo išmokų išlaidas.
- (92) 1997 m. Pašto įstatymo 57 straipsniu ir 2000 m. kovo 27 d. Federalinio ekonomikos ir technologijų ministro Bendruoju nurodymu reguliuojamos kainos iki 2002 m. gruodžio 31 d. buvo įšaldytos 1997 m. lygyje.

⁽¹⁾ Deutsche Bundespost administravimo įstatymas (Gesetz über die Verwaltung der Deutschen Bundespost (Postverwaltungsgesetz) (BGBl., I dalis, p. 676).

⁽²⁾ Bundesnetzagentur, Zwölfte Marktuntersuchung (Federalinės tinklo agentūros Dvyliktasis rinkos tyrimas), 2009 m. rugėjo mėn.

⁽³⁾ Per 1990–2007 m. laikotarpį joms teko apie 38 % visų Deutsche Post pajamų, o per 2008–2010 m. laikotarpį – apie 44 % visų pajamų.

II.3.1. 2002 m. sprendimas dėl didžiausių kainų

- (93) Pats pirmasis Pašto reguliavimo institucijos sprendimas dėl viršutinės reguliuojamo atlygio už laiško paslaugas ribos laikotarpiui nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2007 m. gruodžio 31 d. (toliau – 2002 m. sprendimas dėl didžiausių kainų) buvo priimtas tik 2002 m. Vadinamasis didžiausių kainų ribų reguliavimas yra tokia paslaugų krepšelio kainų reguliavimo procedūra, kai, užuot kontroliavus kiekvienos paslaugos kainą, nustatomas svertinis visų to krepšelio paslaugų kainų vidurkis, kuris laikomas viršutine riba. Pagal 1997 m. Pašto įstatymo 19 straipsnį *ex ante* didžiausių kainų nustatymas buvo taikomas visoms pašto paslaugoms, kurių rinkoje *Deutsche Post* užėmė dominuojančią padėtį.
- (94) 2002 m. sprendimui dėl didžiausių kainų priimti *Deutsche Post* Pašto reguliavimo institucijai pirmą kartą perdavė 1998–2006 m. laikotarpio reguliuojamuosius pajamų ir išlaidų skaičiavimus (toliau – 2002 m. RPIS). RPIS buvo grindžiami iki 2001 m. gautais veiklos rezultatais ir kelerių ateinančių metų prognozėmis.
- (95) 2002 m. *Deutsche Post* nurodė vadinamuosius išsipareigojimus, susijusius su universaliųjų paslaugų prievole ir iš *POSTDIENST* perimtų valstybės tarnautojų ir privačių darbuotojų įdarbinimu. Šie išsipareigojimai yra išlaidos, kurių, *Deutsche Post* teigimu, ji nebūtų patyrusi, jei nebūtų turėjusi vykdyti universaliųjų paslaugų prievolės ir perimti *POSTDIENST* darbuotojų ir infrastruktūros (plg. 1 lentelėje pateiktą išsamų sąrašą).

1 lentelė

2002 m. sprendimu dėl didžiausių kainų patvirtinti išsipareigojimai (mln. EUR, nominaliąja verte)

#	Išsipareigojimai pagal 2002 m. sprendimą dėl didžiausių kainų	Vidutinis išsipareigojimas (1998–2006 m.), mln. EUR	%
1	Konkurencijos požiūriu neįprastos algų išlaidos	[...]	[...]
2	Konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos	[...]	[...]
3	Infrastruktūros išsipareigojimas – pašto skyriai	[...]	[...]
4	Darbuotojų papildomas pensijų draudimas (VAP)	[...]	[...]
5	Infrastruktūros išsipareigojimas – krovinių vežimas	[...]	[...]

#	Išsipareigojimai pagal 2002 m. sprendimą dėl didžiausių kainų	Vidutinis išsipareigojimas (1998–2006 m.), mln. EUR	%
6	Socialinės ir sveikatos priežiūros išlaidos (<i>BAnstPT</i>)	[...]	[...]
7	Personalo restruktūrizavimas	[...]	[...]
8	Trūkstamos valstybės tarnautojų sveikatos draudimo sumos padengimas	[...]	[...]
	Vidutinis bendras išsipareigojimas	[...]	100 %

- (96) Galiausiai Pašto reguliavimo institucija sutiko su *Deutsche Post* argumentais, kad šių išsipareigojimų *Deutsche Post* neturėtų, jei neprivalėtų vykdyti universaliųjų paslaugų prievolės (# 3 ir 5 išsipareigojimai, universaliųjų paslaugų išlaidos) ir nebūtų turėjusi perimti *POSTDIENST* valstybės tarnautojų ir privačių darbuotojų (# 1, 2, 4, 6, 7 ir 8 išsipareigojimai). Atsižvelgdama į tai, Pašto reguliavimo institucija patvirtino didesnę reguliuojamą atlygį už laiško paslaugų teikimą, kad iš pajamų, gautų teikiant reguliuojamas laiško paslaugas, būtų galima finansuoti *Deutsche Post* nurodytus 2002–2006 m. laikotarpio vidutinius metinius išsipareigojimus, kurie siekė [...] mln. EUR. Pagal 2002 m. sprendimą dėl didžiausių kainų 100 % išsipareigojimų priskirti kainoms, kurių didžiausias dydis nustatomas *ex ante*.

II.3.1.1. Konkurencijos požiūriu neįprastos bazinės algos (# 1 išsipareigojimas)

- (97) # 1 išsipareigojimas atitinka tą *Deutsche Post* nurodytą pašto darbuotojų bazinių algų dalį, kuri viršija šio sektoriaus vidurkį. Algas, kurios suderinus su profsąjungomis buvo nustatytos kolektyvinėje darbo sutartyje (*Entgelttarifvertrag*) po 2002 m. naujai įdarbintiems darbuotojams, *Deutsche Post* ėmė kaip lyginamąjį indeksą „konkurencijos požiūriu įprastoms“ algoms apskaičiuoti. Tačiau apskaičiuojant # 1 išsipareigojimą šis lyginamasis indeksas naudojamas visiems darbuotojams. Be to, pateiktuose išlaidų ir išmokų skaičiavimuose jis imamas kaip pagrindas atgaline data iki 1998 m.

II.3.1.2. Konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos (# 2 išsipareigojimas)

- (98) Pašto reguliavimo institucija sutiko ir su *Deutsche Post* argumentu, kad ji savo privatiems darbuotojams ir valstybės tarnautojams turėjo mokėti socialinio draudimo įmokas, didesnes už įprastai mokamas privačių konkurentų privatiems darbuotojams.

(99) *Deutsche Post* savo skaičiavimuose remiasi tokiu socialinio draudimo įmokos tarifu, kurį ji laiko „konkurencijos požiūriu įprastu“ ir valstybės tarnautojų, ir privačių darbuotojų atveju (toliau – įmokos tarifas pagal RPIS). Šis įmokos tarifas pagal RPIS apibrėžiamas kaip

— darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokų dalies privačiam darbuotojui (apie 19–21 %, tai sudaro, kaip matyti iš 2 paveikslėlio, maždaug pusę viso socialinio draudimo įmokos tarifo),

— draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įmokos ([0–5 %]; nuo 2001 m. ši įmoka įtraukta į *Deutsche Post* įmokos tarifą pagal RPIS) ir

— papildomo pensijų draudimo įmokos ([0–5 %]; nuo 1997 m. ši įmoka įtraukta į *Deutsche Post* įmokos tarifą pagal RPIS, nes tokio dydžio papildomo pensijų draudimo įmoka laikoma „konkurencijos požiūriu įprasta“. Šis tarifas grindžiamas papildomu pensijų draudimu, kurį *Deutsche Post* siūlo nuo 1997 m. naujai įdarbintiems privatiems darbuotojams) suma.

(100) Iš reguliuojamų pajamų finansuojamos visos įmokos tarifą pagal RPIS viršijančios socialinio draudimo įmokos (toliau – konkurencijos požiūriu neįprastos socialinio draudimo įmokos). Iš 2 lentelėje pateikto konkurencijos požiūriu neįprastų socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo valstybės tarnautojams 2001 m. matyti, kad faktinės socialinio draudimo įmokos valstybės tarnautojams buvo beveik dvigubai didesnės už įmokos tarifą pagal RPIS grįstas ir kaip „konkurencijos požiūriu įprastas“ klasifikuotas socialinio draudimo įmokas.

2 lentelė

2001 m. konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų valstybės tarnautojams apskaičiavimas pagal 2002 m. RPIS (mln. EUR)

					% skirto darbo užmokesčio
(1)		Įmokos į pensijų fondą tarifas	33 %		
(2)		Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio suma	[...]		
(3)	= (1)*(2)	Įmoka į pensijų fondą	[...]		
(4)		Sveikatos priežiūros išlaidos	[...]		
(5)	= (3)+(4)	Patirtos socialinės išlaidos		[...]	[40–45 %]
(6)		Darbdavio mokama socialinio draudimo įmokų dalis	20,43 %		
(7)		Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	[...]		
(8)		Papildomas pensijų draudimas	[...]		
(9)	= (6)+(7)+(8)	Įmokos tarifas pagal RPIS	[...]		
(10)	= (2)*(9)	Socialinės išlaidos pagal RPIS lyginamąjį indeksą		[...]	[20–25 %]
(11)	= (5)-(10)	Konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos		[...]	[15–20 %]

(101) Mokėtinos socialinio draudimo įmokos apima *Deutsche Post* į pensijų fondą sumokėtą įmoką, kuri sudaro 33 % dirbantiems valstybės tarnautojams skirtų algų (arba 2,045 mlrd. EUR metines fiksuotas sumas per 1995–1999 m. laikotarpį), ir valstybės tarnautojų sveikatos priežiūros išlaidų įmokas. 2001 m. mokėtinos socialinio draudimo įmokos sudarė iš viso [40–45 %] valstybės tarnautojams skirto darbo užmokesčio.

(102) Nors socialinio draudimo įmokos tarifas apibrėžtas kaip privačių darbuotojų bendrosios algos procentinis dydis (grynoji alga plius darbuotojo mokama socialinio drau-

dimo įmokos dalis), *Deutsche Post* RPIS lyginamąjį indeksą apskaičiuoja taip: [20–25 %] dydžio įmokos tarifą pagal RPIS dauginą iš valstybės tarnautojams skirtų algų.

II.3.1.3. Privačių darbuotojų papildomas pensijų draudimas (# 4 išpareigojimas)

(103) # 4 išpareigojimu siekiama kompensuoti atidėjinių, kurie buvo skirti išpareigojimams, atsiradusiems prieš 1997 m. dėl VAP nustatyto *Deutsche Post* privačių darbuotojų papildomo pensijų draudimo, vykdyti, suformavimą.

(104) Kaip paaiškinta II.1.4 skirsnyje, prieš 1997 m. *Deutsche Post* įdarbintiems privatiems darbuotojams buvo siūlomas papildomas pensijų draudimas, siekiant jiems užtikrinti pensiją, palygintiną su valstybės tarnautojų pensija. Tačiau *POSTDIENST* nesuformavo atitinkamų atidėjinių būsimoms pensijų išmokoms. Tik įsteigus *DPAG* į balansą buvo įtraukti 8,153 mlrd. EUR dydžio atidėjiniai.

II.3.1.4. Kitos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos (# 6, 7 ir 8 išpareigojimai)

(105) # 6 išpareigojimas apima *Deutsche Post* įmoką Federalinei pašto ir telekomunikacijų įstaigai (*Bundesanstalt für Post und Telekommunikation, BanstPT*), kuri teikia tam tikras paslaugas (pvz., socialinį būstą) iš *POSTDIENST* perimtiems valstybės tarnautojams ir privatiems darbuotojams. # 7 išpareigojimas susijęs su *Deutsche Post* įmokomis trūkstamai valstybės tarnautojų sveikatos draudimo sumai padengti. # 8 išpareigojimas (personalo restruktūrizavimas) susijęs ir su valstybės tarnautojais, ir su privačiais darbuotojais.

II.3.1.5. Universaliųjų paslaugų išpareigojimai (# 3 ir 5)

(106) Šie išpareigojimai atspindi išlaidas, kurias *Deutsche Post* būtų galėjusi sutaupyti, jei savo skyrių ir siuntinių vežimo tinklą būtų plėtojusi komerciniais pagrindais. Išlaidos, kurias būtų buvę galima sutaupyti, apskaičiuojamos, pavyzdžiui, remiantis priešingos padėties duomenimis, tai yra imant tiek pašto skyrių, kiek *Deutsche Post* eksploatuotų neturėdama universaliųjų paslaugų prievolės.

II.3.2. 2007 ir 2011 m. sprendimai dėl didžiausių kainų

(107) 2007 m. lapkričio 7 d. Pašto reguliavimo institucija patvirtino didžiausias kainas laikotarpiui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d. (toliau – 2007 m. sprendimas dėl didžiausių kainų), o 2011 m. lapkričio 14 d. – laikotarpiui nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. (toliau – 2011 m. sprendimas dėl didžiausių kainų).

(108) Priėmus 2007 m. sprendimą dėl didžiausių kainų daugiau kaip 50 laiškų siuntimo vienu metu kainos kontroliuojamos nebe *ex ante*, o *ex post* pagal 1997 m. Pašto įstatymo 25 straipsnį⁽¹⁾. Visų kitų pašto paslaugų, kurių rinkoje *Deutsche Post* užima dominuojančią padėtį, kainos ir toliau tvirtinamos *ex ante* pagal 1997 m. Pašto įstatymo 19 straipsnį.

⁽¹⁾ 1997 m. Pašto įstatymo 53 straipsnyje nustatyta, kad nustojus galioti išimtinę licencijai ne mažiau kaip 50 laiškų vienu metu siuntimui taikoma nebe *ex ante*, o *ex post* kainų kontrolė.

(109) Šiame sprendime Komisija paslaugas, kurių rinkoje *Deutsche Post* užima dominuojančią padėtį ir kurioms taikoma arba *ex ante* kainų kontrolė pagal 1997 m. Pašto įstatymo 19 straipsnį, arba *ex post* kainų kontrolė pagal 1997 m. Pašto įstatymo 25 straipsnį, vadina „paslaugomis, kurių kainos reguliuojamos“, o visas kitas paslaugas, kurių rinkoje *Deutsche Post* dominuojančios padėties neužima ir kurioms kainų kontrolė netaikoma, – „paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos“.

(110) *Deutsche Post* taip pat nurodė išpareigojimus, kurie jai teko dėl konkurencijos požiūriu neįprastų darbo užmokesčio ir socialinių išlaidų perėmus *POSTDIENST* darbuotojus (pvz., nuo 2008 m. dėl # 2 išpareigojimo vidutiniškai [...] mln. EUR – konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos), ir išpareigojimus dėl universaliųjų paslaugų prievolės. Kaip ir priimdama 2002 m. sprendimą dėl didžiausių kainų, Pašto reguliavimo institucija vėl patvirtino, kad šie išpareigojimai finansuojami iš reguliuojamų pajamų, ir todėl nustatė atitinkamai didesnes didžiausias kainas. Todėl šių išpareigojimų pripažinimas Pašto reguliavimo institucijos 2002, 2007 ir 2009 m. sprendimais dėl didžiausių kainų, kalbant apie paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos, lieka nepakitęs.

II.4. DPAG finansiniai veiklos rezultatai

(111) 1995–2006 m. laikotarpio *DPAG* finansiniai veiklos rezultatai parodyti 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą 2 paveiksle. 1995–1999 m. *DPAG* veiklos rezultatai buvo įvairūs (kai kuriais metais nuostoliai, kai kuriais – pelnas), o 2000–2006 m. nuolat gautas pelnas – 1–2 mlrd. EUR neatskaičius mokesčių.

(112) Per 2007–2010 m. laikotarpį *DPAG* uždirbo tokį grynąjį pelną: 1,8 mlrd. EUR (2007 m.), -2 mlrd. EUR (2008 m.), 0,7 mlrd. EUR (2009 m.) ir 2,6 mlrd. EUR (2010 m.).

(113) Pagal paskelbtą *DPAG* balansą pelno neįmanoma priskirti atskiroms paslaugoms, taip pat neįmanoma nustatyti, ar universaliosios paslaugos, kurių kainos reguliuojamos, apskritai buvo nuostolingos ar pelningos.

III. PROCEDŪROS PRADĖJIMO PRIEŽASTYS

(114) Kaip patvirtino Bendrasis Teismas savo sprendime byloje T-421/07⁽²⁾, visos nuo 1999 m. sprendimo pradėti procedūrą priėmimo tirtos priemonės yra procedūros, kuri pratęsta 2007 m. sprendimu išplėsti procedūrą, objektas.

⁽²⁾ 2011 m. gruodžio 8 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-421/07 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją (2011), dar nepaskelbta Teismo praktikos rinkinyje, 74f punktas.

III.1. Pensijų subsidija

- (115) 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą konstatuota, kad pensijų subsidija yra nauja pagalba, nes *Deutsche Post* prieš 1995 m. pensijų reformą visas pensijų išlaidas turėjo finansuoti iš savo lėšų. Be to, 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą atmetas sprendimu byloje *Combus* ⁽¹⁾ grindžiamas Vokietijos argumentas, kad pensijų subsidija nėra pagalba.
- (116) Svarstant, ar pensijų subsidija, kaip perimtų pensijų išpareigojimų kompensacija, yra suderinama su vidaus rinka (pvz., vadovaujantis Komisijos sprendimu byloje dėl Prancūzijos pašto *La Poste* ⁽²⁾) (toliau – sprendimas *La Poste*), 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą atsižvelgta į tai, kad nurodytos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos buvo kompensuojamos ne tik pensijų subsidija, bet ir iš reguliuojamų pajamų (pvz., # 2 išpareigojimas – rinkoje neįprastos socialinio draudimo įmokos).
- (117) Iš 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą atliktų skaičiavimų, kuriuose buvo atsižvelgta į abu kompensacinius elementus, paaiškėjo, kad iš tikrųjų *Deutsche Post* galėjo taikyti tokius socialinio draudimo įmokų tarifus, kurie 10–14 procentinių punktų buvo mažesni už privačių konkurentų įstatymais nustatytus bendrus socialinio draudimo įmokų tarifus (darbdavio dalis plius darbuotojo dalis).
- (118) Todėl 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą suabejota, ar pensijų subsidija, kaip perimtų pensijų išpareigojimų kompensacija, yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

III.2. Kompensacija už universaliųjų paslaugų teikimą

- (119) Vokietija, norėdama pagrįsti valstybės kompensacinių išmokų ir valstybės garantijos, kaip universaliųjų paslaugų prievolės kompensacijos, suderinamumą su vidaus rinka, remiasi SESV 106 straipsnio 2 dalimi.
- (120) Komisija, remdamasi sprendimu byloje *Altmark* ⁽³⁾, 2007 m. sprendime pradėti procedūrą išsakė nuomonę, kad

valstybės kompensacinės išmokos ir valstybės garantija yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

- (121) 2007 m. sprendime išplėsti procedūrą Komisija išsakė abejonę, ar valstybės kompensacinės išmokos ir garantijos buvo reikalingos universaliųjų paslaugų prievolei vykdyti ir ar buvo tinkamos šiam tikslui. Komisijos nuomone, visų pirma, remiantis 2005 m. Bendrijos bendrosiose nuostatose įtvirtintais principais, reikėjo apsvaistinti išlaidų priskyrimą universaliosioms paslaugoms ar komercinėms paslaugoms. Be to, Komisija turėjo abejonų dėl pagrįsto pelno apskaičiavimo, nes reikėjo atsižvelgti į vidutinį šio sektoriaus įmonių pelningumą ir *Deutsche Post* rizikos padėtį.

IV. WIK EKSPERTIZĖ

- (122) WIK ekspertizė buvo užsakyta siekiant padėti Komisijai išnagrinėti 1990–2007 m. laikotarpio *Deutsche Post* apskaitos duomenis, siekiant nustatyti, ar *Deutsche Post* už universaliųjų paslaugų prievolę gavo kompensacijos permoką. *WIK Consult GmbH* visų pirma buvo pavestos šios užduotys:

- nustatyti pagrįsto pelno lyginamąjį indeksą,
- išnagrinėti išlaidų priskyrimą įmonės viduje ir sandorių kainų susitarimus,
- apskaičiuoti dėl universaliųjų paslaugų prievolės patiriamų grynąjų išlaidų kompensacijos permoką.

IV.1. 2009 m. reguliuojamųjų pajamų ir išlaidų skaičiavimų apibūdinimas

- (123) 2008 m. spalio 30 d. Komisijai priėmus sprendimą, įpareigojantį pateikti informaciją, 2009 m. Vokietija pagaliau pateikė išsamų 1990–2007 m. laikotarpio RPIS rinkinį (toliau – 2009 m. RPIS).

IV.1.1. Pajamos

- (124) *Deutsche Post* pajamas galima parodyti pagal šias tris plačios apimties kategorijas:
- Reguluojamos universaliosios laišku paslaugos (per 1990–2007 m. laikotarpį – 62 % visų pajamų)

Laiškų paslaugos, kurių kainos reguliuojamos, apima visas universaliasias paslaugas, teikiamas rinkose, kuriose *Deutsche Post* užėmė dominuojančią padėtį, įskaitant paslaugas, iš kurių ji turėjo naudoti dėl

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 16 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-157/01 *Danske Busvognmænd* prieš Komisiją (2004), Rink. p. II-917, 57 punktas.

⁽²⁾ 2007 m. spalio 10 d. Komisijos sprendimas 2008/204/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Prancūzija suteikė Paštui (*La Poste*) priskiriamų valstybės tarnautojų pensijų finansavimo būdo reformai vykdyti (OL L 63, 2008 3 7, p. 16).

⁽³⁾ 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-280/00 *Altmark Trans GmbH* (2003), Rink. p. I-7747.

jai suteiktos išimtinės licencijos. Per 1990–2007 m. laikotarpį iš šių paslaugų *Deutsche Post* gavo 62 % visų savo pajamų ⁽¹⁾.

- Nereguliuojamos universaliosios paslaugos (per 1990–2007 m. laikotarpį –26 % visų pajamų)

Universaliosios siuntinių paslaugos visą laiką buvo teikiamos konkurencijai atvertose rinkose, kuriose *Deutsche Post* dalis vidutiniškai sudarė tik 30 %. Per 1990–2007 m. laikotarpį 15 % visų *Deutsche Post* pajamų teko universaliosioms siuntinių paslaugoms.

Teikdama universaliasias laišku paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos (pvz., katalogai, tarpvalstybinės pašto siuntos), *Deutsche Post* uždirbo apie 11 % visų pajamų.

- Nereguliuojamos komercinės paslaugos (per 1990–2007 m. laikotarpį – 12 % visų pajamų)

Deutsche Post savo skyrių tinklą naudojo ne tik pašto paslaugoms, bet ir *Postbank AG* ir – kiek mažiau – *Deutsche Telekom* produktams ir paslaugoms parduoti. Iš šių komercinių pardavimo paslaugų *Deutsche Post* uždirbo apie 6 % visų pajamų.

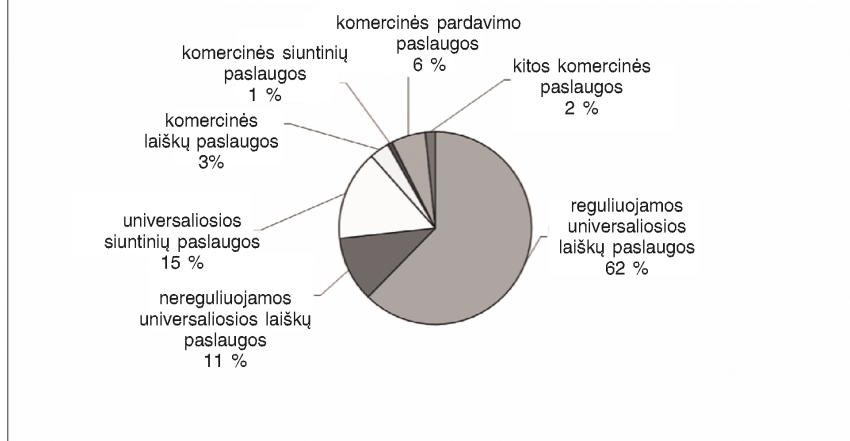
Komercinės siuntinių ir laišku paslaugos (pvz., adresuotos reklaminės siuntos) sudaro apie 4 % visų *Deutsche Post* pajamų.

Deutsche Post taip pat teikė nemažai įvairių paslaugų, pvz., kaip patronuojančioji bendrovė, savo tarptautinėms patronuojamosioms bendrovėms (pvz., *DANZAS*, *DHL*), veikiančioms kitose srityse. Šios kitos komercinės pardavimo paslaugos sudaro apie 2 % visų *Deutsche Post* pajamų.

3 paveikslas

Vidutinė pajamų dalis per 1990–2007 m. laikotarpį (nominaliąja verte)

1990-2007 m. laikotarpio *Deutsche Post* pajamos (iš viso 256 mlrd. EUR)

- (125) WIK ekspertizės objektas yra tik komercinės paslaugos, kurias kartu su universaliosiomis paslaugomis teikė juridinis asmuo bendrovė DPAG ir jos pirmtakė bendrovė POSTDIENST. Komercinės paslaugos (pvz., *DHL* pasaulinis skubiojo siuntinių vežimo verslas), kurias teikė kiti juridiniai asmenys, priklausantys kontroliuojančiajai bendrovei *Deutsche Post World Net* (toliau – DPWN), nėra šios ekspertizės objektas.

Pašto reguliavimo institucijai niekada nebuvo pateikti, nurodyta daug didesnė išsipareigojimų suma, kurią *Deutsche Post* priskiria reguliuojamoms paslaugoms.

- (127) 2009 m. RPIS 1990–2006 m. laikotarpiu *Deutsche Post* nurodytas vidutinis išsipareigojimas yra [...] mln. EUR, 2002 m. RPIS – [...] mln. EUR.

4 paveikslas

2009 m. RPIS nurodytų universaliųjų paslaugų išsipareigojimų ir 2002 m. sprendimu dėl didžiausių kainų patvirtintų išsipareigojimų palyginimas (metinis vidurkis, nominalioji vertė, mln. EUR)

[...]

IV.1.2. Išsipareigojimų apskaičiavimas 2009 m. RPIS

- (126) Palyginti su RPIS, kuriuos *Deutsche Post* pateikė Pašto reguliavimo institucijai 2002, 2007 ir 2011 m. sprendimams dėl didžiausių kainų priimti, 2009 m. RPIS, kurie

⁽¹⁾ 2009 m. RPIS parodytos teikiant reguliuojamas laišku paslaugas gautos pajamos pagal laiką ir atskiras veiklos sritis. Apibrėžtis apima kiekvienų metų visų reguliuojamų pajamų sumą, neatsižvelgiant į veiklos sritį, iš kurios jos gautos.

- (128) # 2 išsipareigojimas (konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos) ir # 4 išsipareigojimas (papildomas pensijų draudimas) 2002 m. RPIS ir 2009 m. RPIS

labai nesiskiria, o # 1 įsipareigojimas (konkurencijos požiūriu neįprastos bazinės algos) beveik [...]. Kitaip negu 2002 m. RPIS atveju, *Deutsche Post* kaip lyginamąjį indeksą „konkurencijos požiūriu įprastoms“ algoms apskaičiuoti ima ne kolektyvinėje darbo sutartyje numatytas algas, o pašto sektoriaus minimalų darbo užmokestį, grindžiamą 2007 m. Federalinės darbo ministerijos potvarkiu (toliau – 2007 m. minimalus darbo užmokestis). Tačiau reikia pažymėti, kad Federalinis administracinis teismas (*Bundesverwaltungsgericht*) šį potvarkį paskelbė neteisėtu ir jis niekada neįsigaliojo.

(129) Be to, 2009 m. RPIS *Deutsche Post* nurodo naują įsipareigojimą – „infrastruktūra – laišškai“, kuris apima su 6-ąja pristatymo diena susijusias didėjančias išlaidas (vidutiniškai – [...] mln. EUR per metus). Skaiciavimas grindžiamas priešingos padėties prielaida, kad *Deutsche Post*, neturėdama universaliųjų paslaugų prievolės, pašto siuntas pristatytų tik penkias, o ne šešias dienas.

(130) # 3 įsipareigojimas (infrastruktūros įsipareigojimas – pašto skyriai) apskaičiuojamas kitaip negu 2002 m. RPIS. Jis apima išlaidas, kurias tariamai būtų buvę galima sutaupyti, jei nuo 1990 m. visi pašto skyriai būtų veikę kaip agentūros. # 3 įsipareigojimas apskaičiuojamas remiantis atlygiu, kurį 2007 m. *Deutsche Post* mokėjo tretiesiems asmenims už pardavimo paslaugas.

IV.1.3. 2009 m. RPIS nurodytos pelno maržos

(131) Įsipareigojimus priskiriant universaliosioms laiškų paslaugoms, kurių kainos reguliuojamos, gerokai sumažinama nereguliuojamoms paslaugoms tenkanti išlaidų, pavyzdžiui, darbo užmokesčio ir socialinių išlaidų, našta. Dėl šio perskirstymo komercinių paslaugų atveju gaunamos aiškiai teigiamos [15–25 %] pelno maržos, o laiškų paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, atveju – beveik [0–10 %] nuostoliai.

(132) *Deutsche Post* savo metiniuose balansuose nurodo labai didelį laiškų segmento pelną (taip pat žr. V.3 skirsnį), tačiau jis visas panaudojamas įsipareigojimams, kurie perkeltami nuo paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, prie paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, finansuoti.

5 paveikslas

Vidutinė pardavimo grąža pagal 2009 m. RPIS

[...]

IV.2. Lyginamoji analizė pagal atskaitos tašką (toliau lyginamoji analizė) pagrįstam pelnui apskaičiuoti

IV.2.1. *Deutsche Post* vertės grandinė: žemesniųjų technologijų verslas ir nedidelė verslo rizika

(133) Norint pasirošti atlikti lyginamąją analizę „pagrįstam“ pelnui apskaičiuoti ir įvertinti išlaidų priskyrimą, reikia atlikti vertės grandinės ir prisiimtą verslo riziką analizę. Tik kai bus žinomos funkcijų ir rizikos savybės, bus galima ieškoti „palygintinų“ įmonių grupės ir nustatyti lyginamąjį indeksą *Deutsche Post* priskirtam pagrįstam pelnui apskaičiuoti.

IV.2.1.1. Žemesniųjų technologijų verslo vertės grandinė

(134) *Deutsche Post* vertės grandinę galima suskirstyti į dvi pagrindines funkcijas:

— laiškų siuntų ir siuntinių pristatymo tinklas visoje šalyje,

— pašto skyrių tinklas visoje šalyje.

(135) Laiškų ir siuntinių tinklo logistika yra žemesniųjų technologijų verslo sritis, kuriai nereikalingos didelės mokslinių tyrimų ar plėtros pastangos. Todėl visi kiti šio sektoriaus operatoriai veikia panašiu, standartizuotu būdu. Tokia veikla dažnai vadinama „rutinos funkcijomis“. Šios veiklos rutinos pobūdį rodo ir tai, kad *Deutsche Post* dažniausiai šią veiklą, kaip užsakomąsias paslaugas, perleidžia tretiesiems asmenims. Tai pasakytina ir apie visoje šalyje išplėtotu pašto skyrių tinklu teikiamas pardavimo paslaugas, kurios taip pat daugiausia kaip užsakomosios paslaugos perleistos tretiesiems asmenims.

(136) Be šių rutinos funkcijų, svarbiausias nematerialus *Deutsche Post* turtas yra klientai, prekės ženklas ir stipri padėtis rinkoje, visų pirma laiškų rinkose. Tačiau WIK ekspertizėje išsakyta nuomonė, kad šis nematerialus turtas iš esmės įgytas ne dėl *Deutsche Post* pastangų ar investicijų, o daug labiau sietinas su jos anksčiau turėta išimtinė licencija. *Deutsche Post* nereikėjo daug investuoti į rinkodarą – iki 2007 m. ji galėjo pasikliauti jai teisiškai užtikrinta padėtimi rinkoje. Todėl *Deutsche Post* už šį nematerialų turtą neturėtų priklausyti joks atlygis.

IV.2.1.2. Nedidelė rizika dėl valstybės priemonių

- (137) Ir reguliuojamų, ir nereguliuojamų paslaugų srityje dėl kelių, toliau išvardytų priežasčių *Deutsche Post* kilo mažesnė rizika negu jos konkurentams.
- (138) Pirma, iki 2007 m. *Deutsche Post* buvo apsaugota įstatymais nustatytu laišku paslaugų teikimo monopolium. Be to, visų reguliuojamų laišku paslaugų srityje *Deutsche Post* turėjo naudą dėl savo 90 % dydžio dalies rinkoje ir dėl to, kad konkurencijos nebuvo arba ji buvo menka. Iš paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, *Deutsche Post* uždirbo beveik du trečdalius savo pajamų.
- (139) Antra, Pašto reguliavimo institucija patvirtino viršutinę reguliuojamų laišku paslaugų kainų ribą. Ši viršutinė riba nustatyta viršijant efektyviai dirbančios įmonės išlaidas, be kita ko, siekiant kompensuoti tariamai konkurencijos požiūriu neįprastas išlaidas, susijusias su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos. Nė vienas DPAG konkurentas neturėjo išimtinės licencijos ar neužėmė dominuojančios padėties rinkoje, dėl kurios jis būtų galėjęs vykdyti kryžminį socialinių išlaidų finansavimą. Todėl dėl išimtinės licencijos ar dominuojančios padėties rinkoje ne tik reguliuojamų paslaugų srityje, bet ir universaliųjų paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, ir komercinių paslaugų srityse verslo rizika buvo gerokai sumažinta.
- (140) Trečia, dėl kitų valstybės priemonių ir universaliųjų paslaugų srityje, ir komercinių paslaugų srityje rizika taip pat buvo labai sumažinta. Pavyzdžiui, dešimtojo dešimtmečio pradžioje valstybės kompensacinėmis išmokomis buvo padengti nuostoliai, o nuo dešimtojo dešimtmečio pradžios iki 1995 m. dėl valstybės garantijos *Deutsche Post*, nepaisant savo sunkios finansinės padėties, galėjo gauti kapitalo tokiomis pačiomis palūkanomis kaip valstybė.

- (141) Apskritai *Deutsche Post* kilo kur kas mažesnė rinkos ir išlaidų rizika negu jos konkurentams, nes jai nereikėjo pačiai užsitikrinti klientų rato, o išlaidų padidėjimą ji galėjo kompensuoti imdama didesnę reguliuojamą atlygį. Remiantis šiais argumentais WIK ekspertizėje daroma išvada, kad kaip palygintini konkurentai geriausiai tinka pašto bendrovės, vykdančios tik rutinos funkcijas (pvz., daug neinvestuojančios į rinkodarą ir prekės ženklą) ir nepatiriančios didelės verslo rizikos (pvz., turinčios ilgalaikes sutartis).

IV.2.2. Lyginamųjų indeksų kiekybinis nustatymas pagrįstam pelnui apskaičiuoti

- (142) Remiantis funkcijų ir rizikos analizės rezultatais, toliau WIK ekspertizėje finansinių duomenų bazėse (pvz., taip pat ORBIS duomenų bazėje, kuri apima apie 10 mln.

įmonių visame pasaulyje) buvo ieškoma palygintinų pašto įmonių. Kontroluojamais kiekybinės ir kokybinės atrankos etapais buvo nustatytos palygintinos įmonės, teikiančios pašto paslaugas konkurencinėse rinkose.

- (143) WIK ekspertizėje buvo atrinkta 26 palygintinų įmonių, veikiančių daugiausia siuntinių paslaugų srityje ir vykdančių tipišką pašto paslaugų teikėjų rutinos veiklą, grupę. Visų palygintinų konkurentų ekonominės veiklos rūšis – „Pašto ir pasiuntinių veikla“ (NACE kodas ⁽¹⁾ 641).
- (144) Reikia pažymėti, kad palygintinų konkurentų skaičius ribotas, nes privačios įmonės dėl rinkoje įsitvirtinusio operatoriaus išimtinės licencijos, kuri buvo taikoma didelei laišku paslaugų daliai, iki šiol dideliu mastu laišku paslaugų beveik neteikė. Be to, į WIK ekspertizę kaip palygintinos įmonės neįtraukiami rinkoje įsitvirtinę kitų šalių pašto paslaugų teikėjai, nes jie, kaip ir *Deutsche Post*, buvo apsaugoti išimtinė licencija ir nevykdė savo veiklos pirmiausia konkurencinėse rinkose.
- (145) „Pagrįstam“ pelnui apskaičiuoti WIK ekspertizėje naudojamas pardavimo grąžos (angl. *return-on-sales*, ROS) rodiklis, kuris atitinka buhalterinį pelną (veiklos rezultatas neatskaičius palūkanų sąnaudų ir mokesčių (EBIT), padalytą iš apyvartos. Be to, WIK ekspertizėje apskaičiuojama turto grąža (angl. *return-on-asset*, ROA) (pvz., EBIT kaip viso kapitalo procentinis dydis), siekiant nustatyti kapitalu grindžiamą lyginamąjį indeksą pagrįstam pelnui apskaičiuoti.

3 lentelė

WIK ekspertizėje nurodyti pardavimo grąžos ir turto grąžos lyginamieji indeksai

	Pardavimo grąža (ROS)	Turto grąža (ROA)
Mediana	3,48 %	7,33 %
Viršutinė riba (75-asis procentilis)	6,77 %	13,41 %

- (146) Iš atrankinio tyrimo matyti, kad per 1998–2007 m. laikotarpį pardavimo grąžos mediana konkurencinėje pašto sektoriaus dalyje buvo 3,48 %. Tačiau WIK ekspertizėje nurodyta ne tik grąžos mediana, bet ir pagrįsto pelno viršutinė riba, būtent palygintinų konkurentų

⁽¹⁾ NACE kodai (*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*) sudaro statistinį Europos Sąjungos ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

pelno trečiasis kvartilis, kuris pardavimo grąžos atveju yra 6,77 %. Kitaip tariant, tai reiškia, kad 75 % palygintinų konkurentų uždirba tokį pelną, kuris yra mažesnis už 6,77 % pardavimo grąžą ⁽¹⁾.

- (147) Pagal WIK ekspertizę turto grąžos mediana yra 7,33 %, viršutinė riba – 13,41 %.
- (148) Kadangi *Deutsche Post* kyla daug mažesnė rizika negu palygintinoms įmonėms, veikiančioms rinkose, kuriose vyksta intensyvi konkurencija (pvz., skubiojo siuntinių vežimo rinkoje), WIK ekspertizėje išsakyta nuomonė, kad 3,48 % pardavimo grąžos mediana yra atsargus ir nuosaikus lyginamasis indeksas pagrįstam *Deutsche Post* pelnui apskaičiuoti ir kad imti didesnę dydį iki 6,77 % pardavimo grąžos trečiojo kvartilio nerekomenduojama. Ekspertizėje teigiama, kad galima imti netgi mažesnę lyginamąjį indeksą, nes 3,48 % pardavimo grąžos mediana atspindi 7,33 % turto grąžoje, kuri vis dar yra daug didesnė už nerizikingą palūkanų normą.

IV.3. Išlaidų priskyrimo tikrinimas

- (149) Įsipareigojimų priskyrimas pagal 2009 m. RPIS WIK ekspertizėje laikomas netinkamu, nes komercinių paslaugų pardavimo grąžos maržos, kurios yra maždaug [15–25 %], gerokai viršija šio sektoriaus vidurkį ⁽²⁾. Kadangi privatūs konkurentai nepaisant daug mažesnių pelno maržų dirba pelningai, WIK ekspertizėje daroma išvada, kad *Deutsche Post* komercinėms paslaugoms turėtų būti priskirta didesnė išlaidų dalis, o reguliuojamų paslaugų įsipareigojimai atitinkamai turėtų sumažėti.
- (150) Todėl WIK ekspertizėje daroma išvada, kad iš visų komercinių paslaugų, nepaisant to, kad iš jas teikiant gautų pajamų dengiamos išlaidos, vis dar uždirbamas pelnas, kuris atitinka 3,48 % dydžio konkurentų pardavimo grąžos medianą. Taigi ekspertizėje 1990–2007 m. laikotarpiui reguliuojamų paslaugų atveju pagrindu imamas [...] mln. EUR mažesnis vidutinis metinis įsipareigojimas.
- (151) Kadangi didelė dalis komercinių pardavimo paslaugų buvo teikiamos susijusioms įmonėms *Postbank* ir *Telekom*, WIK ekspertizėje taip pat tirama, ar galutinės kainos, kurias turėjo mokėti abi šios įmonės, atitiko rinkos kainas, o kartu, ar jas galima laikyti tinkamu lyginamuoju indeksu apskaičiuojant išlaidas, kurios turėtų būti finansuojamos iš teikiant komercines pardavimo paslaugas

gautų pajamų. Remiantis turimais įrodymais WIK ekspertizėje išsakyta nuomonė, kad *Deutsche Post* ir abiejų susijusių įmonių sutartyse nustatytos tokios sąlygos, su kuriomis būtų sutikę ir nepriklausomi tretieji asmenys. Kadangi dešimtojo dešimtmečio pradžioje *Postbank* ir *Telekom* iš esmės neturėjo galimybės naudotis išoriniais pardavimo tinklais, jos susitarė patiriamas išlaidas pasidalyti. Tačiau kai vėliau *Postbank* ir *Telekom* galėjo lengviau rasti kitų pardavimo tinklų ir sumažėjo universaliųjų paslaugų tinklo išlaidos, sutartis buvo pakeista ir susitarta mokėti su pajamomis susietą komisinių mokesčių, kuris labiau atitiko tipiską pardavimo paslaugų teikimo sutartį ⁽³⁾.

IV.4. 2009 m. RPIS pakoregavimas

- (152) WIK ekspertizėje 2009 m. RPIS šiek tiek pakoreguoti pagal šį metodą:

4 lentelė

WIK ekspertizėje taikomas metinio per didelio pelno apskaičiavimo metodas remiantis 2009 m. RPIS

Teikiant universaliąsias paslaugas gautos pajamos
– Teikiant universaliąsias paslaugas patirtos išlaidos
– Pagrįstas pelnas
+ Valstybės kompensacinės išmokos
Per didelis pelnas

IV.4.1. Teikiant universaliąsias paslaugas gautų pajamų pakoregavimas

- (153) *Deutsche Post* pardavė didelę dalį savo nekilnojamojo turto (pvz., nekilnojamojo turtą, kuris restruktūrizavus pašto veiklą tapo nereikalingas). Šias pajamas reikėtų priskirti universaliosioms paslaugoms, nes šis turtas iš esmės buvo susijęs su jomis ir nuomojamas komercinėms paslaugoms teikti.
- (154) Dėl šio pakoregavimo teikiant universaliąsias paslaugas gautos pajamos per visą 1990–2007 m. laikotarpį per metus padidėja vidutiniškai [...] mln. EUR.

⁽¹⁾ Siekiant pagrįsti rezultatus, kurie buvo gauti iš tik kelis palygintinus konkurentus apimančio atrankinio tyrimo, WIK ekspertizėje papildomai buvo atrinkta didesnė lyginamoji grupė, sudaryta iš maždaug 1 160 įmonių, kurių veiklos sritis – krovinių vežimas keliais (NACE kodas 60), kadangi krovinių vežimo keliais srityje vyksta intensyvi konkurencija ir joje paslaugas dažnai teikia įmonės, vykdančios panašią vežimo veiklą kaip pašto operatoriai. Remiantis antrąja lyginamąja grupe gauta 2,59 % pardavimo grąžos mediana ir 5,57 % pardavimo grąžos trečiasis kvartilis, tad mažesnio atrankinio tyrimo rezultatai patvirtinti.

⁽²⁾ Pardavimo grąžos mediana – 3,48 %, pardavimo grąžos viršutinė riba – 6,77 %.

⁽³⁾ *Deutsche Post* pateikė 2005 m. Cicon ekspertizę „Rentabilität der Schalterleistungen der Postfilialen für die Postbank 2002 bis 2004“ (Pašto skyrių pardavimo paslaugų *Postbank* pelningumas 2002–2004 m.), kurioje, remiantis veikla grindžiamu išlaidų apskaičiavimo metodu, pašto skyrių tinklo tiesioginės ir bendrosios išlaidos priskiriamos komercinėms ir universaliosioms paslaugoms. Apskritai atrodo, kad *Postbank* sumokėtų atlygiu finansuojama proporcinga pašto skyrių tinklo visų išlaidų dalis (pvz., įskaitant proporcingą # 3 infrastruktūros įsipareigojimo dalį pašto tinklui).

IV.4.2. Teikiant universaliasias paslaugas patirtų išlaidų pakoregavimas

IV.4.2.1. Išlaidų skaičiavimų parodymas

- (155) 2009 m. RPIS neteisingai pateikiami vidaus sandoriai: teikiant universaliasias paslaugas uždirbtas bendras pelnas nenurodytas, nes vykdant tam tikras funkcijas (pvz., pašto skyrių) gautas pelnas parodytas ne pagal universaliasias paslaugas ir komercines paslaugas (pvz., atskirų paslaugų išlaidos), o sujungtas ir parodytas kaip komercinis pelnas. Todėl *Deutsche Post* negalėjo pateikti atskirų sąskaitų, kaip nustatyta 2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyvoje 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse ⁽¹⁾.

- (156) Laikotarpio iki 1997 m. vidaus išlaidų skaičiavimus *Deutsche Post* apytikriai parodė, o laikotarpio po 1997 m. išlaidų skaičiavimai WIK ekspertizėje turėjo būti koreguojami – klaidingai universaliosioms paslaugoms priskirtos išlaidos buvo perkeltos prie komercinių paslaugų išlaidų.

- (157) Padarius atitinkamus koregavimus metinės universaliųjų paslaugų išlaidos per 1998–2007 m. laikotarpį sumažėja vidutiniškai [...] mln. EUR.

IV.4.2.2. Įsipareigojimų priskyrimo paslaugoms, kurių kainos reguliuojamos, ir paslaugoms, kurių kainos nereguliuojamos, pakoregavimas

- (158) Kaip jau paaiškinta, WIK ekspertizėje koreguojamas ne kiekvienas įsipareigojimas atskirai, o atliekant naujus skaičiavimus kaip pagrindas imamos komercinių paslaugų galutinės kainos, kurios laikomis patikimu lyginamuoju indeksu apskaičiuojant vidutines šio sektoriaus išlaidas. Taigi iš pradžių nurodytiems įsipareigojimams finansuoti naudojamas visas per didelis pelnas, gautas teikiant komercines paslaugas ⁽²⁾. Per visą 1990–2007 m. laikotarpį įsipareigojimai kasmet sumažėja vidutiniškai [...] mln. EUR.

IV.4.2.3. Nebalansinės papildomo pensijų draudimo išlaidos (# 4 įsipareigojimas)

- (159) # 4 įsipareigojimu (papildomas pensijų draudimas) *Deutsche Post* prisiėmė išlaidas, kurios neįtrauktos į jos metinius balansus. Kadangi pardavimo grąžos lyginamasis indeksas nustatomas remiantis „palygintinų konkurentų“ RPIS, į *Deutsche Post* išlaidų skaičiavimus galima įtraukti tik tas išlaidas, kurios leistinos pagal nacionalinius apskaitos standartus arba pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Todėl papildomos išlaidos, kurios įprastai neįtraukiamos į TFAS sąskaitas, negali būti laikomos išlaidų pozicijomis ir turi būti finansuojamos iš nustatytų pelno maržų (lyginamasis indeksas).

⁽¹⁾ (OL L 318, 2006 11 17, p. 17).

⁽²⁾ 5 paveiksle nurodyta pelno maržų dalis, viršijanti 3,48 % pardavimo grąžą, kuri laikoma pagrįstu pelnu.

- (160) Padarius atitinkamą pakoregavimą, # 4 įsipareigojimo išlaidos (papildomas pensijų draudimas) per visą 1990–2007 m. laikotarpį kasmet sumažėja vidutiniškai [...] mln. EUR.

IV.4.3. Kapitalo išlaidų pakoregavimas apskaičiuojant pagrįstą pelną

- (161) *Deutsche Post* į 2009 m. RPIS įtraukė kapitalo išlaidas, kurių anksčiau į RPIS neįtraukdavo, pvz., [...] ir [...] išlaidas. WIK ekspertizėje ir [...], ir [...] išlaidos išbrauktos ir pakeistos pagrįsto pelno lyginamuoju indeksu.

IV.4.3.1. 1996–2007 m. laikotarpis

- (162) Pagrįstas pelnas apskaičiuojamas remiantis pakoreguotomis pajamomis, gautomis teikiant universaliasias paslaugas, ir 3,48 % dydžio pardavimo grąžos lyginamuoju indeksu. Pagal šiuos skaičiavimus metinis pagrįstas pelnas vidutiniškai yra [...] mln. EUR. [...] mln. EUR dydžio vidutinės metinės kapitalo išlaidos (palūkanų išlaidos – [...] mln. EUR ir didesni reguliuojamieji amortizaciniai atskaitymai – [...] mln. EUR) iš 2009 m. RPIS išbrauktos.

- (163) Ypač pažymėtina tai, kad pagrįstas pelnas, apskaičiuotas remiantis 3,48 % dydžio pardavimo grąžos lyginamuoju indeksu, palyginti su 2009 m. RPIS, absoliučiais skaičiais yra didesnis negu *Deutsche Post* nurodytos kapitalo išlaidos (pvz., palūkanų išlaidos, apskaičiuotos remiantis vidaus pardavimo grąža, kuri yra apie [...] panaudoto nuosavo kapitalo, ir rinkos verte grindžiamos didesnės amortizacinių atskaitymų išlaidos).

IV.4.3.2. 1990–1995 m. laikotarpis

- (164) Pagal Pašto organizavimo statymo 63 straipsnio 1 dalį *Deutsche Post* iki 1995 m. federalinei vyriausybei turėjo mokėti vadinamąsias pervesntinas sumas ⁽³⁾, kurios sudarė maždaug 5,838 mlrd. EUR arba 8 % pardavimų. Už tai pagal Pašto organizavimo įstatymo 63 straipsnio 4 dalį *Deutsche Post* buvo atleista nuo pareigos mokėti dividendus, viršijančius šias pervesntinas sumas.

- (165) Todėl WIK ekspertizėje aiškiai atsisakoma laikotarpiu iki 1995 m. papildomai atsižvelgti į pagrįstą pelną, nes pervesntinos sumos jau apima visas *Deutsche Post* nuosavo kapitalo išlaidas. Taigi [...] mln. EUR dydžio vidutinės metinės *Deutsche Post* kapitalo išlaidos (palūkanų išlaidos – [...] mln. EUR ir didesni reguliuojamieji amortizaciniai atskaitymai – [...] mln. EUR) iš 2009 m. RPIS buvo išbrauktos, o universaliųjų paslaugų išlaidos atitinkamai sumažintos.

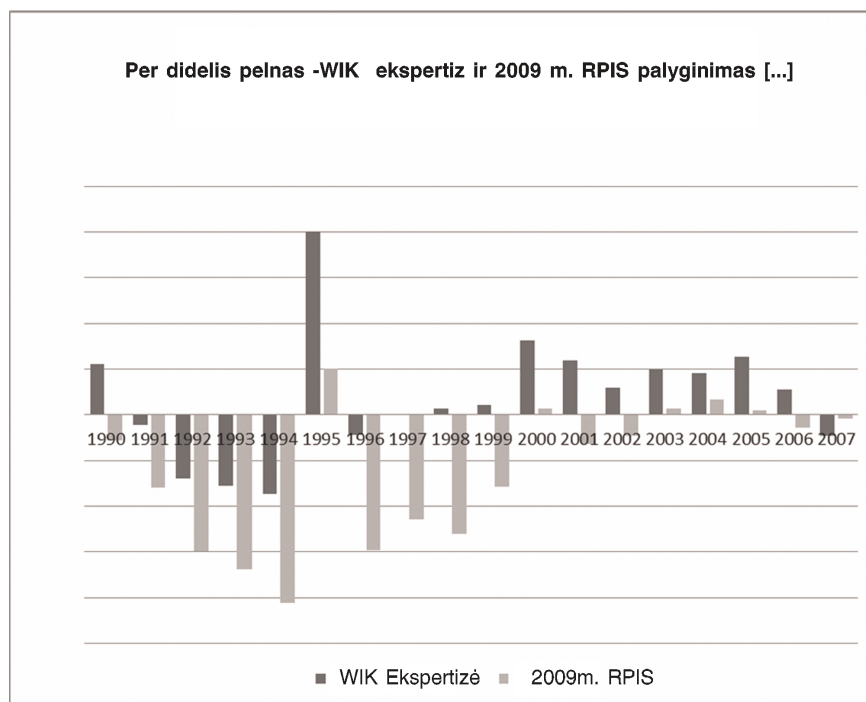
⁽³⁾ Išsamūs paaiškinimai dėl pervesntinų sumų pateikti VI.2.1 skirsnyje.

IV.4.4. Išvados

- (166) Ir iš 2009 m. RPIS, ir iš WIK ekspertizės matyti, kad iki 1996 m. pajamų, gautų teikiant universaliąsias paslaugas, nepakako išlaidoms, patirtoms teikiant universaliąsias paslaugas, padengti. Nors 2009 m. RPIS rezultatas toks, kad per visą laikotarpį iki 2007 m., netgi atsižvelgus į valstybės kompensacines išmokas, *Deutsche Post* turėjo sukauptą trūkumą, tačiau WIK ekspertizėje daroma išvada, kad valstybės kompensacinės išmokos buvo tokio dydžio, kad *Deutsche Post* 1997 m. galėjo pasiekti pelningumo ribą.
- (167) Pagal 2009 m. RPIS universaliųjų paslaugų pelningumas iki 1999 m. beveik nedidėjo ir tik nuo 2000 m. galima teigti, kad iš pajamų, gautų teikiant universaliąsias paslaugas, vidutiniškai buvo galima padengti išlaidas. Tačiau iš WIK ekspertizės matyti, kad nuo 2000 m. iš universaliųjų paslaugų uždirbtas nemažas pelnas, gerokai viršijantis 3,48 % pardavimo grąžos medianą, nors universaliųjų siuntinių paslaugų segmento pardavimo grąža buvo mažesnė už vidutinę – [...] (žr. 6 paveikslą).

6 paveikslas

Metinio per didelio pelno, gauto teikiant universaliąsias paslaugas per 1990–2007 m. laikotarpį, palyginimas (mln. EUR, nominaliaja verte)

V. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (168) Suinteresuotosios šalys pateikė pastabas dėl 1999 m. sprendimo pradėti procedūrą, 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą ir 2011 m. sprendimo išplėsti procedūrą. Šiame skirsnyje apibendrinti svarbiausi svarstymai dėl visų trijų sprendimų.

V.1. Išimtinė licencija naudoti Federalinės finansų ministerijos išleistus pašto ženklus

- (169) TNT abejoja, ar *Deutsche Post* mokėjo atlygį už išimtinę licenciją naudoti Federalinės finansų ministerijos išleistus pašto ženklus. Pagal 1997 m. Pašto įstatymo 43 straipsnį teisę leisti pašto ženklus su įspaudu „Deutschland“ („Vokietija“) turi Federalinė finansų ministerija. Pašto paslaugų teikėjas, teikiantis prašymą naudoti tokius pašto ženklus, turi sumokėti atlygį ir visas papildomas išlaidas. Pagal 1997 m. Pašto įstatymo 54 straipsnį *Deutsche Post AG* iki 2007 m. gruodžio 31 d. turėjo išimtinę licenciją

naudoti Federalinės finansų ministerijos išleistus pašto ženklus.

- (170) TNT teigimu, jei *Deutsche Post* Federalinės finansų ministerijos išleistus pašto ženklus iš tikrųjų naudojo nemokėdama už tai atlygio, tai reikštų neteisėtą valstybės pagalbą.

- (171) Komisija pažymi, kad 1999 m. sprendime pradėti procedūrą, 2007 m. sprendime išplėsti procedūrą ir 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą ši priemonė nenagrinėta, todėl nėra ir šio sprendimo objektas.

V.2. Pensijų subsidija

- (172) *UPS* nuomone, *Deutsche Post* suteiktas pranašumas, nes ji iš dalies buvo atleista nuo iki 1995 m. taikytų mokėjimo prievolių. Jos teigimu, kadangi įprasti operatoriai turėjo patys finansuoti savo pensijų išlaidas, *Deutsche Post*, palyginti su konkurentais, buvo geresnėje padėtyje. *UPS* taip

pat sutinka su Komisijos argumentais, kad nagrinėjamos priemonės negalima laikyti esama pagalba, nes *Deutsche Post* padėtis iš esmės pasikeitė ir buvo pradėtos taikyti naujos įstatymų nuostatos, pagal kurias *Deutsche Post* iš dalies buvo atleista nuo prievolės finansuoti savo valstybės tarnautojų pensijų išlaidas. UPS nuomone, tokių esminių sistemos pakeitimų negalima laikyti paprastais grynai formalaus arba administracinio pobūdžio pakeitimais.

(173) UPS palankiai vertina išankstinę Komisijos nuomonę, kad pensijų subsidijos negalima laikyti suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Jos nuomone, atsižvelgiant į *Deutsche Post* ilgalaikį pelningumą ir jai suteiktą išimtinę licenciją, kyla pagrįstas klausimas, ar iš tikrųjų reikalingas su nurodytais perimtais įsipareigojimais susijusios naštos mažinimas. Be to, UPS tvirtinimu, suteikta parama neproporcinga Vokietijos nurodytam bendro intereso tikslui, visų pirma dėl to, kad perimti įsipareigojimai kompensuojami ir didesniu atlygiu už laišku paslaugas, ir pensijų subsidija. UPS pabrėžia, kad priemonės proporcingumo įrodinėjimo našta tenka federalinei vyriausybei, tačiau Vokietija kol kas nėra tiksliai paaiškinusi pranašumų, kuriuos dėl priemonės įgijo *Deutsche Post*, proporcingumo.

(174) UPS teigimu, dėl pagalbos *Deutsche Post* padėtis pagerėjo ne tik Vokietijoje, bet ir kitose Europos rinkose, kuriose ji konkuruoja su kitais pašto paslaugų teikėjais, tokiais kaip UPS. Jos nuomone, dėl to, kad *Deutsche Post*, naudodamasi pensijų subsidija, galėjo pagerinti savo padėtį komercinės veiklos sektoriuje, taip pablogindama kitų suinteresuotųjų šalių padėtį, atsirado konkurencijos iškrypimas, dėl kurio nukentėjo *Deutsche Post* konkurentai.

(175) UPS reikalauja, kad Komisija išnagrinėtų ir visos teisės į pensiją finansuoti skirtos paramos, kaip nurodyta 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą dėl 2007–2011 m. laikotarpio, reikalingumą ir proporcingumą bei ištirtų, ar *Deutsche Post* ir dabar dar gauna valstybės pagalbą, kuri pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį yra neteisėta.

(176) UPS taip pat ragina Komisiją išsamiau paaiškinti, kaip ji priėjo prie išvados, kad *Deutsche Post* suteikta pagalba nesuderinama su vidaus rinka. Labiausiai UPS prašo pateikti jai WIK ekspertizės kopiją, kad ji galėtų susidaryti vaizdą, koku mastu 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą vertinant pensijų subsidiją buvo atsižvelgta į WIK ekspertizės rezultatus.

V.3. Kompensacija už universalųjų paslaugų teikimą

(177) UPS visiškai pritaria Komisijos tyrimui ir visiškai sutinka su 2007 m. sprendime išplėsti procedūrą atliktu kompensacijos už universalųjų paslaugų teikimą vertinimu. Be to, UPS pateikė 2006 m. spalio mėn. NERA ekspertų ataskaitos⁽¹⁾, kuria Komisija rėmėsi 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą 58 dalyje, atnaujintą versiją⁽²⁾.

(178) 2006 m. NERA ekspertų ataskaitoje apytiksliai skaičiuojama, kad vidutinė DPWN laišku segmento kapitalo grąža per laikotarpį nuo 1999 m. buvo didesnė kaip 20 %⁽³⁾. Pagal pakeistą tyrimo versiją per 2000–2005 m. laikotarpį kapitalo grąža viršijo net 50 %, o per 2003–2005 m. laikotarpį – net 100 %. UPS daro išvadą, kad iš labai pelningo reguliuojamo laišku segmento gauto pelno turėjo daugiau negu pakakti dėl universalųjų paslaugų patirties nuostoliams kompensuoti.

(179) Taip pat, UPS nuomone, *Deutsche Post* išlaidų skaičiumai nėra tinkamas rezervuoto sektoriaus pelningumo ir įsipareigojimų analizės ir vertinimo pagrindas, todėl reikia atlikti išsamią išlaidų priskyrimo reguliuojamoms paslaugoms, universaliosioms paslaugoms ir komercinėms paslaugoms analizę. UPS mano, kad, apskaičiuojant pagalbos sumą ir kompensacijos permoką, reikia atsižvelgti į visus pranašumus, suteiktus *Deutsche Post* perimtiems įsipareigojimams vykdyti, pavyzdžiui, 1995 m. Vokietijos *Deutsche Post* suteiktas kapitalo injekcijas ir turto – nekilnojamojo turto ir infrastruktūros – perdavimą.

(180) UPS nuomone, su susijusiomis įmonėmis sudarytiems susitarimams dėl vidaus sandorių kainų, vadovaujantis sprendimu byloje *Chronopost*⁽⁴⁾, ir toliau turi būti taikomas nesusijusių asmenų principas (angl. *arm's length*

⁽¹⁾ National Economic Research Associates (NERA), „The Profitability of the Mail Division of Deutsche Post – A Final Report“ (Nacionalinės ekonomikos tyrimų asociacijos (NERA) ataskaita „*Deutsche Post* laišku paslaugų segmento pelningumas – galutinė ataskaita“) (2007 m. spalio mėn.).

⁽²⁾ National Economic Research Associates (NERA), „The Profitability of the Mail Segment of Deutsche Post – An Update“ (Nacionalinės ekonomikos tyrimų asociacijos (NERA) ataskaita „*Deutsche Post* laišku paslaugų segmento pelningumas – atnaujinimas“) (2007 m. lapkričio mėn.).

⁽³⁾ DPWN laišku paslaugų segmentas platesnis negu DPAG veikla Vokietijoje ir apima visas visas pasaulyje teikiamas pašto paslaugas. Tačiau nacionalinė veikla sudaro didžiąją dalį DPWN laišku paslaugų segmento.

⁽⁴⁾ 2003 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas susijusiose bylose C-83/01 P, C-93/01 P ir C-94/01 P *Chronopost SA, La Poste ir Prancūzijos Respublika prieš Union française de l'express (Ufex), DHL International, Federal express international (France) SNC ir CRIE SA* (2003), Rink. p. I-6993.

principle). Todėl UPS mano, kad Komisija turi išnagrinėti *Deutsche Post* ir *DPEED* sutartį, didžiausią dėmesį kreipdama į joje nustatytus kainų susitarimus.

V.4. Per didelis atlygis už laišku paslaugas

- (181) *FFPI* visiškai pritaria 2011 m. sprendimui išplėsti procedūrą. Jos nuomone, įstatymų ir administraciniai pakeitimai, dėl kurių padidėja pensijų išlaidos, yra įprasta verslo rizika, kuri gali turėti įtakos įmonės pelningumui. *FFPI* teigimu, kadangi įmonės, veikiančios įprastomis rinkos sąlygomis, tokias padidėjusias išlaidas turi finansuoti iš savo lėšų, ir *Deutsche Post* iš Vokietijos neturėjo gauti jokios pensijų subsidijos.
- (182) *FFPI* taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad *Deutsche Post* savo 2000 m. veiklos ataskaitoje ypač pabrėžė savo pensijų sistemos reformos reikšmę ir nurodė, kad rodiklio *EBITA* (veiklos rezultatas neatskaičius mokesčių, palūkanų sąnaudų ir amortizacinių atskaitymų) padidėjimas 98,6 % pašto siuntų verslo klientams sektoriuje visų pirma sietinas su mažesnėmis įmokomis į valstybės tarnautojų pensijų fondą. Taigi, *FFPI* nuomone, pensijų reformos negalima laikyti antraeilės svarbos arba tik iš esmės administracinio pobūdžio dalyku.
- (183) Iš 2001–2008 m. *FFPI* atlikto tyrimo matyti, kad 2009 m. Vokietijoje taikytas pašto mokestis už ne daugiau kaip 20 g sveriančių standartinių laišku siuntimą buvo vienas iš didžiausių, o už ne daugiau kaip 500 g sveriančių siuntinių siuntimą, priešingai, buvo vienas iš pigesnių, o tai rodo kryžminio subsidijavimo buvimą.
- (184) *FFPI* yra įsitikinusi, kad *Deutsche Post* teikta parama nebuvo siekiama skatinti Vokietijos pašto rinkos ar tam tikrų pašto paslaugų augimo. Jos nuomone, per tiriamąjį laikotarpį *Deutsche Post* buvo pelninga įmonė, galėjusi gerinti savo pirmaujančią padėtį Vokietijos rinkoje ir stiprinti savo pajėgumus ir komercinę veiklą, todėl pensijų subsidijos negalima laikyti suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

V.5. Pelno maržos

- (185) *BIEK* tvirtinimu, dėl *Deutsche Post* praktikos savo tam tikrose laišku paslaugų rinkose užimamą dominuojančią padėtį išnaudoti išlaidų, susijusių su laišku ir siuntinių paslaugomis, teikiamomis rinkose, kuriose vyksta intensyvesnė konkurencija, kryžminiam finansavimui nukentėjo kiti pašto paslaugų teikėjai. Jos nuomone, kadangi *Deutsche Post* gali didinti savo kainas rinkose, kuriose ji

turėjo išimtinę licenciją ir kuriose jos dalis vis dar sudaro daugiau kaip 90 %, ji gali vykdyti kryžminį finansavimą tose rinkose, kuriose vyksta intensyvesnė konkurencija.

- (186) *BIEK* taip pat teigia, kad *Deutsche Post*, nepaisant nurodytų perimtų įsipareigojimų, uždirbo gerokai didesnę pelną negu palygintinos įmonės kitose Europos valstybėse; tai rodo, be kita ko, 10–20 % pardavimo grąžos maržos nacionaliniame siuntų sektoriuje. Jos nuomone, čia gali būti nurodytos netgi mažesnės pelno ribos, nes nacionalinis siuntų sektorius apima ir siuntinių paslaugas, kurių pelno marža vidutiniškai yra mažesnė negu laišku paslaugų.
- (187) Dėl *Deutsche Post* nurodytų didesnių algų išlaidų *BIEK* atkreipia dėmesį į tai, kad *Deutsche Post*, apskaičiuodama savo, palyginti su konkurentais, mokamas algas, kaip lyginamąjį indeksą ėmė transporto sektoriaus vidutinį darbo užmokestį. *BIEK* teigia, kad, nors Komisija šiuos skaičius 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą ėmė kaip savo skaičiavimų lyginamąjį indeksą, tačiau turi atkreipti dėmesį į tai, kad *Deutsche Post* konkurentų mokamos algos bent 15 % didesnės už šias vidutines algas. Taigi, *BIEK* teigimu, *Deutsche Post* nurodytos papildomos algų išlaidos yra daug mažesnės negu ji tvirtina. *BIEK* mano, kad likęs algų išlaidų skirtumas priskirtinas ne perimtiems įsipareigojimams, o greičiau *Deutsche Post* dydžiui ir dominuojančiai padėčiai rinkoje.
- (188) Be to, *BIEK* teigimu, *Deutsche Post* perimti įsipareigojimai, įskaitant pensijų išlaidas, daugiau negu pakankamai kompensuoti didesniu reguliuojamu atlygiu už laišku paslaugas. *BIEK* mano, kad dėl pagalbos priemonių, kurias turi įvertinti Komisija, laišku paslaugų konkurencijos iki šiol iš esmės nėra, o siuntinių paslaugų konkurencija gerokai iškreipta.

VI. VOKIETIJOS PASTABOS

VI.1. Pastabos dėl pensijų subsidijos

VI.1.1. Dėl konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensacijos neįgytas joks finansinis pranašumas

- (189) Vokietija, remdamasi sprendimu byloje *Combus* ⁽¹⁾, mano, kad valstybės išmokos, privatizavimo metu sumokėtos anksčiau valstybei priklausiusiems universaliųjų paslaugų teikėjams kaip pensijų išlaidų, viršijančių įprastai privačių konkurentų patiriamas pensijų išlaidas, kompensacija, nėra pagalba.

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 16 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-157/01 *Danske Busvognmænd* prieš Komisiją (2004), Rink. p. II-917, 57 punktas.

(190) Vokietija sutinka su Komisija, kad *Deutsche Post* socialinės išlaidos turėtų būti palygintos su konkurentų socialinėmis išlaidomis, tačiau mano, kad tai turėtų būti daroma jau remiantis SESV 107 straipsnio 1 dalimi, o ne vėliau jau tiriant pagalbos suderinamumą su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

VI.1.2. *Neįgytas joks finansinis pranašumas, palyginti su prieš 1995 m. buvusią padėtimi*

(191) Vokietijos nuomone, dėl pensijų subsidijos *Deutsche Post* išlaidų, kurias ji įprastai būtų turėjusi mokėti iš savo lėšų, našta nesumažėjo, taigi ji neįgijo jokio pranašumo pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Vokietijos tvirtinimu, *Deutsche Post* nei teisiškai privalėjo, nei ekonomiškai galėjo prieš 1995 m. ir po šių metų valstybės tarnautojams mokėti pensijas.

(192) Pirmiausia Vokietija nurodo, kad pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 46 straipsnį valstybės tarnautojai, kuriuos 1989 m. perėmė *Deutsche Post*, ir toliau liko valstybės tarnautojais. Ir po 1995 m. vykusios antros pašto reformos *Deutsche Post* valstybės tarnautojai pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 3 dalį ir pagal naują į Vokietijos konstituciją – Pagrindinį įstatymą (*Grundgesetz*) įterptą 143b straipsnį ir toliau liko valstybės tarnautojais.

(193) Taigi, Vokietijos aiškinimu, kadangi federalinė vyriausybė visada buvo išimtinė skolininkė valstybės tarnautojų teisių į pensiją atžvilgiu, *Deutsche Post* niekada neturėjo teisinės prievolės tam naudoti savo lėšas.

(194) Vokietija laikosi nuomonės, kad, net jei pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 54 straipsnio 2 dalį *Deutsche Post* turėjo prievolę finansuoti valstybės tarnautojų teises į pensiją, tai ši pensijų teisės nuostata (kaip ir pareiga mokėti pervestinas sumas pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 63 straipsnį) yra „vidaus santykis“ ir skirtas tik įplaukų į valstybės biudžetą šaltiniams atskleisti. Ja nėra grindžiama jokia *Deutsche Post* prievolė valstybės tarnautojų atžvilgiu.

(195) Ir po 1995 m. vykusios antros pašto reformos valstybė pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 3 dalį ir 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 14 ir 16 straipsnius liko išimtinė skolininkė teises į pensiją turinčių valstybės tarnautojų atžvilgiu. Todėl, Vokietijos teigimu, Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi nustatyta *Deutsche Post* prievole mokėti įmokas į Pašto valstybės tarnautojų pensijų kasą, kaip ir 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 54 straipsnio 2 dalį nustatyta prievole, tik sumažinama valstybės biudžeto našta. Šios prievolės nedaro jokio poveikio tik valstybei tenkančiai prievolei mokėti pensijas.

(196) Vokietijos tvirtinimu, civilinės teisės požiūriu federalinė vyriausybė ir nebūtų galėjusi savo prievolės finansuoti valstybės tarnautojų teises į pensiją perkelti 1995 m. naujai įsteigtai bendrovei DPAG. Vokietija aiškina, kad pagal civilinės teisės principus, kai esamos pensijų prievolės perkeliamos į teisiškai nepriklausomą patronuojamąją bendrovę, patronuojančiosios bendrovės prievolė finansuoti trečiųjų asmenų turtines teises lieka nepakitusi.

(197) Vokietija taip pat teigia, kad *Deutsche Post* niekada neturėjo pakankamai savo lėšų, kad galėtų finansuoti pensijų išpareigojimus. Vokietija nurodo, kad, viena vertus, prieš 1995 m. POSTDIENST visada turėdavo trūkumą, kurį valstybė turėjo finansuoti 5,6 mlrd. EUR pervedimais, antra vertus, tuo metu, kai 1995 m. POSTDIENST buvo reorganizuota į DPAG, susikaupe pensijų išpareigojimai sudarė apie [...] mlrd. EUR. Vokietija teigia, kad su tokiais balansiniais išpareigojimais nebūtų buvę įmanoma steigti DPAG kaip privačios įmonės, nes federalinė vyriausybė nesuteikė pakankamo kapitalo, kuriuo DPAG būtų užtikrintas reikiamas ekonominis tvarumas.

VI.1.3. *Pensijų subsidija yra esama pagalba pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį*

(198) Vokietijos nuomone, jei pensijų subsidija būtų kvalifikuota kaip valstybės pagalba, tai pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalies i punktą ji turėtų būti laikoma esama pagalba, nes nuo 1953 m., t. y. nuo atitinkamos nuostatos Vokietijos Pagrindiniame įstatyme įsigaliojimo, valstybės tarnautojų teisių į pensiją finansuotoja ir išimtinė skolininkė jų atžvilgiu yra valstybė. Vokietija laikosi nuomonės, kad nei 1989 m. vykusio pirmoji, nei 1995 m. antroji pašto reforma šios valstybei tenkančios pensijų ir finansavimo prievolės niekaip nepakeitė. Vokietijos teigimu, *Deutsche Post* nei prieš, nei po 1995 m. nebuvo teisiškai įpareigota ir ekonomiškai negalėjo valstybės tarnautojams mokėti pensijų.

(199) Vokietija taip pat nurodo Komisijos teiginį Bendrajame Teisme byloje T-266/02. Vokietijos nuomone, iš sprendimo 54 punkto aišku, kad „ginčijamame sprendime ši [Komisija] nurodė, jog naudą ieškovei suteikė tik DB-Telekom mokėjimai“⁽¹⁾.

(200) Iš šio teiginio Vokietija daro išvadą, kad Komisija paneigė finansinio pranašumo buvimą kalbant ir apie pensijų subsidiją. Vokietija mano, kad Komisija tuo nusprendė pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnį „nereikšti jokių prieštaravimų“, be to, pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalies ii punktą toks teigiamas sprendimas reiškia, kad pensijų subsidija yra esama pagalba.

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 1 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-266/02 *Deutsche Post AG* prieš Komisiją (2008), Rink. p. II-1233, 54 punktas.

VI.1.4. Pensijų subsidija yra pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį su vidaus rinka suderinama perimtų įsipareigojimų kompensacija

- (201) Remdamasi Komisijos argumentais sprendime *La-Poste* Vokietija laikosi nuomonės, kad pensijų subsidija yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir savo nuomonę grindžia šiais argumentais:

— *Deutsche Post* nuolat mokėjo socialines įmokas, didesnes už darbdavio mokamas pensijų, sveikatos ir slaugos draudimo įmokas,

— Komisijos nustatytas sąlyginis pranašumas yra neteisingas tuo požiūriu, kad skaičiavimas grįstas prielaida, jog iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, finansuojamas nurodytas # 2 įsipareigojimas (konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės įmokos). *La Poste*, kaip ir kitos rinkoje įsitvirtinusios pašto įmonės, savo socialines išlaidas taip pat refina savo didesniu atlygiu už laiško paslaugas, o į tai Komisija savo sprendime *La Poste* neatsižvelgė,

— nors Vokietija iš principo sutinka, kad iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, turėtų būti finansuojami nurodyti įsipareigojimai, tačiau teigia, kad Komisija nei įrodė, kad Pašto reguliavimo institucija patenkino *Deutsche Post* prašymą konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas finansuoti iš reguliuojamų pajamų, nei kad reguliuojamos pajamos iš tikrųjų buvo pakankamai didelės, kad iš jų būtų galima finansuoti konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas.

- (202) Vokietija taip pat nurodo, kad Komisija savo sprendime pradėti procedūrą dėl *Royal Mail* ⁽¹⁾ pabrėžė, kaip svarbu, siekiant tolesnės nuoseklios sprendimų priėmimo praktikos, ankstesnių valstybinių įmonių pensijų išlaidas vertinti pagal nuoseklius kriterijus. Taigi, Vokietijos nuomone, Komisija turi atsižvelgti ir į savo sprendimą byloje *La-Poste*, ir į savo išankstinį vertinimą byloje *Royal Mail*. Vokietijos teigimu, *Royal Mail* atveju Komisija neišreiškė jokių prieštaravimų dėl trūkstamos pensijų sumos kompensavimo, nors iš 2008 m. Hooper ataskaitos matyti, kad *Royal Mail* pensijų išlaidos iš dalies buvo finansuojamos didesniu reguliuojamu atlygiu už laiško paslaugas.

⁽¹⁾ 2011 m. liepos 29 d. Komisijos sprendimas 2011/C 265/02 byloje dėl valstybės pagalbos priemonių įmonei „Royal Mail“ (OL C 265, 2011 9 9, p. 2).

VI.1.4.1. Lyginamojo indekso pagrindas turėtų būti konkurencijos požiūriu įprastos socialinės išlaidos

- (203) Vokietija, remdamasi profesoriaus Cl. D. Ehlermanno 2011 m. liepos 19 d. ekspertize ⁽²⁾, teigia, kad Komisija, apskaičiuodama *Deutsche Post* socialinių išlaidų lyginamąjį indeksą, padarė dvi klaidas.

- (204) Vokietijos nuomone, į lyginamąjį indeksą negalima įtraukti darbuotojo dalies, nes privačiame sektoriuje darbdavys nėra įstatymais įpareigotas sumokėti darbuotojo dalį. Visą socialinės įmokos sumą darbdavys sumokėtų tik administraciniais sumetimais, tačiau įstatymais jis neįpareigotas to daryti. Vokietija teigia, kad darbuotojo dalies įtraukimas į lyginamąjį indeksą prieštarauja ir ligšiolinei sprendimų priėmimo praktikai (plg. sprendimą *La-Poste*).

- (205) Vokietijos nuomone, socialinių išlaidų lyginamajam indeksui apskaičiuoti reikėtų pasitelkti rinkoje įprastas algas ⁽³⁾, nes valstybės tarnautojų algos gerokai viršijo rinkos vidurkį.

VI.1.4.2. Pajamų, gautų teikiant reguliuojamas paslaugas, nepakanka konkurencijos požiūriu neįprastoms socialinėms išlaidoms padengti

- (206) Pirmiausia Vokietija pabrėžia, kad prielaida, jog # 2 įsipareigojimas visiškai finansuojamas iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, yra grynai hipotetinio pobūdžio, nes neįmanoma nustatyti, ar reguliuojamos kainos iš tikrųjų buvo padidintos siekiant kompensuoti konkurencijos požiūriu neįprastas išlaidas. Vokietijos teigimu, viena vertus, iš 2002 m. sprendimo dėl didžiausių kainų nematyti, ar Pašto reguliavimo institucija atsižvelgė į nurodytus įsipareigojimus, susijusius su konkurencijos požiūriu neįprastomis išlaidomis, ir koku mastu; antra vertus, iki 2002 m. kainos buvo laikomos 1997 m. patvirtintame lygyje ir neįmanoma nustatyti, ar jos apėmė konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų, susijusių su nereguliuojamomis paslaugomis, kompensaciją.

- (207) Vokietija teigia, kad neužtenka tik parodyti, jog paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, srityje buvo taikomi mažesni negu konkurentams socialinių įmokų tarifai. Jos nuomone, taip pat reikia išnagrinėti, ar iš pajamų, gautų teikiant reguliuojamas paslaugas, iš tikrųjų buvo įmanoma finansuoti nurodytus konkurencijos požiūriu neįprastus socialinius įsipareigojimus.

⁽²⁾ Žr. 41 dalį.

⁽³⁾ 2007 m. minimalus darbo užmokestis buvo pasitelktas 2009 m. RPIS # 1 įsipareigojimui (konkurencijos požiūriu neįprastos bazinės algos) apskaičiuoti.

- (208) Vokietija mano, kad finansinį pranašumą dėl konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensavimo *Deutsche Post* įgytų tik jei jai sumokėtos kompensacinės išmokos būtų didesnės už jos dėl valstybės tarnautojų apskritai patirtas socialines išlaidas.
- (209) Vokietija apgailestauja, kad neatliktas išsamus skaičiavimas, iš kurio būtų matyti, ar apskritai buvo kompensacijos, kuri buvo sumokėta *Deutsche Post* už jos patirtas konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas, susijusias su valstybės tarnautojais, permoka ar nepriemoka. Vokietija pabrėžia, kad toks skaičiavimas būtinas, kad būtų galima nustatyti, ar buvo suteiktas finansinis pranašumas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- a) Remiantis ekspertize yra konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensacijos nepriemoka
- (210) Siekdama pašalinti šį trūkumą Vokietija pateikė profesoriaus J. Weberio ⁽¹⁾ ekspertizę norėdama parodyti, kad *Deutsche Post* dėl socialinių išlaidų, susijusių su valstybės tarnautojų įdarbinimu, patyrė finansinį nuostolį. Pirmiausia ekspertizėje parodoma, kokia suma *Deutsche Post* faktiškai dėl valstybės tarnautojų patirtos socialinės išlaidos viršija privačių konkurentų dėl jų darbuotojų patiriamas socialines išlaidas (ekspertizėje – rinkos lygį viršijančios DPAG socialinės išlaidos arba struktūrinis nuostolis). J. Weberio ekspertizėje šios rinkos lygį viršijančios išlaidos sugretinamos su # 2 įsipareigojimo kompensacija.
- (211) Kaip matyti iš 5 lentelės, ekspertizėje į socialines išlaidas, susijusias su valstybės tarnautojų įdarbinimu, įtraukiamos *Deutsche Post* įmokos į valstybės tarnautojų pensijų fondą ir kitos socialinės išlaidos, pvz., sveikatos priežiūros išlaidų įmokos bei draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir kitų rūšių draudimo įmokos.
- (212) Su privačių darbuotojų įdarbinimu susijusios socialinės išlaidos ekspertizėje apibrėžiamos taip: darbdavio mokama įstatymais nustatyto pensijų, nedarbo, sveikatos ir slaugos draudimo dalis, dauginama iš „konkurencijos požiūriu įprastų“ algų (pvz., 2007 m. minimalaus darbo užmokesčio, mokamo daugumai valstybės tarnautojų).
- (213) Konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos yra dėl valstybės tarnautojų *Deutsche Post* patirtos socialinės išlaidos, viršijančios socialinių išlaidų lyginamąjį indeksą, apibrėžtą remiantis privačių darbuotojų mokama socialinio draudimo įmokų dalimi.

5 lentelė

Grynojo rezultato apskaičiavimas pagal Vokietijos pateiktą ekspertizę

– Įmokos į pensijų fondą	
– Kitos socialinės išlaidos	
+ „Konkurencijos požiūriu įprastos“ socialinės išlaidos kaip lyginamasis indeksas (pagrindas – darbdavio mokama socialinio draudimo dalis ir „konkurencijos požiūriu įprastos“ algos (pvz., 2007 m. minimalus darbo užmokestis))	
Konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos	
+ Kompensacija iš reguliuojamų pajamų (# 2 įsipareigojimas – konkurencijos požiūriu neįprasti socialiniai įsipareigojimai)	
Grynasis rezultatas (kompensacijos nepriemoka arba permoka)	

- (214) Iš skaičiavimų matyti, kad per 1995–2007 m. laikotarpį # 2 įsipareigojimo nepakako konkurencijos požiūriu neįprastoms socialinėms išlaidoms padengti. Ekspertizėje netgi tvirtinama, kad yra [...] mln. EUR kompensacijos *Deutsche Post* nepriemoka. Ekspertas daro išvadą, kad net tuo atveju, jei pajamos, gautos teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, apimtų # 2 įsipareigojimą, *Deutsche Post* negavo pakankamos konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensacijos.

- b) Pagal 2009 m. RPIS pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nepakako konkurencijos požiūriu neįprastoms socialinėms išlaidoms padengti

- (215) Vokietija teigia, kad, kol teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, patiriami nuostoliai, viršijantys konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas, tol negalima konstatuoti, kad iš reguliuojamų pajamų faktiškai kompensuojamos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos. Todėl Vokietija pateikė 2009 m. RPIS

⁽¹⁾ Žr. 41 dalį.

grindžiamą ekspertų nuomonę⁽¹⁾, kad parodytų, jog nuostoliai, patirti teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nuolat buvo didesni už konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas.

- (216) Skaiciavimai grindžiami 2009 m. RPIS. Juose (remiantis Deloitte II ekspertize, kuri išsamiau aptarta VI.3.2 skirsnyje) kaip pagrįstas pelnas paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, atveju imama 7 % pardavimo grąža. Atėmus pagrįstą pelną paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, atveju gaunamas [...] mln. EUR nuostolis – didesnis negu 1995–2007 m. laikotarpiui nurodytos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos. Taigi, pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nepakako tiriamoms konkurencijos požiūriu neįprastoms socialinėms išlaidoms padengti.

VI.2. Pastabos dėl kompensacijos už universaliųjų paslaugų teikimą

VI.2.1. Valstybės kompensacinės išmokos

- (217) Vokietija argumentuoja, kad valstybės kompensacinėmis išmokomis nepagrindžiamas joks finansinis pranašumas *Deutsche Post*, nes 5,666 mlrd. EUR išmokos yra išimtinai 5,838 mlrd. EUR dydžio pervestinių sumų, kurias *Deutsche Post* turėjo mokėti iki 1995 m., kompensacija.
- (218) Kaip paaiškinta 2007 m. sprendime išplėsti procedūrą, šių pervestinių sumų kilmė – ankstesnis pašto administravimas, kai kiekvienais metais valstybei turėjo būti pervedami apie 10 % bendrovės veiklos pajamų. Per 1989–1995 m. laikotarpį šios pervestinos sumos pagal Pašto organizavimo įstatymo 63 straipsnio 1 dalį pamažu panaikintos. Iki 1993 m. *Deutsche Post* turėjo pervesti 10 % savo veiklos pajamų. Nuo 1993 m. šios pervestinos sumos pamažu buvo mažinamos, pvz., iki 10 % veiklos pajamų atskaičius 153 mln. EUR 1993 m. 1994 m. pervestinos sumos sudarė 70 % 1993 m. buvusios apimtys. 1995 m. *Deutsche Post* mokėjo 50 % 1993 m. buvusios pervestinių sumų apimtys. Iš viso *Deutsche Post* nuo 1990 m. iki 1995 m. sumokėjo 5,838 mlrd. EUR pervestinių sumų.
- (219) Pagal Pašto organizavimo įstatymo 63 straipsnio 4 dalį nuo pervestinių sumų turėjo būti atskaičiuojami dividendai. Atsižvelgdama į šią nuostatą ir į tai, kad įmonė buvo atleista nuo tiesioginių ir netiesioginių mokesčių, Komisija 2007 m. sprendime išplėsti procedūrą konstatavo, kad pervestinos sumos laikytinos atleidimo nuo tiesioginių ir netiesioginių mokesčių pakaitalu ir atlygiu už valstybės, kaip akcininkės, suteiktą finansavimą.
- (220) Reaguodama į tai Vokietija pateikė KPMG ekspertizę, kurioje tvirtinama, kad pervestinių sumų negalima laikyti mokesčių arba dividendų pakaitalu dėl kelių priežasčių.
- (221) Pagal KPMG ekspertizę pervestinių sumų negalima laikyti mokesčiais todėl, kad nuo 1931 m. pervestinos sumos buvo apskaičiuojamos pagal veiklos pajamų dydį. Todėl jos turėjo būti mokamos ir tais metais, kai *Deutsche Post* patyrė nuostolius. Pelną mokesčio dydis, priešingai, apskaičiuojamas pagal faktiškai uždirbtą metų pelną. Todėl, kaip teigiama ekspertizėje, pervestinių sumų kaip mokesčių kvalifikavimas prieštarautų konstitucinėje teisėje įtvirtintam apmokestinimo pagal pajėgumą principui.
- (222) Ekspertizėje teigiama, kad pervestinių sumų palyginimas su apyvartos mokesčiu irgi klaidingas. Apyvartos mokesčio atveju mokesčio mokėjimo pareiga atsiranda ir atskaitos už įgytas paslaugas atveju, o pervestinių sumų atveju taip nėra, taigi pervestinių sumų apskaičiavimas gerokai skiriasi nuo įmonės faktinės apyvartos mokesčio naštos apskaičiavimo.
- (223) Vokietija taip pat teigia, kad pervestinių sumų negalima laikyti dividendais. Dividendų mokėjimas susijęs su atitinkamai praėjusių ūkinių metų arba ankstesniųjų metų veiklos rezultatais. O *Deutsche Post* per laikotarpį nuo 1990 m. iki 1995 m. neuždirbo jokio pelno, tačiau pervestinas sumas vis tiek mokėjo. Todėl pervestinos sumos nėra dividendai.
- (224) KPMG ekspertizėje daroma išvada, kad pervestinių sumų negalima laikyti mokesčiais arba dividendais ir kad jos yra greičiau *sui generis* mokestis, kurį mokėti privalėjo tik *Deutsche Bundespost* ir jos teisės ir pareigos perėmusios įmonės.
- (225) Remdamasi KPMG ekspertize Vokietija atmeta Komisijos prielaidą, kad pervestinas sumas galima laikyti pelno mokesčio ir dividendų pakaitalu. Vokietija laikosi nuomonės, kad pervestinos sumos buvo nei dalykiniu, nei ekonominiu požiūriu nepateisinama našta *Deutsche Post*. Vokietijos nuomone, kadangi valstybės kompensacinėmis išmokomis buvo kompensuota tik *Deutsche Post* tekusi pervestinių sumų našta, dėl to įmonė neįgijo jokio ekonominio pranašumo, taigi šios išmokos nėra valstybės pagalba.
- (226) Papildomai Vokietija nurodo dar dvi priežastis, kodėl valstybės kompensacinės išmokos nėra pagalba. Pirma, valstybės kompensacinės išmokos, atsižvelgiant į vėlesniais metais gautą nemažą investicijų grąžą (angl. ROI) ir į *Deutsche Post* gautas dideles pajamas kotiruojant akcijas vertybinių popierių biržoje, yra suderinamos su rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio investuotojo

⁽¹⁾ Žr. 41 dalį.

principu. Antra, valstybės kompensacinės išmokos nėra valstybės pagalba dėl to, kad ir iš 2009 m. RPIS, ir iš WIK ekspertizės matyti, jog 1990–1994 m. dėl universalųjų paslaugų teikimo patirti sukaupti nuostoliai buvo didesni už valstybės kompensacines išmokas. Taigi, Vokietijos teigimu, už paslaugų teikimą vykdant universalųjų paslaugų prievolę *Deutsche Post* negavo pakankamos kompensacijos.

VI.2.2. Valstybės garantija

- (227) Vokietija teigia, kad dėl tolesnės valstybės garantijos, kuri teikiama pagal 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalį prieš 1995 m. išleistiems skolos vertybiniais popieriams, *Deutsche Post* po 1995 m. neigijo jokio atrankiojo pranašumo dėl kelių priežasčių.
- (228) Vokietijos aiškinimu, bet kuri privati įmonė net ir atsisakydama patronuojamajai bendrovei ir toliau atsako už šios patronuojamosios bendrovės priimtus išsipareigojimus. Net ir pardavus šiuos išsipareigojimus trečiajai šaliai privati įmonė lieka atsakinga už savo neįvykdytus išsipareigojimus. Be to, Vokietija pažymi, kad pirminė skolos vertybinių popierių valstybės garantija buvo reikalinga tik todėl, kad *POSTDIENST* neturėjo atskiro juridinio asmens statuso. 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 40 straipsnis, kuriame nustatyta, kad *Deutsche Bundespost* skolos vertybiniai popieriai yra lygiaverčiai valstybės skolos vertybiniais popieriams, yra grynai deklaratyvus pobūdis.
- (229) Antra, Vokietijos teigimu, *DPAG* dėl *POSTDIENST* skolos vertybinių popierių perėmimo neigijo jokio pranašumo, nes 1995 m. *DPAG* galėjo savo veiklą refinansuoti mažesnėmis palūkanomis. 1995 m. sausio 1 d. *POSTDIENST* skolos vertybinių popierių vertė iš viso buvo 931 mln. EUR, vidutinė palūkanų norma – 7,17 %, likęs galiojimo laikas – 8,8 metai. Kadangi 1995 m. sausio 1 d. trumpalaikė palūkanų norma buvo 5–5,5 %, *DPAG* patyrė 1,7 % nuostolį, kuris atsispindėjo didesnėse metinėse palūkanų sąnaudose – maždaug 15,3 mln. EUR.
- (230) Trečia, remiantis privačių įmonių pasirašytų skolos vertybinių popierių vidutinių rinkoje įprastų palūkanų normų ir *POSTDIENST* skolos vertybinių popierių palūkanų normų sugretinimu šių popierių pirminio išleidimo dieną, Vokietijos nuomone, *POSTDIENST* kapitalo gavo tokiomis palūkanų normomis, kurios vidutiniškai viršijo rinkos vidurkį. Vokietija išsamaus tyrimo neatliko, o tik palygino tam tikrų *POSTDIENST* skolos vertybinių popierių palūkanų normas su bendru rinkos vidurkiu.
- (231) Vokietija papildomai argumentuoja, kad valstybės garantijos yra esama pagalba pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalies i punktą. Vokietijos teigimu, kadangi iki 1994 m. pabaigos *Deutsche Bundespost* buvo viešojo administravimo dalis, nuo jos įsteigimo 1950 m. jos skolos vertybiniai popieriai laikomi valstybės skola. Jei *Deutsche Post* dėl valstybės garantijos būtų įgijusi pranašumą, susijusį su palūkanų normomis, tai juos

reikėtų laikyti esama pagalba. Vokietija taip pat nurodo Komisijos sprendimą byloje *EDF* ⁽¹⁾, kuriame panaši garantija buvo įvertinta kaip esama pagalba.

VI.2.3. Išimtinė licencija

- (232) Vokietija teigia, kad remiantis sprendimu byloje *PreussenElektra* ⁽²⁾ pajamos, gautos teikiant reguliuojamas laiškų paslaugas, nėra valstybės pagalba.
- (233) Vokietijos nuomone, kadangi pajamos, gautos teikiant reguliuojamas laiškų paslaugas, nėra valstybės ištekliai, tariamai per didelis atlygis už laiškų paslaugas gali būti tik procedūros pagal SESV 102 straipsnį objektas.

VI.3. Federalinės vyriausybės pastabos dėl WIK ekspertizės

VI.3.1. WIK ekspertizėje patvirtinamas valstybės kompensacinių išmokų, kaip grynujų išlaidų, patirtų dėl universalųjų paslaugų prievolės, kompensacijos reikalingumas iki 1995 m.

- (234) Vokietija, nors ir turi priekaištų dėl taikytų metodų, tačiau mano, kad WIK ekspertizėje patvirtinamas Vokietijos požiūris, kad valstybės kompensacinės išmokos buvo reikalingos nuostoliams, kuriuos *Deutsche Post* patyrė per 1990–1995 m. laikotarpį teikdama universaliasias paslaugas, kompensuoti.
- (235) Vokietijos nuomone, į visą per didelį pelną, gautą po 1995 m., neturėtų būti atsižvelgiama, nes valstybės kompensacinės išmokos buvo panaudotos *Deutsche Post* iki 1995 m. dėl universalųjų paslaugų prievolės patirtoms grynosioms išlaidoms finansuoti. Jos teigimu, Bendrojo Teismo sprendimu panaikinti 2002 m. neigiamą sprendimą taip pat patvirtinama, kad tai, kas jau panaudota, negali būti panaudojama antrą kartą. Vokietijos aiškinimu, kadangi valstybės kompensacinės išmokos jau buvo panaudotos iki 1995 m. susikaupusiems nuostoliams kompensuoti, jų nebuvo galima panaudoti vėliau per dideliu pelnu finansuoti.

VI.3.2. Klaidingas pagrįsto pelno apskaičiavimas

- (236) Remdamasi *Deloitte* ekspertizėmis Vokietija didžiausią prieštaravimą reiškia dėl to, kad WIK ekspertizėje atliekant lyginamąją analizę pasitelkta per daug mažųjų įmonių. Vokietijos nuomone, kaip palygintinas įmonės

⁽¹⁾ 2003 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimas 2005/145/EB dėl Prancūzijos suteiktos valstybės pagalbos bendrovei EDF (Prancūzijos elektra), elektros energijos ir dujų gamybos sektoriui (OL L 49, 2005 2 22, p. 9).

⁽²⁾ 2001 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-379/98 *PreussenElektra AG* prieš *Schleswig AG* (2001), Rink. p. I-2099.

visų pirma reikėtų pasitelkti dideles siuntinių paslaugų ir logistikos įmones, kurių tinklai pagal dydį ir sudėtingumą būtų palygintini su *Deutsche Post* tinklu ⁽¹⁾.

(237) Vokietijos teigimu, *Deloitte* II ekspertizė grindžiama tuo, kad su *Deutsche Post* galima palyginti siuntinių pristatymo ir pašto sektoriaus įmones, turinčias sudėtingą ir didelį paėmimo ir pristatymo tinklą. Vokietijos nuomone, atsižvelgiant į pašto paslaugų tinklams būdingų kiekio, dydžio ir koncentracijos pranašumų reikšmę, didelės įmonės kaip palygintinos įmonės yra svarbesnės negu mažosios. Ekspedijavimo ir logistikos įmonės – iki tam tikro lygmens – taip pat tinka imti kaip palygintinas įmones, nes jos naudoja panašų ilgalaikį turtą.

(238) *Deloitte* II ekspertizėje kaip palygintinos įmonės imamos tik tos pašto įmonės, kurių metinė apyvarta didesnė kaip 100 mln. EUR. Taip sudaroma tik nedidelė grupė iš šešių palygintinių įmonių, kurios yra didelės tarptautinės skubiojo siuntinių vežimo įmonės (*UPS*, *FedEx* ir *TNT Express*) ir kitų pašto paslaugų teikėjos (daugiausia iš Jungtinių Amerikos Valstijų ir Jungtinės Karalystės).

(239) Nagrinėjant šią lyginamąją grupę nustatyta, kad 1998–2007 m. pardavimo grąžos mediana buvo 7,4 %, o pardavimo grąžos trečiasis kvartilis kaip viršutinė pagrįsto pelno riba – 12 %. Nagrinėjant didesnę iš 18 logistikos ir 19 ekspedijavimo įmonių sudarytą grupę nustatyta 4,6–5,7 % pardavimo grąžos mediana; *Deloitte* II ekspertizėje suabejota šių įmonių palyginamumu su *Deutsche Post*.

(240) Atsižvelgiant į abiejų lyginamųjų grupių duomenis, *Deloitte* II ekspertizėje rekomenduojama remtis 6,1–11,7 % pardavimo grąža kaip pagrįsto pelno lyginamuoju indeksu.

(241) Kalbant apie tinkamos pelno maržos nustatymą pasitelkiant lyginamąją grupę, *Deloitte* II ekspertizėje nurodoma, kad pagrįstas pelnas, apskaičiuotas kaip lyginamuoju indeksu remiantis paprasta daugiamete pardavimo grąža, yra per mažas, nes, pirma, tarp dviejų paeiliui einančių metų būna didelių ir sisteminių skirtumų, antra, tarp to paties sektoriaus įmonių gali būti didelių, su jų pelningumu susijusių skirtumų. Vokietijos nuomone, remiantis per daug mažu pagrįsto pelno lyginamuoju indeksu kyla pavojus, kad nebus galima įgyvendinti veiksmingų investicinių projektų.

(242) Kaip jau pabrėžta *Deloitte* I ekspertizėje, *WIK* ekspertizėje atliktoje lyginamojoje analizėje, skirtoje pagrįstam pelnui remiantis palygintinių įmonių mediana apskaičiuoti, visiškai neatsižvelgiama į didesnę našumą, kurį *Deutsche Post* daugiausia pasiekė nuo 1990 m. Tačiau pagal 2005

m. Bendrijos bendrųjų nuostatų 14 ir 18 punktus apskaičiuojant pagrįstą pelną reikia nustatyti „skatinamuosius kriterijus, ypač susijusius su teikiamų paslaugų kokybe ir našumo padidėjimu“.

(243) Atitinkamai pagrįsto pelno lyginamasis indeksas turėtų būti grindžiamas metinėmis ribomis. Pelnas, esantis viršutinėje dalyje arba netgi viršijantis šią ribą, gali reikšti, kad vidutinė įmonė dėl geresnių veiklos arba komercinių rezultatų šį lyginamąjį indeksą pranoko. Tokį pelną reguliavimo institucijos turėtų leisti, siekiant ir toliau kurti paskatas našumui didinti.

(244) Vokietija taip pat nurodo, kad pagrįsto pelno dydis turi būti suderinamas su ankstesniais sprendimais, kuriuose geležinkelių ir autobusų bendrovėms buvo patvirtinta 7–8 % pardavimo grąža ⁽²⁾.

VI.3.3. Netinkamas išlaidų priskyrimas ir išlaidų vertinimas

(245) Vokietija dar kartą pabrėžia, kad bet koks universalijų paslaugų išpareigojimų perskirstymas jas priskiriant komercinėms paslaugoms ir dalykiniu, ir teisiniu požiūriu yra nepagrįstas. Jos teigimu, pagal 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo ⁽³⁾ 7 straipsnį visos dėl universalijų paslaugų prievoles patirtos papildomos grynosios išlaidos turi būti finansuojamos iš laiško monopolio pajamų, o ne iš komercinių paslaugų pajamų.

(246) Be to, Vokietija mano, kad *WIK* ekspertizėje apskaičiuotos kai kurios *Deutsche Post* išlaidos yra per mažos dėl šių priežasčių:

— pervestinos sumos, kurias *Deutsche Post* turėjo mokėti iki 1995 m., turėjo būti atskaitytos kaip išlaidos, o ne imtos kaip kapitalo išlaidų ar pagrįsto pelno pakaitalas. Remdamasi KPMG ekspertize Vokietija atmeta *WIK* ekspertizėje išsakytą teiginį, kad pervestinas sumas galima laikyti pelno mokesčio ir dividendų pakaitalu. Vokietija laikosi nuomonės, kad pervestinos sumos buvo nei dalykiniu, nei ekonominiu požiūriu nepateisinama našta *Deutsche Post*. Todėl, be pagrįsto

⁽¹⁾ Vokietijos nuomone *Deloitte* ekspertizės rezultatus patvirtino CRA ekspertizė, kurią Belgija pateikė byloje dėl pagalbos SA 14588 (žr. 44 dalį).

⁽²⁾ Komisijos sprendimas 2008/C 35/10 *Deutsche Bahn* Regio ir Berlyno bei Brandenburgo žemių viešųjų paslaugų sutartis (OL C 35, 2008 2 8, p. 13); 2008 m. lapkričio 26 d. Komisijos sprendimas 2009/325/EB dėl valstybės pagalbos C 3/08 (ex NN 102/05) – Čekija, susijusios su kompensacija Pietų Moravijos autobusų bendrovėms už viešąsias paslaugas (OL L 97, 2009 4 16, p. 14).

⁽³⁾ OL L 15, 1998 1 21, p. 14.

pelno, kaip atlygio už panaudotą kapitalą, kaip universaliųjų paslaugų išlaidas reikėjo atskaityti ir pervestinas sumas,

- amortizaciniai atskaitymai turėjo būti grindžiami oficialiame mokesčių balanse nurodyta realistine ilgalaikio turto tikrąja verte, o ne metiniame balanse nurodyta mažesne buhalterine verte,
- reikėjo atsižvelgti į visas privačių darbuotojų papildomos pensijos išlaidas.

VI.4. Pastabos dėl trečiųjų šalių pastabų

VI.4.1. Pensijų subsidija

- (247) Vokietija primena, kad *Deutsche Post* nei teisiškai buvo įpareigota, nei ekonomiškai galėjo 1995 m. priimti pensijų įsipareigojimus. Todėl, Vokietijos nuomone, remiantis Komisijos sprendimu byloje *Poste Italiane* ⁽¹⁾ pensijų išlaidos yra valstybės skolos, o dėl pensijų subsidijos *Deutsche Post* neigijo jokio finansinio pranašumo.
- (248) Dėl *UPS* teiginio, kad įprastas operatorius savo pensijų išlaidas turi padengti pats, Vokietija nurodo, kad valstybės tarnautojų pensijų išlaidos yra konkurencijos požiūriu neįprastos išlaidos, kurių negalima palyginti su *Deutsche Post* konkurentų jų privatiems darbuotojams mokamomis socialinėmis įmokomis. Pastarieji, Vokietijos nuomone, į socialinio draudimo sistemą moka tik darbdavio dalį ir neturi vykdyti jokių perimtų įsipareigojimų, susijusių su esamomis teisėmis į pensiją.
- (249) Vokietija pabrėžia, kad turi būti atlikti skaičiavimai, ar kompensacijos permoka apskritai buvo, nes *UPS* ir *FFPI* pastabos grindžiamos prielaida, kad Komisija tokius skaičiavimus atlieka siekdama įrodyti kompensacijos *Deutsche Post* buvimą.

VI.4.2. Kompensacija už universaliųjų paslaugų teikimą

- (250) Remdamasi 2006 m. NERA ekspertų ataskaita Vokietija pabrėžia, kad Komisija, tirdama bylą dėl pagalbos COMP/37.821, pati rėmėsi prielaida, kad NERA ekspertų ataskaitoje apytikriai nurodytos *DPWN* laiškų segmento kapitalo grąžos nepakako įrodyti, kad buvo gautas per didelis atlygis už laiškų paslaugas pagal SESV 102 straipsnį.
- (251) Apskritai Vokietija mano, kad kapitalo grąža netinka per dideliui pelnui apskaičiuoti. Jos teigimu, esant mažes-

niam kapitalo intensyvumui gali būti pasiekta didelė kapitalo grąža su nedidele pardavimo grąža. Jos nuomone, kadangi rizika daugiausia kyla dėl pajamų ir išlaidų, visų pirma kalbant apie įmones, kurių kapitalo intensyvumas nedidelis, pardavimo grąža yra tinkamas kriterijus per dideliui pelnui apskaičiuoti. Jei, kaip NERA ekspertų ataskaitose, pardavimo grąža papildomai remiamasi kaip pelno apskaičiavimo kriterijumi, tai rodo, kad *Deutsche Post* pelno grąža buvo didesnė už *Royal Mail*, tačiau daug mažesnė už *TNT* pardavimo grąžą. Todėl, Vokietijos teigimu, NERA ekspertų ataskaitose apytikriai nurodyta *DPWN* laiškų segmento pardavimo grąža yra daug mažesnė už per didelio pelno lyginamąjį indeksą.

- (252) Todėl Vokietija mano, kad nei 2006 m. NERA ekspertų ataskaita, nei jos atnaujinta versija teisiniu pagalbos tyrimui nėra svarbi ir nesuteikia pakankamų įrodymų, kad buvo gautas per didelis pelnas.
- (253) Į *UPS* teiginį, kad *Deutsche Post* išlaidų skaičiavimai nėra tinkamas universaliųjų paslaugų pajamų ir įsipareigojimų analizės pagrindas, Vokietija atsako, kad šiuos išlaidų skaičiavimus patikrino ir patvirtino ir auditoriai, ir Pašto reguliavimo institucija. Be to, jie atitinka Direktyvos 97/67/EB nuostatas.
- (254) *Deutsche Post* ir *DPEED* sandorių kainų susitarimų klausimu Vokietija pabrėžia, kad šie susitarimai yra 2001 m. sprendimo dėl kartelio įpareigojimai. *Deutsche Post* Komisijai reguliariai teikia ataskaitas apie jų vykdymą ir kol kas priekaištų iš Komisijos nesulaukė.
- (255) Vokietija taip pat prieštarauja tam, kad į kompensacijos permokos skaičiavimus būtų įtrauktas 1995 m. Vokietijos per kelis kartus atliktas turto (pvz., nekilnojamojo turto ir infrastruktūros) perkėlimas *Deutsche Post*. Vokietija tvirtina, kad su tuo susijusią informaciją ji jau pateikė savo pastabose dėl 1999 m. sprendimo pradėti procedūrą. Jos nuomone, kadangi Komisija dėl šios priemonės neišreiškė jokių priekaištų nei 2002 m. neigiamame sprendime, nei 2007 m. sprendime pradėti procedūrą, šis turto perkėlimas negali būti ir dabartinio tyrimo objektas.

VI.4.3. Algų lygis

- (256) Vokietija sutinka, kad kaip lyginamąjį indeksą *Deutsche Post* konkurentų taikytiems socialinių įmokų tarifams apskaičiuoti reikėtų imti rinkoje įprastas algas. Tačiau, Vokietijos tvirtinimu, toks lyginamasis indeksas prieštarauja 2011 m. sprendimui išplėsti procedūrą, nes Komisija, norėdama apskaičiuoti *Deutsche Post* konkurentų mokėtas socialines įmokas, rėmėsi pakoreguotomis

⁽¹⁾ 2001 m. kovo 12 d. Komisijos sprendimas 2002/782/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Italija suteikė *Poste Italiane SpA* (anksčiau – *Ente Poste Italiane*) (OL L 282, 2002 10 19, p. 29).

valstybės tarnautojų bendrosiomis algomis, o ne rinkoje įprastomis algomis. Pagal prof. J. Weberio ekspertizę rinkoje įprasta alga atitinka maždaug [...] % valstybės tarnautojų bendrosios algos. Todėl, Vokietijos nuomone, yra nepagrįsta socialinių įmokų tarifams apskaičiuoti kaip lyginamąjį indeksą imti pakoreguotas valstybės tarnautojų bendrąsias algas.

- (257) Vokietijos nuomone, *BIEK* prielaida, kad *Deutsche Post* kaip lyginamąjį indeksą savo, palyginti su konkurentais, mokamoms algoms apskaičiuoti ėmė transporto sektoriuje sutartą darbo užmokestį, yra nepagrįsta. Jos teigimu, iš prof. J. Weberio ekspertizės matyti, kad *Deutsche Post* rinkoje įprastas algas apskaičiavo remdamasi faktiškai savo konkurentų mokėtomis algomis.

VII. PENSIJŲ SUBSIDIJOS VERTINIMAS PAGALBOS TEISĖS POŽIŪRIU

VII.1. Pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį

- (258) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Kad galėtų nuspręsti, ar priemonė yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija turi išnagrinėti, ar tenkinami šie kriterijai: priemonė priskirtina valstybei ir jai naudojami valstybiniai ištekliai; tam tikroms įmonėms ar sektoriams suteikiamas pranašumas, kuris iškreipia konkurenciją; priemonė daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

- (259) Pensijų subsidija grindžiama 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsniu ir finansuojama iš valstybės biudžeto, taigi priskirtina valstybei ir teikiama iš valstybinių išteklių pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Kadangi pensijų subsidija suteikta tik pensijų fondui siekiant sumažinti su valstybės tarnautojų pensijų išlaidomis susijusią *Deutsche Post* tenkančią naštą ir todėl galiausiai iš jos naudą turi *Deutsche Post*, ji yra atrankioji priemonė.

VII.1.1. Finansinis pranašumas dėl 1995 m. pensijų reformos

- (260) Remdamasi sprendimu byloje *Combis* Vokietija išsako nuomonę, kad pensijų subsidija nesuteikiamas joks finansinis pranašumas, nes ja buvo sumažinta *Deutsche Post* tekusi konkurencijos požiriu neįprastų socialinių išlaidų našta.
- (261) Norint nustatyti, ar pensijų subsidija buvo suteiktas atrankus finansinis pranašumas, reikia išnagrinėti, ar *Deutsche*

Post nepatyrė išlaidų, kurias įmonė įprastai būtų turėjusi padengti iš savo lėšų, ir taip rinkoje veikiančioms jėgoms sutrukdyta normaliai veikti ⁽¹⁾.

- (262) Komisija negali sutikti su Vokietijos argumentu, grindžiamu sprendimu byloje *Combis*: Komisija nurodo, kad Teisingumo Teismas sprendimo byloje *Combis* nepatvirtino. Įvairūs Teisingumo Teismo sprendimai prieštarauja teorijai, kad priemonių, kuriomis kompensuojamas struktūrinis nuostolis, negalima laikyti pagalba. Pagal su tuo susijusią nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką apie pagalbos buvimą sprendžiama pagal valstybės priemonių poveikį, o ne pagal priežastis arba tikslus ⁽²⁾. Pagal Teisingumo Teismo praktiką į pagalbos sąvoką patenka ir valstybės institucijų suteikti pranašumai, kuriais įvairia forma mažinama našta, kuri įprastai tektų įmonei ⁽³⁾. Be to, Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad su darbuotojų atlyginimu susijusios išlaidos dėl jų pobūdžio tenka įmonių biudžetui, neatsižvelgiant į tai, ar jos grindžiamos įstatymais nustatytais įsipareigojimais ar kolektyvinėmis sutartimis, ar ne ⁽⁴⁾. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad fakto, jog valstybės priemonėmis siekiama kompensuoti papildomas išlaidas, negali pakakti nuo pat pradžių atmesti pagalbos buvimą ⁽⁵⁾.

- (263) Komisijos nuomone, išlaidos, kurias įmonė patiria dėl finansavimo prievolių pagal darbo teisės taisykles arba su profsąjungomis sudarytas kolektyvines sutartis, taigi, pvz., pensijų išlaidos, yra įprastos įmonės išlaidos, kurias ji turi finansuoti iš savo lėšų ⁽⁶⁾. Šios išlaidos laikytinos įmonės ekonominės veiklos dalimi ⁽⁷⁾. Ar įmonė pensijų išlaidas dengia tiesiogiai finansuodama savo buvusių darbuotojų pensijas (kaip *Deutsche Post* dirbančių valstybės tarnautojų atveju), ar mokėdama įmoką į privačių

⁽¹⁾ 2002 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-301/87 Prancūzijos Respublika prieš Komisiją (1990), Rink. p. I-00307, 41 punktas.

⁽²⁾ 1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje 173-73 Italijos Respublika prieš Komisiją (1974), Rink. p. 709, 13 punktas; 1987 m. vasario 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje 310/85 *Deufl GmbH & Co. KG* prieš Komisiją (1987), Rink. p. 901, 8 punktas; 1996 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-241/94 Prancūzijos Respublika prieš Komisiją (1996), Rink. p. I-4551, 20 punktas.

⁽³⁾ 1994 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-387/92 *Banco Exterior* (1994), Rink. p. I-877, 13 punktas; pirmiau minėtas sprendimas byloje C-241/94, 34 punktas.

⁽⁴⁾ 2002 m. gruodžio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-5/01 Belgijos Karalystė prieš Komisiją (2002), Rink. p. I-1191, 39 punktas.

⁽⁵⁾ 1961 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje 30/59 *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg* prieš Europos anglių ir plieno bendrijos Aukščiausiąją valdžios instituciją (1961), Rink. p. 3, 29 ir 30 punktai; pirmiau minėtas sprendimas byloje C-173/73, 12 ir 13 punktai; pirmiau minėtas sprendimas byloje C-241/94, 29 ir 35 punktai; 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-251/97 Prancūzijos Respublika prieš Komisiją (1999), Rink. p. I-6639, 40, 46 ir 47 punktai; 2011 m. birželio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimas susijusiose bylose C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P *Comitato Venezia vuole vivere* prieš Komisiją (2011), Rink. p. I-0000, 90–96 punktai.

⁽⁶⁾ Sprendimas *La-Poste*, 141 punktas, ir Komisijos Komunikatas – Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 244, 2004 10 1, p. 2), 63 punktas.

⁽⁷⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-20/02 *Kahla* prieš Komisiją (2008), Rink. p. II-2305, 194–197 punktai.

darbuotojų pensijų draudimo sistemą, iš kurios įmokėtos įmokos naudojamos visų privačių darbuotojų pensijoms finansuoti, šiuo požiūriu yra nesvarbu. Svarbu tai, kad įmonė vienaip ar kitaip padengtų visas šias pensijų išlaidas.

(264) Komisija taip pat konstatuoja, kad *Deutsche Bundespost* nuo jos įsteigimo 1950 m. turi specialiojo turto teisinį statusą. Nors specialiojo turto statusą turinti įmonė neturi atskiro juridinio asmens statuso, tačiau turi savo biudžetą ir veda savo apskaitą (1953 m. Pašto administravimo įstatymo 3 straipsnis ir Biudžeto pagrindų įstatymo⁽¹⁾ 48 straipsnis). Pagal valstybės institucijoms taikomas administravimo taisyklės tokios institucijos biudžetas turi apimti darbuotojų išlaidas, prie kurių priskiriamos ir į pensiją išėjusių buvusių tos valstybės institucijos valstybės tarnautojų pensijų išlaidos (Biudžeto pagrindų įstatymo 10 straipsnis). Taigi nuo 1950 m. *Deutsche Post* šias išlaidas finansavo iš savo pajamų. Pagal 1953 m. Pašto administravimo įstatymo 15 straipsnį aiškiai draudžiama *Deutsche Bundespost* iš valstybės biudžeto teikti bet kokias subsidijas. Ši nuostata įtraukta ir į 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 37 straipsnio 1 dalį.

(265) Ši prievolė patvirtinta 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo skirsnyje dėl darbuotojų ir socialinių reikalų. Pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 54 straipsnio 2 dalį *Deutsche Post* privalėjo visas išlaidas, įskaitant savo valstybės tarnautojų pensijas, finansuoti iš savo lėšų.

(266) Po 1995 m. antrosios pašto reformos valstybės tarnautojų turtinių teisių finansavimo prievolė pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 3 dalį ir toliau teko *Deutsche Post*, tačiau jos našta, susijusi su valstybės tarnautojų išlaidomis, iš dalies buvo sumažinta. Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 1 dalį *Deutsche Post* 1995–1999 m. į pensijų fondą kasmet mokėjo fiksuotą sumą –2,045 mlrd. EUR. Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 2 dalį nuo 2000 m. metinės fiksuotos sumos pakeistos įmoka, kuri sudarė 33 % valstybės tarnautojų algų sumos. 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje taip pat nustatyta, kad nuo 1995 m. likusias pensijų išlaidas prisiims valstybė. 1 paveiksle parodytos metinės valstybės išmokos atskirais metais nuo 1995 m., pradedant 151 mln. EUR suma 1995 m.

(267) Vadinasi, argumentai, kuriuos Vokietija pateikia kaip įrodymą, jog DPAG turėjo finansuoti didesnes pensijų išlaidas negu jos privatūs konkurentai, nagrinėjant klausimą, ar pensijų subsidija yra valstybės pagalba, yra nesvarbūs, tačiau į juos bus atsižvelgta tiriant šios priemonės suderinamumą su vidaus rinka.

⁽¹⁾ 1969 m. rugpjūčio 19 d. Biudžeto pagrindų įstatymas (*Haushaltsgesetz, HGrG*) (BGBl., I dalis, p. 1273), paskutinį kartą iš dalies pakeistas 2010 m. gegužės 27 d. įstatymo 1 straipsniu (BGBl., I dalis, p. 671).

(268) Vokietija teigė, kad tiriant, ar *Deutsche Post* dėl pensijų subsidijos ėgijo pranašumą, *Deutsche Post* į pensijų fondą sumokėtą įmoką reikia palyginti su privataus darbdavio mokama pensijų draudimo įmokų dalimi atmetant darbuotojo mokamą dalį. Šis argumentas susijęs su priemonės suderinamumu su vidaus rinka, tačiau dėl išsamumo reikia pažymėti, kad, viena vertus, tą visos tam tikram darbuotojui mokėtinos įmokos dalį, kurią moka darbuotojas, į socialinio draudimo sistemą privalo pervesti darbdavys iš to darbuotojo bendrosios algos, kita vertus, ir tai yra svarbiau, jei valstybė narė sumažina tam tikros įmonės darbuotojų našta, kuri, priešingu atveju, būtų tekusi jiems, tas darbdavys įgyja pranašumą, nes dėl tokios priemonės sumažėja bendrosios ir grynosios algos skirtumas. Dėl to įdarbinamiems ar jau įdarbintiems darbuotojams darbdavys gali mokėti mažesnes bendrąsias algas. Taigi pranašumai, susiję su darbuotojo mokama socialinių įmokų dalimi, kartu reiškia pranašumą darbdaviui.

(269) Vokietija taip pat teigė, kad *Deutsche Post* finansinį pranašumą dėl konkurencijos požiūriu neišprastų socialinių išlaidų kompensavimo būtų įgijusi tik jei *Deutsche Post* sumokėtos kompensacinės išmokos būtų buvusios didesnės už visas konkurencijos požiūriu neišprastas socialines išlaidas, kurias *Deutsche Post* turėjo finansuoti savo valstybės tarnautojams, kurie dirbo reguliuojamų ir nereguliuojamų paslaugų sektoriuose. Komisija primena, kad dėl fakto, jog priemonė yra kompensacija, negalima nuo pat pradžių atmesti, kad ji yra valstybės pagalba, ir nurodo 260 dalį.

(270) Vokietija taip pat laikosi nuomonės, kad tikroji valstybės tarnautojų teisių į pensiją finansuotoja visada buvo valstybė. Vokietijos tvirtinimu, kadangi 1995 m. pensijų reforma niekaip nepakeitė valstybės atsakomybės valstybės tarnautojų atžvilgiu, *Deutsche Post* dėl pensijų subsidijos neįgyja jokio finansinio pranašumo.

(271) Neginčijama, kad prieš 1995 m. ir po šių metų atsakomybė už valstybės tarnautojų teisių į pensiją finansavimą galiausiai teko valstybei, net jeigu, kaip Komisija norėtų pažymėti, 1953 m. Pašto administravimo įstatymo 3 straipsnyje ir 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 2 straipsnyje aiškiai sakoma, kad už savo įsipareigojimus atsako specialiojo turto statusą turinti įmonė, o ne valstybė. Tačiau iki 1995 m. pagal galiojusius pašto įstatymus ir bendruosius teisės aktus pensijų išmokos buvo įtrauktos į specialiojo turto *Deutsche Bundespost* biudžetą. Visos šios išmokos turėjo būti finansuojamos iš specialiojo turto statusą turinčios įmonės gautų pajamų. Teisiniu pagalbos vertinimui nėra svarbiausia tai, kas galiausiai buvo atsakingas už valstybės tarnautojų teisių į pensiją finansavimą. Daug svarbiau tai, kas pagal galiojusius teisės aktus šias teises įprastai turėjo finansuoti. Pagal

1953 m. Pašto administravimo įstatymą, Biudžeto pagrindų įstatymą ir 1989 m. Pašto organizavimo įstatymą visa ši prievolė aiškiai tenka *Deutsche Post*.

ižengė naujos įmonės. Todėl pagalba daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir gali iškreipti konkurenciją.

(272) Be to, kiekvienos įmonės, nesvarbu, valstybinės ar privačios, turinčios atskiro juridinio asmens statusą ar ne, pensijų išlaidos yra jos įprastos veiklos išlaidos. Ir tarp valstybių narių, ir valstybėse narėse buvo sukurta daug įvairių pensijų finansavimo mechanizmų. Dažnai taikomos skirtingos sistemos atsižvelgiant į tai, kada darbuotojas įdarbintas. Taigi *Deutsche Post* turi finansuoti savo įdarbintų darbuotojų, įskaitant valstybės tarnautojus, pensijų išlaidas lygiai taip, kaip ir bet kuri kita įmonė. Tai, kad valstybės tarnautojų pensijų finansavimo būdas skiriasi nuo privačių darbuotojų pensijų finansavimo būdo, nedaro jokio poveikio *Deutsche Post* prievolei savo pensijų išlaidų finansavimą priskirti prie įprastų veiklos išlaidų. Sutikti su Vokietijos argumentu tai tas pats, kaip sakyti, kad valstybė gali valstybines įmones atleisti nuo svarbaus išlaidų veiksnio, susijusio su jų įprasta veikla.

(273) Galiausiai Vokietija argumentuodama, kad *Deutsche Post* niekada neturėjo pakankamai savo lėšų savo valstybės tarnautojų teisėms į pensiją finansuoti, neatkreipė dėmesio į tai, kad finansinio pranašumo buvimo vertinimas nesusijęs su ekonominiu įmonės pajėgumu.

(274) Kadangi 1995 m. pensijų reforma *Deutsche Post* iš dalies buvo atleista nuo savo valstybės tarnautojų teisių į pensiją finansavimo prievolės, *Deutsche Post* dėl pensijų subsidijos ėgijo finansinį pranašumą.

VII.1.2. Konkurencijos iškreipimas ir įtaka prekybai

(275) Valstybės narės suteikta pagalba daro įtaką prekybai Europos Sąjungoje, jei ja sustiprinama vienos įmonės padėtis, palyginti su kitomis konkuruojančiomis įmonėmis, vykdančiomis prekybą Europos Sąjungoje. Pagal nusistovėjusią Teismų praktiką⁽¹⁾ priemonė iškreipia konkurenciją ir daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai jau tada, kai pagalbos gavėjas konkurencijai atvertose rinkose dalyvauja konkurencijoje su kitomis įmonėmis.

(276) Vokietijoje siuntinių, laikraščių ir periodinių leidinių rinkos visada buvo atvertos konkurencijai. Šiose rinkose *POSTDIENST* visada konkuravo su kitomis įmonėmis, taip pat iš kitų valstybių narių (pvz., *UPS*, *FedEx*, *TNT Express*, *GLS* arba *DPD*). Nuo 1998 m. iki 2007 m. *DPAG* savo išimtinę licenciją teikti laiškų paslaugas pamažu prarado. Atvėrus rinką konkurencijai, į rinką

(277) Komisija šiuo klausimu taip pat pažymi, kad *Deutsche Post* ir jos kontroliuojančioji bendrovė *DPWN* 1997 m. pradėjo išgyti siuntinių operatorius Europos ir tarptautinėse rinkose: 1999 m. *DPWN*, per metus gaudama apie 4,6 mlrd. EUR pajamų, jau buvo Europos siuntinių paslaugų ir skubiojo siuntų vežimo rinkų lyderė, o 1998 m., įsigijusi *DHL*, veiklą išplėtė į Aziją ir Šiaurės Ameriką. Paskui įsigijusi logistikos įmonių (pvz., *Danzas*, *Nedlloyd*, *ASG*, *Air Express International*) *DPWN* tapo viena didžiausių pasaulyje oro ir jūrų krovinių bei pasaulinių logistikos paslaugų teikėjų. Be to, *DPWN* dabar jau veikia ir pašto rinkose už Vokietijos ribų (pvz., įsigijusi *Unipost* Ispanijoje ir *Williams Lee* Jungtinėje Karalystėje). Nuo 1998 iki 2007 m. *DPWN* įsigijo įmonių, kurių vertė apie 21 mlrd. EUR⁽²⁾.

(278) Todėl Komisija daro išvadą, kad pensijų subsidija yra pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

VII.2. Teisinis esamos pagalbos vertinimas pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį

(279) Vokietijos nuomone, jei jau pensijų subsidija būtų laikoma valstybės pagalba, tai turėtų būti kvalifikuojama kaip esama pagalba pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalies i punktą. Vokietija teigia, kad nuo atitinkamos Vokietijos Pagrindinio įstatymo nuostatos įsigaliojimo 1953 m. valstybė yra galutinė valstybės tarnautojų teisių į pensiją finansuotoja ir skolininkė jų atžvilgiu. Vokietija laikosi nuomonės, kad pensijų fondo įsteigimas šios prievolės niekaip nepakeitė.

(280) Pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalies i punktą esamos pagalbos sąvoka apima visą pagalbą, kuri iki Sutarties įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos sistemos, įgyvendintos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos.

(281) Iki 1995 m. pagal galiojusius pašto įstatymus ir bendruosius teisės aktus pensijų išmokos buvo įtrauktos į specialiojo turto statusą turinčios įmonės *Deutsche Bundespost* biudžetą ir turėjo būti visiškai finansuojamos iš šios įmonės gautų pajamų (išsamus šių nuostatų vertinimas pateiktas 262 ir 263 dalyse). Taigi iki 1995 m. antrosios pašto reformos *Deutsche Post* privalėjo savo valstybės tarnautojų pensijų išlaidas finansuoti iš savo lėšų ir negavo jokios pagalbos, kuria būtų siekta sumažinti *Deutsche Post* tekusią pensijų išlaidų našta.

⁽¹⁾ 1998 m. balandžio 30 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-214/95 *Het Vlaamse Gewest* prieš Komisiją (1998), Rink. p. II-717.

⁽²⁾ Žr. taip pat WIK ekspertizės 2 skirsnį.

(282) 1995 m. įsteigus DPAG ir pašto pensijų fondą buvo sukurtas visiškai naujas valstybės tarnautojų pensijų finansavimo reglamentavimas. Po 1995 m. antrosios pašto reformos *Deutsche Post* teko principinė valstybės tarnautojų turtinių teisių finansavimo prievolė pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, tačiau įmonė iš dalies buvo atleista nuo naštos, susijusios su valstybės tarnautojų išlaidomis. Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 1 ir 2 dalis *Deutsche Post* nebeprivalėjo finansuoti pensijų išlaidų, viršijančių fiksuotą sumą (per 1995–1999 m. laikotarpį) arba nustatytas įmokas (nuo 2000 m.). Nuo to laiko likusi trūkstanta suma finansuojama pensijų subsidija.

(283) Taigi pensijų subsidija yra nauja pagalba, nes pradėta taikyti 1995 m.

(284) Dėl Vokietijos nuorodos į Komisijos teiginį byloje T-266/02 Komisija pirmiausia atkreipia dėmesį į tai, kad Bendrasis Teismas šio sprendimo 54 punkte pateikia Vokietijos nuomonę (o ne Komisijos, kaip nurodė Vokietija). Iš sprendimo 54 punkto matyti, kad 2002 m. neigiamame sprendime net ir Vokietijos nuomone buvo vertinama ne pensijų subsidija. Sprendimo 61 punkte pateikta Komisijos nuomonė:

„Visų pirma, Komisija atsako, kad, kadangi ginčijamame sprendime nusprendė, jog reikšmingi tik DB-Telekom mokėjimai, [...]“

(285) Taigi šiuo sprendimu nepagrindžiama Vokietijos išsakyta nuomonė, kad Komisijos įgaliojimo asmens teiginiu netiesiogiai patvirtinama pensijų subsidija. Bet kokiu atveju akivaizdu, kad toks teiginys negali turėti tokio poveikio.

(286) Be to, Bendrasis Teismas byloje T-421/07 ⁽¹⁾ konstatavo, kad 1999 m. sprendimo pradėti procedūrą objektas buvo ir pensijų subsidija ir kad procedūra dėl šios priemonės 2002 m. neigiamu sprendimu nebuvo baigta.

(287) Kadangi Komisija niekada nėra priėmusi jokio sprendimo, pagal kurį pensijų subsidija nebūtų laikoma pagalba arba būtų laikoma su vidaus rinka suderinama pagalba, ji daro išvadą, kad pensijų subsidija yra nauja pagalbos priemonė.

VII.3. Teisinis pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimas pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą

(288) Išimties nuostatos pagal SESV 107 straipsnio 2 dalį ir SESV 107 straipsnio 3 dalies a ir b punktus aiškiai netaikytinos.

(289) 2007 m. sprendime išplėsti procedūrą Komisija atkreipė dėmesį į galimybę pensijų subsidiją, kaip kompensaciją

už viešųjų paslaugų teikimą, bent iš dalies laikyti suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį. Savo atsakyme dėl 2007 m. sprendimo išplėsti procedūrą Vokietija pabrėžė, kad pensijų subsidiją, jei jau ji būtų laikoma pagalba, reikia tirti remiantis SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu, o ne SESV 106 straipsnio 2 dalimi. Be to, 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą Komisija apibūdino pensijų subsidijos suderinamumo su vidaus rinka tyrimo metodą remiantis SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu; Vokietija dėl to pateikė savo nuomonę.

(290) Pagal Teisingumo Teismo praktiką ⁽²⁾ nurodyti galimas suderinamumo su vidaus rinka priežastis ir parodyti, kad tokio suderinamumo sąlygos tenkinamos, yra valstybės narės užduotis. Vadinas, iš nurodyto Teismo sprendimo aišku, kad Komisija šiuo atveju neprivalo tirti pensijų subsidijos suderinamumo su vidaus rinka remdamasi SESV 106 straipsnio 2 dalimi, jei valstybė narė ir subsidijos gavėjas aiškiai atmeta suderinamumo tyrimo nurodytu pagrindu galimybę.

(291) Todėl Komisija tirs, ar pensijų subsidija yra pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą su vidaus rinka suderinama pagalba. Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą su vidaus rinka suderinama gali būti laikoma pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(292) Pagal Teismų praktiką Komisija gali su vidaus rinka suderinama laikyti tokią valstybės pagalbą, kuria prisidedama prie bendro intereso tikslų siekimo ⁽³⁾, kuri yra reikalinga šiam tikslui pasiekti ⁽⁴⁾ ir netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui (proporcingumo principas).

VII.3.1. Pašto sektoriaus rinkos atvėrimas kaip bendro intereso tikslas

(293) Pašto paslaugomis prisidedama prie socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos Europos Sąjungoje. 1998 m. ES lygmeniu pradėjus atverti pašto paslaugų

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 8 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-421/07 *Deutsche Post* prieš Komisiją, dar nepaskelbtas, 52 ir 75 punktai.

⁽²⁾ 1993 m. balandžio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-364/90 Italija prieš Komisiją (1993), Rink. p. I-02097, 20 punktas.

⁽³⁾ 2009 m. sausio 14 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-162/02 *Kronoply* prieš Komisiją (2009), Rink. p. II-1, ypač 65, 66, 74 ir 75 punktai.

⁽⁴⁾ 2001 m. birželio 7 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-187/99 *Agrana Zucker und Stärke* prieš Komisiją (2001), Rink. p. II-1587, 74 punktas; 2002 m. gegužės 14 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-126/99 *Graphischer Maschinenbau* prieš Komisiją (2002), Rink. p. II-2427, 41–43 punktai; 2008 m. balandžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-390/06 *Nuova Agricast* prieš *Ministero delle Attività Produttive* (2008), Rink. p. I-2577, 68 ir 69 punktai.

rinką konkurencijai pagerėjo kokybė, padidėjo veiksmingumas ir pradėta labiau orientuotis į naudotojus⁽¹⁾. Atvėrus rinką atsirado galimybė sukurti pašto paslaugų vidaus rinką. Todėl rinkos atvėrimu prisidedama prie SESV 3 straipsnio 3 dalyje nustatyto vidaus rinkos kūrimo tikslo.

- (294) Po 1995 m. reorganizavimo į akcinę bendrovę *Deutsche Post* valstybės tarnautojų daugiau neįdarbino. Todėl su socialinėmis išmokomis valstybės tarnautojams susijusios prievolės atsirado prieš pašto rinkos atvėrimą konkurencijai. Jos palygintinos su per didelėmis sąnaudomis, kurios grindžiamos prieš rinkos atvėrimo pradžią prisimintais išpareigojimais, kurių į konkurenciją orientuotoje rinkos aplinkoje tokiomis pačiomis sąlygomis toliau vykdyti neįmanoma, nes rinkoje įsitvirtinęs operatorius nebegali atitinkamų išlaidų perkelti naudotojams. Jei *Deutsche Post* nebūtų buvusi bent iš dalies atleista nuo šių perimtų išpareigojimų, ji būtų turėjusi išeiti iš rinkos.
- (295) Komisija pripažino, kad laipsniškas perėjimas nuo padėties, kai konkurencija buvo labai apribota, prie tikros konkurencijos ES lygmeniu turi vykti priimtinomis ekonominėmis sąlygomis⁽²⁾. Todėl daugelyje savo sprendimų Komisija pripažino ir tai, kad valstybės narės teikia valstybės pagalbą norėdamos rinkoje įsitvirtinusių operatorių atleisti nuo dalies perimtų išpareigojimų, susijusių su pensijų prievolėmis⁽³⁾.

VII.3.2. Pensijų subsidijos reikalingumas ir proporcingumas

- (296) Komisija savo sprendimų priėmimo praktikoje laikėsi nuomonės, kad pensijų išlaidų naštos mažinimas turi būti apribotas iki tokios apimties, kuri reikalinga rinkoje įsitvirtinusio operatoriaus socialinio draudimo įmokų, kurias jis finansuoja kaip išlaidas, tarifą suvienodinti su konkurentų taikomu socialinio draudimo įmokos tarifu⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Plg. 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/6/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiškai Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo, 9 ir tolesnes konstatuojamąsias dalis (OL L 52, 2008 2 27, p. 3).

⁽²⁾ Plg. Komisijos komunikatą dėl valstybės pagalbos, susijusios su per didelėmis sąnaudomis, tyrimo metodikos, 2001 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos laiškas SG (2001) D/290869.

⁽³⁾ Sprendimas 2005/145/EB dėl Prancūzijos suteiktos valstybės pagalbos bendrovei EDF (Prancūzijos elektra), elektros energijos ir dujų gamybos sektoriui; Komisijos sprendimas 2008/204/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Prancūzija suteikė Paštui (*La Poste*) priskiriamų valstybės tarnautojų pensijų finansavimo būdo reformai vykdyti (OL L 65, 2008 3 8, p. 11); Komisijos sprendimas 2009/945/EB dėl RATP pensijų sistemos finansavimo reformos (pagalba C 42/07 (ex N 428/06), kurią Prancūzija numato įgyvendinti bendrovėje RATP (OL L 327, 2009 12 12, p. 6); 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas byloje C 25/2008 dėl *France Télécom* priskiriamų valstybės tarnautojų pensijų finansavimo reformos (dar nepaskelbtas).

⁽⁴⁾ Komisijos sprendimas 2008/204/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Prancūzija suteikė Paštui (*La Poste*) priskiriamų valstybės tarnautojų pensijų finansavimo būdo reformai vykdyti; Komisijos sprendimas 2009/945/EB dėl RATP pensijų sistemos finansavimo reformos (pagalba C 42/07 (ex N 428/06), kurią Prancūzija numato įgyvendinti bendrovėje RATP; 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas byloje C 25/2008 dėl *France Télécom* priskiriamų valstybės tarnautojų pensijų finansavimo reformos (dar nepaskelbtas).

- (297) Šiuo atveju Komisija pripažįsta, kad *Deutsche Post* be valstybės intervencijos, kuria ji buvo atleista nuo dalies savo pensijų prievolių savo valstybės tarnautojų atžvilgiu, nebūtų sugebėjusi išsilaikyti prieš konkurentus. Dėl praeityje atsiradusių socialinių išpareigojimų, kurių jos konkurentai neturėjo, ji būtų buvusi išstumta iš tų pašto paslaugų rinkos dalių, kuriose vyksta konkurencija.

- (298) Sprendime *La Poste* Komisija pirmą kartą įvertino pagalbos priemonės, kuria buvo sumažinta įmonės našta, susijusi su prieš rinkos atvėrimą įdarbintų valstybės tarnautojų pensijų išlaidomis, reikalingumą ir proporcingumą. Minėtame sprendime Komisija išnagrinėjo, ar pensijų subsidija rinkoje įsitvirtinusio operatoriaus įstatymais nustatytų socialinio draudimo įmokų dydis suvienodinamas su kitų laiškų ir siuntinių paslaugų sektoriuje veikiančių įmonių mokamų šių įmokų dydžiu⁽⁵⁾.

- (299) Šiame sprendime Komisija taikys tokį pat metodą. Komisijos tyrimas vyks trimis etapais:

- 1) pirmiausia Komisija nustatys kitų laiškų ir siuntinių paslaugų sektoriuje veikiančių įmonių socialinio draudimo įmokų dydį;
- 2) tada ji nustatys, kokio dydžio socialinio draudimo įmokas savo valstybės tarnautojams mokėjo *Deutsche Post*;
- 3) galiausiai ji nustatys, ar atitinkamai apskaičiuotos įmokos yra vienodo dydžio.

VII.3.2.1. Kitų laiškų ir siuntinių paslaugų sektoriuje veikiančių įmonių socialinio draudimo įmokų dydis

- (300) Socialinio draudimo įmokų dydį nulemia du veiksniai: įmokos tarifas ir algos pagrindas, kuriam jis taikomas.

a) Lyginamojo tarifo apskaičiavimas

- (301) Privatūs konkurentai ir darbdavio dalį, ir darbuotojo dalį turi finansuoti iš savo pajamų. Kaip matyti iš 2 paveikslų, nuo 1995 m. visas įmokos tarifas sudarė 38–42 % privataus darbuotojo bendrosios algos (bendroji alga = grynoji alga plus darbuotojo dalis). Darbdavio ir darbuotojo mokama socialinio draudimo įmokos tarifo dalis sudarė atitinkamai 19–21 % bendrosios algos (išsamūs duomenys pagal metus pateikti priede).

⁽⁵⁾ Sprendimas *La Poste*, 166 punktą.

- (302) Priešingai negu privačių darbuotojų mokamos socialinio draudimo įmokų dalies atveju, valstybės tarnautojų dalis apima tik 30–50 % jų sveikatos priežiūros išlaidų, tačiau neapima jokių kitų pensijos, sveikatos priežiūros ir slaugos išlaidų įmokų. Todėl *Deutsche Post* įmoka viršija privačių darbdavių dalį ir apima visas pensijų išlaidas ir likusias sveikatos priežiūros ir slaugos išlaidas.
- (303) Todėl apskaičiuojant atitinkamą *Deutsche Post* lyginamąjį indeksą reikia atsižvelgti į tai, kad valstybės tarnautojų įmoka yra mažesnė negu privačių darbuotojų.
- (304) Kalbant apie 30–50 % dydžio valstybės tarnautojų sveikatos priežiūros ir slaugos išlaidų įmoką, galima daryti prielaidą, kad ji pagal savo ekonominį poveikį didelių mastu atitinka privačių darbuotojų įstatymais nustatyto sveikatos ir slaugos draudimo įmoką (kuri, pvz., 2006 m. sudarė 8,5 % privačių darbuotojų bendrosios algos).
- (305) Kadangi valstybės tarnautojai nemoka įstatymais nustatyto pensijų ir nedarbo draudimo įmokų, atitinkamą sumą turi mokėti *Deutsche Post*, kad faktiškai sumokėtų tokio dydžio socialinio draudimo įmokas, kurios atitiktų įstatymais nustatytas socialinio draudimo įmokas, kurias turi finansuoti privati įmonė iš savo pajamų.
- (306) Todėl *Deutsche Post* socialinio draudimo įmokų lyginamasis tarifas (toliau – lyginamasis tarifas) turi, kaip parodyta lentelėje, apimti visus pensijų ir nedarbo draudimo įmokų tarifus (= darbdavio dalis plus darbuotojo dalis) bei darbdavio mokamą sveikatos ir slaugos draudimo dalį.

7 paveikslas

Deutsche Post socialinio draudimo įmokų lyginamojo tarifo apskaičiavimas

Privačių konkurentų įstatymais nustatytos socialinio draudimo įmokos		Deutsche Post socialinio draudimo lyginamojo indekso apskaičiavimas	
Darbdavys	Darbdavio mokama pensijų draudimo dalis	Darbdavio mokama pensijų draudimo dalis	Deutsche Post
	Darbdavio mokama nedarbo draudimo dalis	Darbdavio mokama nedarbo draudimo dalis	
	Darbdavio mokama sveikatos draudimo dalis	Darbdavio mokama sveikatos draudimo dalis	
	Darbdavio mokama slaugos draudimo dalis	Darbdavio mokama slaugos draudimo dalis	
Darbuotojas	Darbuotojo mokama pensijų draudimo dalis	Darbuotojo mokama pensijų draudimo dalis	Valstybės tarnautojai
	Darbuotojo mokama nedarbo draudimo dalis	Darbuotojo mokama nedarbo draudimo dalis	
	Darbuotojo mokama sveikatos draudimo dalis	Valstybės tarnautojai patys moka sveikatos priežiūros išlaidų dalį (tariama, kad 50 %)	
	Darbuotojo mokama slaugos draudimo dalis		

- (307) Kaip matyti iš 8 paveikslas, per 2003–2010 m. laikotarpį lyginamasis tarifas sudarė 30–34,1 % privačių darbuotojų bendrosios algos⁽¹⁾.

- (308) Vokietija prieštarauja tvirtindama, kad, jei lyginamasis tarifas būtų didesnis už darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokų tarifo dalį, *Deutsche Post* padėtis, palyginti su konkurentais, kurie turi mokėti tik darbdavio dalį, būtų pabloginta. Tačiau, kaip matyti iš toliau

pateikto supaprastinto (2006 m. įmokų tarifais grindžiamo) pavyzdžio, *Deutsche Post*, palyginti su privačiais konkurentais, įgytų aiškų pranašumą, jei lyginamasis tarifas tik atitiktų darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokų dalį:

- 1) *Deutsche Post* ir privatus konkurentas vienam valstybės tarnautojui ar vienam privačiam darbuotojui moka tokią pačią grynąją algą – 79,5 EUR;

⁽¹⁾ Išsamiau paaiškinta priede.

- 2) darbdavio ir darbuotojo mokama socialinio draudimo įmokų tarifo dalis sudaro atitinkamai 20,5 % privataus darbuotojo bendrosios algos. Sudėjus 79,5 EUR dydžio grynąją algą ir 20,5 EUR dydžio darbuotojo dalį, gaunama 100 EUR dydžio bendroji alga. Vadinasi, bendros socialinio draudimo įmokos yra 41 EUR (41 % privataus darbuotojo bendrosios algos);
- 3) Vokietija mano, kad *Deutsche Post* turėtų mokėti tik darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokų dalį, papildomai prie valstybės tarnautojo sveikatos priežiūros išlaidų įmokos (laikoma, kad ji tokia pat, kaip privataus darbuotojo sveikatos ir slaugos draudimo įmoka – 7,5 EUR);
- 4) Vokietija darbdavio dalį apskaičiuoja remdamasi valstybės tarnautojui skirta alga – 87 EUR (79,5 EUR dydžio grynosios algos ir 7,5 EUR dydžio valstybės tarnautojo sveikatos priežiūros išlaidų įmokos suma). Todėl socialinės išlaidos yra 17,8 EUR (20,5 % dydžio darbdavio dalis nuo 87 EUR dydžio valstybės tarnautojui skirtos algos) ir 7,5 EUR dydžio valstybės tarnautojo sveikatos priežiūros išlaidų įmokos suma;
- 5) pagal Vokietijos skaičiavimus valstybės tarnautojo socialinės išlaidos siektų tik 25,3 EUR, palyginti su 41 EUR privataus darbuotojo atveju.
- (309) Nors *Deutsche Post* ir privatus konkurentas moka tokią pačią grynąją algą, *Deutsche Post* tektų socialinės išlaidos, sudarančios tik apie 62 % privataus darbuotojo įstatymais nustatytų socialinio draudimo įmokų, jei lyginamasis tarifas apimtų darbuotojo mokamą socialinio draudimo įmokų dalį.
- (310) Taip pat reikia pažymėti, kad darbdavio mokama socialinio draudimo įmokų tarifo dalis (nuo 1995 m. – 19–21 %) irgi buvo gerokai mažesnė negu 33 % valstybės tarnautojams skirtų algų dydžio įmokos tarifas, kuris 1995 m. Pensijų įstatyme nustatytas kaip *Deutsche Post* įmokos į pensijų fondą lyginamasis indeksas. Todėl Vokietijos įstatymų leidėjas neturėjo ketinimo, kad *Deutsche Post* finansuotų tik darbdavio dalį, o nustatė jai privalę finansuoti daug didesnę valstybės tarnautojų pensijų išlaidų įmoką ir visas likusias socialines išlaidas (pvz., valstybės tarnautojų sveikatos priežiūros išlaidų įmoką).
- (311) Todėl Komisija atmeta galimybę kaip lyginamąjį tarifą imti darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokų tarifo dalį, nes valstybės tarnautojai, priešingai negu privatūs darbuotojai, nemoka privalomos pensijų ir nedarbo draudimo įmokos. Todėl šias įmokas bet koku atveju reikia įtraukti į lyginamąjį tarifą siekiant užtikrinti, kad ir *Deutsche Post*, ir privatūs darbuotojai mokėtų tokio pat dydžio tiesiogines ar netiesiogines įmokas.
- b) Algos pagrindo apskaičiavimas
- (312) Kadangi socialinio draudimo įmokų, kurias *Deutsche Post* turi mokėti savo valstybės tarnautojams, dydis turi būti suvienodintas su įstatymais nustatytų socialinio draudimo įmokų, kurias turi mokėti privatūs konkurentai, dydžiu, svarbu, kad *Deutsche Post* būtų taikomas ne tik tokio pat dydžio įmokų tarifas, bet taip pat kad šis tarifas būtų taikomas atitinkamam algos pagrindui. Kaip parodyta pirmiau pateiktame pavyzdyje, jei skaičiuojama imant 20,5 % dydžio darbdavio dalį valstybės tarnautojams skirtų algų pagrindu, gaunama 17,8 EUR dydžio įmoka, o privatūs darbuotojai turi mokėti 20,5 EUR (20,5 % 100 EUR dydžio bendrosios algos pagrindu).
- (313) Todėl reikia apskaičiuoti valstybės tarnautojų bendrąją algą, kurią būtų galima imti kaip algos pagrindą, atitinkantį privačių darbuotojų bendrąją algą. Tariama, kad valstybės tarnautojų sveikatos priežiūros išlaidų įmoka atitinka privačių darbuotojų sveikatos ir slaugos draudimo įmoką. Todėl likęs bendrosios algos ir skirtos algos skirtumas yra darbuotojo mokama pensijų ir nedarbo draudimo įmokų dalis. Pagal toliau pateiktą formulę skirta alga perskaičiuojama į bendrąją algą, kuri atitinka privačių darbuotojų bendrąją algą:

6 lentelė

Valstybės tarnautojų bendrosios algos apskaičiavimas (2006 m. įmokų tarifų pagrindu)

Valstybės tarnautojų bendroji alga =
$= \text{skirta alga} * \frac{100}{100 - (\text{darbdavio mokama nedarbo ir pensijų draudimo dalis})} =$
$= \text{skirta alga} * \frac{100}{100 - (3,25 + 9,75)} = \text{skirta alga} * 1,15$

(314) Pavyzdžiui, imant 2006 m. įmokų tarifus, gaunama, kad valstybės tarnautojų bendroji alga yra 15 % didesnė negu valstybės tarnautojams skirta alga. Taigi šiuo procentiniu dydžiu kiekybiškai išreiškiama klaida, kuri atsirastų, jei kaip *Deutsche Post* socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo pagrindas, palyginti su privačių konkurentų įstatymais nustatytomis socialinėmis įmokomis, vietoj bendrosios algos būtų imama skirta alga. Tai aiškiai matyti iš 308 dalyje pateikto pavyzdžio, nes 20,5 EUR dydžio darbdavio dalis, kuri teisingai grindžiama bendrąja alga, yra 15 % didesnė negu 17,8 EUR dydžio darbdavio dalis, kuri gaunama kaip pagrindą klaidingai imant skirtą algą.

(315) Todėl Komisija mano, kad *Deutsche Post* socialinio draudimo įmokų lyginamasis tarifas turi būti grindžiamas darbdavio ir darbuotojo mokama pensijų ir nedarbo draudimo įmoka ir darbdavio mokama sveikatos ir slaugos draudimo įmoka. Lyginamasis tarifas turi būti taikomas valstybės tarnautojų bendrajai algai (kaip nustatyta 6 lentelėje).

VII.3.2.2. *Deutsche Post* jos valstybės tarnautojams mokamos socialinio draudimo įmokos

(316) Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 1 dalį *Deutsche Post* per 1995–1999 m. laikotarpį į pensijų fondą turėjo kasmet mokėti 2,045 mlrd. EUR įmoką, iš viso – 10,225 mlrd. EUR. Pagal 1994 m. Darbuotojų teisių įstatymo 16 straipsnio 2 dalį nuo 2000 m. *Deutsche Post* moka įmoką, kuri sudaro 33 % valstybės tarnautojams skirtų algų.

(317) Tačiau tiriant pagalbos reikalingumą ir proporcingumą reikia atsižvelgti ir į aplinkybę, kad ekonominiu požiūriu *Deutsche Post* į pensijų fondą neturi sumokėti visos 2,045 mlrd. įmokos, kuri atitinka 33 % skirtų algų. Šiuo klausimu, Komisijos nuomone, reikia skirti du laikotarpius – nuo 1995 iki 2002 m. ir nuo 2003 m. iki dabar.

a) *Deutsche Post* įmoka per 1995–2002 m. laikotarpį

(318) Vokietija teigia, kad *Deutsche Post*, ypač kalbant apie 1995–1999 m. į pensijų fondą mokėtas iš viso 2,045 mlrd. EUR dydžio metines fiksuotas sumas, mokėjo tokias socialinio draudimo įmokas, kurios viršijo įstatymais nustatytas socialinio draudimo įmokas, kurias turėjo mokėti konkurentai. Todėl, Vokietijos tvirtinimu, per laikotarpį iki 1999 m., tačiau ir per visą tiriamąjį laikotarpį, *Deutsche Post* mokėjo bent jau tokio pat dydžio, jei ne didesnes, įmokas kaip privačios įmonės. Todėl esą negalima teigti, kad dėl pensijų subsidijos *Deutsche Post* buvo palankesnėje padėtyje negu jos konkurentai. Komisija šiuos argumentus turi atmesti, nes jais neatitinkama į atitinkamas Vokietijos valdžios institucijų priimtas reguliuojamąsias nuostatas, susijusias su paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, išlaidų padengimu.

(319) Komisija šiame sprendime konstatuoja, kad *Deutsche Post* padėtis paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, rinkose buvo palankesnė negu konkurentų, nes dalis socialinių išlaidų, patirtų dėl valstybės tarnautojų, dirbusių šių paslaugų sektoriuje, buvo finansuojama ne iš pajamų, gautų teikiant šias paslaugas. Ši patirtų socialinių išlaidų dalis buvo priskirta paslaugoms, kurių kainos reguliuojamos, nes jas teikiant gautos pajamos buvo pakankamai aukšto lygio, kad iš jų būtų galima finansuoti ne tik dėl paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, patirtas išlaidas, bet ir papildomas išlaidas.

(320) Pavyzdžiui, iš *Deutsche Post* apskaitos nuo 1995 m. matyti, kad bendrovė paslaugoms, kurių kainos nereguliuojamos, priskyrė tik tokio dydžio socialinio draudimo įmokas, kuris buvo grindžiamas įmokos tarifu pagal RPIS. 2002 m. RPIS ir vėlesni RPIS patvirtina šią praktiką. Todėl ekonominis pranašumas, susijęs su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, buvo ir prieš 1999 m. ir po šių metų, nes šios paslaugos aiškiai buvo atleistos nuo patiriamų išlaidų naštos.

- (321) Vokietijos argumentas, kad *Deutsche Post* paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, rinkose patyrė sąlyginį nuostolį, nes per 1995–1999 m. laikotarpį sumokėtomis fiksuotomis sumomis turėjo finansuoti didesnes socialines išlaidas, neatitinka faktų. Pirma, *Deutsche Post* daugumai savo reguliuojamų paslaugų teikti tebeturėjo išimtinę licenciją. Antra, o tai yra svarbiau, atlygis už paslaugas, kurioms buvo taikoma išimtinė licencija, buvo nustatytas pakankamai didelis, kad šias išlaidas būtų galima perkelti priklausomiems naudotojams.
- (322) Per laikotarpį iki 1995 m. atlygio reguliavimas buvo grindžiamas 1991 m. birželio 24 d. Pašto paslaugų potvarkiu (*Postdienstverordnung*) ⁽¹⁾, pagal kurį atlygis už monopolį turėjo būti subalansuotas. Administravimo praktikoje tai apėmė pensijų išlaidas. Per 1995–1997 m. laikotarpį atlygio reguliavimas buvo grindžiamas 1994 m. rugsėjo 14 d. Telekomunikacijų ir pašto reglamentavimo įstatymu (*Gesetz über die Regulierung der Telekommunikation und des Postwesens*) (BGBl., I dalis, p. 2325, 2371). Pagal minėto įstatymo 4 straipsnį susiejant su 2 ir 7 straipsniais iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, buvo leidžiama finansuoti ne tik išlaidas, patirtas teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, įskaitant įmokas į pensijų fondą, bet ir išlaidas, patirtas teikiant paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos.
- (323) Kaip matyti iš *Deutsche Post* metinių ataskaitų, per 1995 m. pensijų reformą reguliuojamas atlygis buvo paliktas tokio pat lygio, kuris buvo taikytas ir anksčiau, kai *Deutsche Post* dar turėjo finansuoti visas pensijų išlaidas. Vėliau pensijų išlaidos buvo apribotos – nustatant fiksuotą sumą (1995–1999 m.) ir nustatant 33 % nuo metai iš metų mažėjančios valstybės tarnautojų algų apimties (nuo 2000 m.), tačiau reguliuojamas atlygis atitinkamai sumažintas nebuvo, siekiant finansuoti tik socialinio draudimo įmokas, kurios atitiko konkurentų mokėtas įstatymais nustatytas socialinio draudimo įmokas. Kadangi nustatytos įmokos į pensijų fondą (2,045 mlrd. EUR per metus) iki 1999 m. liko maždaug 1994 m. pensijų išlaidų dydžio, ekonominė *Deutsche Post* situacija, kalbant apie pensijų išlaidų, susijusių su paslaugomis, kurių kainos reguliuojamos, finansavimą, nepakito. Ir *Deutsche Post* pajamų dydis, ir jos įmoka į pensijų fondą liko subalansuoti.
- (324) 1997 m. Pašto įstatyme aiškiai sakoma, kad reguliuojamų atlygiu turi būti padengiamos ne tik „veiksmingo“ paslaugų teikimo išlaidos, bet ir išpareigojimai, pvz., susiję su valstybės tarnautojų socialinėmis išlaidomis. Todėl 1997 m. Pašto įstatyme aiškiai pripažįstama, kad pajamas, gaunamas teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, reikia nustatyti taip, kad būtų užtikrintas visų fiksuotų sumų finansavimas. Atrodo, Vokietijos įstatymų leidėjas manė, kad tuometinis reguliuojamo atlygio dydis atitiko 1997 m. Pašto įstatymo reikalavimus, todėl nusprendė iki 1999 m. palikti 1997 m. lygio kainas. Todėl 2000 m. kovo 27 d. tuometinis ekonomikos ir technologijų ministras priėmė sprendimą, kad 1997 m. rugsėjo 1 d. patvirtintas atlygis turi galioti iki 2002 m. gruodžio 31 d.
- (325) Taip reguliuojamas atlygis buvo paliktas pirminio aukšto lygio, o ne sumažintas iki tokio lygio, dėl kurio *Deutsche Post* būtų patyrusi sąlyginį nuostolį.
- (326) Nuo 2000 m. *Deutsche Post* padėtis, palyginti su konkurentu, tapo dar palankesnė, nes nustatytos įmokos į pensijų fondą buvo sumažintos iki 33 % valstybės tarnautojams skirtų algų. Šis dydis absoliučiais skaičiais reiškia išlaidų sumažėjimą nuo 2,045 mlrd. EUR iki 735 mln. EUR (ir iki dar mažesnės sumos per kitus kelerius metus, nes valstybės tarnautojų skaičiaus mažėjimas didesnėmis algomis buvo kompensuotas tik iš dalies). Kadangi reguliuojamas atlygis buvo paliktas pirminio aukšto lygio, nuo 2000 m. *Deutsche Post* iš paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, jau galėjo uždirbti pastebimą pelną.
- (327) Tiriant *Deutsche Post* pelningumą paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, sektoriuje per visą 1995–2002 m. laikotarpį, WIK ekspertizėje daroma išvada, kad *Deutsche Post*, pvz., iki 1999 m., nepaisant fiksuotų sumų į pensijų fondą mokėjimo, teikdama paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nuostolių nepatyrė, o nuo 2000 m. WIK ekspertizėje netgi parodomi aiškiai teigiami veiklos rezultatai.
- (328) Todėl Komisija turi atmesti Vokietijos argumentus, kad *Deutsche Post*, kalbant apie socialinio draudimo įmokų, susijusių su paslaugomis, kurių kainos reguliuojamos, finansavimą, buvo blogesnėje padėtyje negu jos konkurentai, todėl pensijų subsidija prieš 2002 m. buvo reikalinga ir proporcinga.
- (329) Nepaisant pirmesnių svarstymų Komisija turi pripažinti, kad ji šiuo atveju neturi pakankamai įrodomosios medžiagos, kad galėtų nustatyti tikslų socialinio draudimo įmokų, kurias *Deutsche Post* mokėjo 1995–2002 m., dydį. Ji mano, kad toks kiekybinis nustatymas iš tikrųjų negali būti grindžiamas pastebėjimu *a posteriori*, kad tam tikra socialinių išlaidų, susijusių su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, dalis buvo perkelta, kad ją būtų galima finansuoti iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, ir kad apskritai

⁽¹⁾ Oficialusis leidinys *Bundesgesetzblatt* (1994), I dalis, p. 336.

pagal pensijų fondo reglamentavimą *Deutsche Post* nebuvo blogoje padėtyje, nes pajamos, gautos teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, *de facto* buvo nustatytos pakankamai didelės, kad būtų galima finansuoti su šiomis paslaugomis susijusias įmokas į pensijų fondą, įskaitant perkeltus išpareigojimus. Neįmanoma nustatyti ir metodo, pagal kurį valstybė narė galėtų apskaičiuoti per šį laikotarpį mokėtų įmokų dydį. Komisija, išnagrinėjusi per 1995–2002 m. laikotarpį taikyto reguliuojamo atlygio teisinį pagrindą, konstatuoja, kad iš įstatymų nuostatų neįmanoma tiksliai nustatyti, kaip kompetentingos valdžios institucijos iš anksto nustatė reguliuojamo atlygio sudėtį. Ypač šiuo atveju neįmanoma patikimai įrodyti, kad kompetentingos valdžios institucijos, tuo metu, kai nustatė tokio dydžio reguliuojamą atlygį, kad jis galiausiai *de facto* apėmė perkeltas išlaidas, savo sprendimuose tam tikrą reguliuojamo atlygio dalį aiškiai paskyrė nurodytų išpareigojimų, susijusių su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, sumai padengti.

(330) Kitaip negu 2002, 2007 ir 2011 m. sprendimų dėl didžiausių kainų atveju, kuriuose Pašto reguliavimo institucija šiuos išpareigojimus aiškiai pripažino ir patvirtino, šis ankstesnis *de facto* išlaidų padengimo atvejis galėjo būti siejamas su atlygį nustatyti kompetentingų valdžios institucijų svarstymais, susijusiais su kitų išlaidų komponentų arba kitų įmonės rodiklių vystymu. Todėl šiuo atveju šio ankstesnio *de facto* išlaidų padengimo atvejo nepakanka tiksliai ir tvirtai nustatyti, kokių mastu kompetentingos valdžios institucijos padidino reguliuojamą atlygį, siekdamas atsižvelgti į nurodytus išpareigojimus, susijusius su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos.

(331) Kalbant apie laikotarpį nuo 2003 m. sausio 1 d., priešingai, iš 2002, 2007 ir 2011 m. sprendimų dėl didžiausių kainų aiškiai matyti, kaip Pašto reguliavimo institucija nustatė reguliuojamo atlygio sudėtį. Reguluojamas atlygis buvo aiškiai nustatytas aukštesnio lygio, kad išpareigojimus, susijusius su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, būtų galima finansuoti iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos.

b) *Deutsche Post* įmoka nuo 2003 m.

(332) Pagal 1997 m. Pašto įstatymą *Deutsche Post* iš Pašto reguliavimo institucijos gali reikalauti, kad ji, nustatydama leistiną pajamų, gaunamų teikiant paslaugas, kurioms taikoma licencija, ir paslaugas, kurių kainos reguliuoja-

mos, dydį, į išlaidas, perkeliamas naudotojams, be kita ko, įtrauktų „konkurencijos požiūriu neįprastus socialinius išpareigojimus“ ir veiksmingo universaliųjų paslaugų teikimo išlaidas. Šį metodą Pašto reguliavimo institucija pirmą kartą pritaikė 2002 m. sprendime dėl didžiausių kainų. Išpareigojimus, susijusius su konkurencijos požiūriu neįprasta socialinio draudimo įmoka, Pašto reguliavimo institucija patvirtino ir 2007 ir 2011 m. sprendimuose dėl didžiausių kainų. Aplinkybė, kad tik daliai paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, taikoma *ex ante* kainų kontrolė, niekaip nekeičia Komisijos vertinimo. *Deutsche Post* dėl dominuojančios padėties rinkoje, kaip ir anksčiau, visą išpareigojimą galėjo perkelti naudotojams. Šiuo požiūriu nėra jokio skirtumo, ar Pašto reguliavimo institucija kontrolę vykdo *ex ante*, ar *ex post*.

(333) Pašto reguliavimo institucija visada patenkindavo *Deutsche Post* prašymą, kad # 2 išpareigojimas (įmokos tarifą pagal RPIS viršijančios patirtos socialinės išlaidos) turėtų būti refinansuojamos iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos. Taigi apskaičiuojant 2001 m. konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas (# 2 išpareigojimas) *Deutsche Post* dėl jos valstybės tarnautojų tekusios socialinio draudimo įmokos, kurios sudarė [40–45 %] skirtų algų ⁽¹⁾, buvo palygintos su RPIS lyginamuoju indeksu. Šį lyginamąjį indeksą sudaro darbdavio mokama socialinio draudimo, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir papildomo pensijų draudimo įmokų, kurios iš viso siekia [20–25 %] skirtų algų, dalis.

(334) Šis abiejų tarifų skirtumas – [15–20 %] valstybės tarnautojams skirtos algos – įtrauktas į # 2 išpareigojimą ir finansuojamas iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos (plg. 2 lentelę).

(335) Todėl ekonominiu požiūriu *Deutsche Post* mokamos socialinio draudimo įmokos tarifas yra ne 33 % skirtų algų, o tik [20–25 %]. Nuo 2003 m. likusią dalį sumoka priklausomi naudotojai, mokėdami atlygį, kuriuo padengiamos *Deutsche Post* socialinės išlaidos, susijusios su paslaugomis, kurioms teikti *Deutsche Post* iki 2007 m. turėjo išimtinę licenciją, kitaip tariant su universaliosiomis paslaugomis, kurių rinkoje *Deutsche Post* užima dominuojančią padėtį.

(336) Norint skirtoms algoms taikomą įmokos tarifą palyginti su konkurentų socialinio draudimo įmokų dydžiu, skirtą algą reikia paversti valstybės tarnautojų bendrąja alga.

⁽¹⁾ Įmokos į pensijų fondą (33 %) ir sveikatos priežiūros ir slaugos išlaidų [7–12 %] suma, išreikšta valstybės tarnautojui skirtos algos procentais.

- (337) Skirta alga sudaro [85–90 %] valstybės tarnautojų bendrosios algos ⁽¹⁾. Šiuo pagrindu [20–25 %] skirtų algų atitinka [17,5–22,5 %] bendrosios algos.
- (338) Apribojus *Deutsche Post* įmoką į pensijų fondą iki 33 % ir Pašto reguliavimo institucijai patvirtinus # 2 išpareigojimą, *Deutsche Post* mokamos socialinio draudimo įmokos sudaro [17,5–22,5 %] valstybės tarnautojų bendrosios algos.

VII.3.2.3. Palyginimas

a) 1995–2002 m. laikotarpis

- (339) Per 1995–2002 m. laikotarpį pajamomis, gautomis iš atlygio, kurį *Deutsche Post* ėmė už rezervuotas paslaugas, buvo gerokai sumažintas faktinis ekonominis įmonės išpareigojimas, susijęs su socialinių išlaidų finansavimo įmoka. Tačiau, nesant atskirai nurodyto atlygio elemento, Komisija gali tik konstatuoti, kad *Deutsche Post* įmokos dydis buvo mažesnis už lyginamąjį tarifą. Komisija negali nei apskaičiuoti šių abiejų lygių skirtumo, nei nustatyti metodo, pagal kurį tai galėtų padaryti valstybė narė.

b) Laikotarpis nuo 2003 m.

- (340) Kalbant apie įmokos tarifo pagal RPIS ir lyginamojo tarifo palyginimą, reikia konstatuoti, kad įmokos tarifas pagal RPIS grindžiamas valstybės tarnautojams skirtomis algomis, kurios, palyginti su privačių darbuotojų bendrąja alga, yra per mažas algos pagrindas. Todėl įmokos tarifą pagal RPIS reikia apskaičiuoti iš naujo kaip valstybės tarnautojų bendrųjų algų procentinį dydį.
- (341) Palyginus 2006 m. duomenis matyti, kad iš paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, iš tikrųjų finansuotos socialinio draudimo įmokos sudarė [17,5–22,5] % valstybės tarnautojų bendrųjų algų (arba [20–25] % valstybės tarnautojams skirtų algų), palyginti su 33,5 % lyginamuoju tarifu. Todėl, kalbant apie socialinio draudimo įmokų tarifus, 2006 m. *Deutsche Post* įgijo sąlyginį pranašumą, kuris sudarė [10–15] % valstybės tarnautojų bendrųjų algų.

7 lentelė

Įmokos tarifo pagal RPIS ir 2006 m. *Deutsche Post* socialinio draudimo įmokos lyginamojo tarifo palyginimas

	Įstatymais nustatytų socialinio draudimo įmokų tarifas	Įmokos tarifas pagal RPIS	Deutsche Post socialinės įmokos išpareigojimo lyginamasis tarifas
Kaip procentinė dalis nuo	Privačių darbuotojų bendroji alga	Valstybės tarnautojų bendroji alga	Valstybės tarnautojų bendroji alga
Darbdavio dalis	20,50 %	17,84 %	20,50 %
Sveikatos draudimas	6,65 %	5,79 %	6,65 %
Slaugos draudimas	0,85 %	0,74 %	0,85 %
Nedarbo draudimas	3,25 %	2,83 %	3,25 %
Pensijų draudimas	9,75 %	8,48 %	9,75 %
Darbuotojo dalis	20,50 %		
Sveikatos draudimas	6,65 %		
Slaugos draudimas	0,85 %		
Nedarbo draudimas	3,25 %		3,25 %
Pensijų draudimas	9,75 %		9,75 %
Papildomas pensijų draudimas		[0–5 %]	
Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų		[0–5 %]	
Įmokos tarifas		[17,5–22,5 %]	33,50 %

⁽¹⁾ Išsamiau paaiškinta priede.

(342) Iš 7 lentelės matyti, kad *Deutsche Post* lyginamasis tarifas sudaro 33,5 % valstybės tarnautojų bendrosios algos ir yra [10–15] % didesnis už *Deutsche Post* faktiškai sumokėtą dydį.

(343) 2006 m. [10–15] % skirtumas yra didesnis už nominalųjį 33,5 % lyginamojo tarifo ir [20–25] % įmokos tarifo pagal RPIS skirtumą, kuris yra [8–13] %. Skirtumas apima [2–3] % dydžio papildomą mokėjimą, atsižvelgiant į aplinkybę, kad [20–25] % nominalusis įmokos tarifas pagal RPIS klaidingai grindžiamas valstybės tarnautojams skirta alga, o ne valstybės tarnautojų bendrąja alga, kuri atitinka privačių darbuotojų bendrąją algą.

VII.3.2.4. Išankstinė išvada dėl reikalingumo ir proporcingumo

(344) Pensijų subsidija, kuria padengiamas pensijų fondo finansavimo poreikis, viršijantis 33 % *Deutsche Post* valstybės tarnautojams skirtų algų dydžio socialinio draudimo įmoką, nėra nei reikalinga, nei proporcinga dėl šių priežasčių:

1) 1995–2002 m. *Deutsche Post* patirtos faktinės išlaidos buvo mažesnės už lyginamąjį indeksą; tačiau tikslaus skirtumo apskaičiuoti neįmanoma;

2) nuo 2003 m. *Deutsche Post* vidutiniškai finansuodavo apie [17,5–22,5] % savo valstybės tarnautojų bendrosios algos dydžio išlaidas, o vidutinis lyginamasis indeksas yra 32 % valstybės tarnautojų bendrosios algos; likusias išlaidas padengdavo naudotojai, nes į pajamas, patvirtintas pagal didžiausių kainų ribų reguliavimo procedūrą, įtrauktas išipareigojimas, susijęs su konkurencijos požiūriu neįprastomis socialinėmis išlaidomis, kurios apima likusius [10–15] % valstybės tarnautojų bendrosios algos.

(345) Dėl skirtingų tarifų nuo 2003 m. yra du paaiškinimai:

1) įstatymais nustatytos socialinio draudimo įmokos, kurias moka laiškų ir siuntinių pristatymo sektoriaus įmonės, sudaro 41 % bendrųjų algų. Norint jas palyginti su *Deutsche Post* tenkančiomis socialinėmis įmokomis jos valstybės tarnautojams, reikalingas pakoregavimas atsižvelgiant į aplinkybę, kad valstybės tarnautojai 30–50 % savo sveikatos priežiūros ir slaugos išlaidų finansuoja patys. Šią valstybės tarnautojų mokamą dalį reikia prilyginti darbuotojo mokamai sveikatos ir slaugos draudimo daliai, kuri yra 7,5 % bendrųjų algų;

2) *Deutsche Post* įmoka apskaičiuojama remiantis valstybės tarnautojams skirta alga, o ne jų bendrąja alga. Todėl lyginamasis indeksas *Deutsche Post* valstybės tarnautojų atveju yra 33,5 % bendrosios algos. Ši

dydį viršinantis naštos sumažinimas iš principo nėra nei reikalingas, nei proporcingas.

(346) Kalbant apie 1995–2002 m. laikotarpį, neįmanoma tiksliai apskaičiuoti tos naštos sumažinimo dalies, kuri viršijo reikalingu ir proporcingu laikytiną dydį. Nuo 2003 m. ši dalis sudaro [10–15] % bendrosios algos.

VII.3.2.5. Ypatingos konkurencinės ir reguliuojamosios aplinkos įtaka reikalingumo ir proporcingumo kriterijams

(347) Tačiau vertinant pensijų subsidijos reikalingumą ir proporcingumą reikia atsižvelgti į tai, kad kalbama apie ypatingą konkurencinę ir reguliuojamąją aplinką.

(348) Kaip paaiškinta II.2.1 skirsnyje, iki 2007 m. gruodžio 31 d. *Deutsche Post* turėjo išimtinę licenciją vežti tam tikras laišku siuntas. Pagal 1997 m. Pašto įstatymo 52 straipsnį iki šios datos jai buvo pavesta vykdyti universaliųjų paslaugų prievolę pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB⁽¹⁾ 2 skyrių ir 1997 m. Pašto įstatymo 11 straipsnį. Nuo 2008 m. sausio 1 d. universaliąsias paslaugas *Deutsche Post* teikia savanoriškai.

(349) Kol *Deutsche Post* turėjo išimtinę licenciją teikti tam tikras laišku paslaugas, jos konkurentai šioje pašto rinkos dalyje negalėjo teikti savo paslaugų. Tai, kad Pašto reguliavimo institucija *Deutsche Post* leido tą pašto valstybės tarnautojų socialinių išlaidų dalį, kuri atsirado teikiant paslaugas, kurioms buvo taikoma išimtinė licencija, viršijant konkurentų socialines įmokas refinansuoti imant didesnę atlygį už paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, neturėjo surikdyti prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(350) Universaliųjų paslaugų prievolė grindžiama aplinkybe, kad pašto operatoriai konkurencinėje rinkoje tam tikrų paslaugų kaimo arba atokiose vietovėse visai neteikia arba jas teikia tik per didelėmis kainomis. Todėl remiantis Direktyvos 97/67/EB 4 straipsniu kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad nuolat visoje šalyje visiems naudotojams prieinamomis kainomis būtų teikiamos tam tikros kokybės universaliosios pašto paslaugos.

(351) Todėl Vokietijos įstatymų leidėjas visiems pašto operatoriams, kurie toje rinkoje, kurioje taikoma universaliųjų paslaugų prievolė, užima dominuojančią padėtį, paveda vykdyti ypatingą prievolę. Pagal Potvarkio dėl pašto

⁽¹⁾ OL L 15, 1998 1 21, p. 14.

paslaugų (PDLV) ⁽¹⁾ 2 straipsnį tokie pašto paslaugų teikėjai šioje rinkoje turi teikti paslaugas visiems naudotojams vienodomis sąlygomis. Iki šiol tokią dominuojančią padėtį rinkoje užėmė tik *Deutsche Post* ir atitinkamai turėjo vykdyti šią prievolę.

(352) Po *Deutsche Post* privatizavimo valstybės pagalba, kaip kompensacija už universaliųjų paslaugų teikimą, jai nebebuvo teikiama. Tačiau iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos ir kurių rinkoje ji užima dominuojančią padėtį, ji gauna išlaidų, patiriamų užtikrinant universaliųjų paslaugų teikimą, kompensaciją. Komisijos nuomone, vertinant pensijų subsidijos proporcinumą ir reikalingumą į šią aplinkybę derėtų atsižvelgti.

(353) Todėl Komisija daro išvadą, kad kalbant apie tas su pašto valstybės tarnautojais susijusias socialines išlaidas, kurios atsirado teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos ir kurioms taikyta universaliųjų paslaugų prievolė bei kurių rinkoje *Deutsche Post* užima dominuojančią padėtį, aplinkybė, kad Pašto reguliavimo institucija pritarė, kad visos šios socialinės išlaidos, patirtos teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, net jei jos viršija konkurentų įprastai patiriamų socialinių išlaidų lygį, būtų finansuojamos imant didesnę atlygį, nesutrikdė prekybos taip, kad prieštarautų bendram interesui. Ši išvada grindžiama ypatinga konkurencine ir reguliuojamąja aplinka, kurioje šios paslaugos buvo teikiamos, todėl jos negalima pritaikyti kitiems sektoriams.

VII.3.3. Išvada

(354) Galima daryti išvadą, kad nuo 2003 m. *Deutsche Post* savo valstybės tarnautojams, dirbusiems paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuose, mokėjo socialines įmokas, kurios buvo 11–14 procentinių punktų mažesnės už konkurentų taikytus įmokų tarifus.

8 paveikslas

Sąlyginis pranašumas, susijęs su socialinio draudimo įmokų tarifu, paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, atveju (įmokų tarifai kaip valstybės tarnautojų bendrųjų algų procentinis dydis)

[...]

(355) Mažos socialinės įmokos nėra nei reikalingos, nei proporcingos, norint pasiekti laipsniško pašto paslaugų rinkos atvėrimo tikslą. Susijusiose rinkose *Deutsche Post* labai konkuruoja su kitais paslaugų teikėjais. Todėl Komisija mano, kad mažesnė socialinių įmokų apimtis trikdo prekybą ir prieštarauja bendram interesui, todėl jos negalima laikyti suderinama su vidaus rinka.

(356) Su vidaus rinka nesuderinama pensijų subsidijos dalis laikotarpiu nuo 2003 m. sausio 1 d. apskaičiuojama pagal tokią formulę: lyginamojo tarifo ir įmokos tarifo pagal RPIS skirtumas dauginamas iš valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, bendrųjų algų sumos.

8 lentelė

Su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos per laikotarpį nuo 2003 m. sausio 1 d. apskaičiavimo formulė

Su vidaus rinka nesuderinama pagalba =	
= (lyginamasis tarifas – reguliuojamasis įmokos tarifas)	× valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, bendrųjų algų suma

(357) Remiantis turimais duomenimis per 2003–2010 m. laikotarpį sąlyginis pranašumas iš viso sudarė [500–1 000] mln. EUR (žr. priedą). Per šį laikotarpį metinė su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos suma dėl valstybės tarnautojų skaičiaus mažėjimo sumažėjo nuo [...] mln. EUR (2003 m.) iki [...] mln. EUR (2010 m.).

11–14 % mažesni už konkurentų taikytus tarifus. 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą apytikriai skaičiuota, kad dėl to kasmet įgytas 100–200 mln. EUR dydžio pranašumas.

(359) Savo pastabose dėl 2011 m. sprendimo išplėsti procedūrą Vokietija išsakė du pagrindinius prieštaravimus:

VII.3.4. Kontrargumentai dėl Vokietijos argumentų

(358) 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą Komisija išsakė abejonę dėl pensijų subsidijos reikalingumo ir proporcinumo, nes paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, atveju buvo taikomi socialinių įmokų tarifai, kurie buvo

1) Vokietija laikosi nuomonės, kad lyginamasis tarifas gali būti grindžiamas tik darbdavio mokama socialinio draudimo įmokų dalimi, nes privačios įmonės teisiškai nėra įpareigos mokėti darbuotojo dalies. Taip pat, Vokietijos nuomone, apskaičiuojant lyginamąjį indeksą turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad *Deutsche Post* mokėtų algų lygis visada buvo didesnis už „konkurencinį“ lygį;

⁽¹⁾ 2001 m. rugpjūčio 21 d. Potvarkis dėl pašto paslaugų (*Postdienstleistungsverordnung*) (BGBl., I dalis, p. 2178).

2) Vokietija tvirtina, kad Komisija neįrodė, jog pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, pakako nurodytiems išpareigojimams, susijusiems su konkurencijos požiūriu neįprastomis socialinėmis išlaidomis, finansuoti.

VII.3.4.1. Komisijos veiksmai – darbuotojų įmokų įtraukimas į lyginamąjį tarifą ir atsisakymas pako-reguoti algų lygį iki „konkurencijos požiūriu įprastos algos“ – yra pagrįsti.

(360) Vokietija argumentuoja, kad dėl lyginamojo tarifo, viršijančio darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokos tarifo dalį, *Deutsche Post* padėtis, palyginti su konkurentų, kurie turi mokėti tik darbdavio dalį, būtų pabloginta.

(361) Dėl šio pirmo argumento Komisija pažymi, kad valstybės tarnautojai, priešingai negu privatūs darbuotojai, neprivalo mokėti pensijų ir nedarbo draudimo įmokų. Todėl tokias įmokas būtina įtraukti į lyginamąjį tarifą siekiant užtikrinti, kad *Deutsche Post* ir privatūs konkurentai tiesiogiai ar netiesiogiai mokėtų tokio pat dydžio įmokas.

(362) Vokietija taip pat laikosi nuomonės, kad lyginamasis tarifas taikomas tik „konkurencijos požiūriu įprastoms“ algoms, o ne valstybės tarnautojų bendrajai algai ar valstybės tarnautojams skirtoms algoms. *Deutsche Post* nuomone, 2002, 2007 ir 2011 m. RPIS „konkurencijos požiūriu įprasta alga“ turėtų būti grindžiama kolektyvinėje darbo sutartyje numatyta alga arba 2003 m. pašto sektoriaus kolektyvinėmis sutartimis.

(363) 2009 m. RPIS 2007 m. minimalus darbo užmokestis, kuris buvo netgi mažesnis už kolektyvinėje darbo sutartyje nustatytą algą, apibrėžiamas kaip „konkurencijos požiūriu įprasta“ alga.

(364) Vokietijos duomenimis, skaičiavimus grįsti tokiomis „konkurencijos požiūriu įprastomis“ algomis būtina tam, kad *Deutsche Post* socialinės išlaidos būtų tokio pat lygio kaip jos konkurentų.

(365) Komisija negali sutikti su šiuo argumentu, nes pagalba turi būti apribota iki būtino minimumo, siekiant užtikrinti, kad laipsniškas pereinimas nuo padėties, kai konkurencija buvo labai apribota, prie tikros konkurencijos vyktų priimtinomis ekonominėmis sąlygomis.

(366) Todėl būtų neproporcinga pagalbą padidinti tiek, kad *Deutsche Post* nuo 1995 m. būtų turėjusi finansuoti tik socialines išlaidas remiantis „konkurencijos požiūriu įprastomis“ algomis, neatsižvelgiant į ankstesnių metų darbo rinkos sąlygas. Ekonomikos sektoriuje yra įprasta, kad rinkoje įsitvirtinusių įmonių ar naujų rinkos dalyvių skirtingu metu įdarbintiems darbuotojams mokamos skirtingos algos.

(367) Byloje dėl pagalbos *France Telecom* ⁽¹⁾ Prancūzijos pateiktą argumentą, kad nustatant socialinių įmokų tarifus reikia atsižvelgti ir į faktą, kad valstybės tarnautojams mokėtos didesnės algos negu konkurentų darbuotojams, Komisija taip pat atmetė. Šiuo klausimu Komisija pabrėžė, kad rinkoje įsitvirtinęs operatorius rinkos atvėrimo metu įdarbinęs valstybės tarnautojus turėjo kvalifikuotus ir kompetentingus darbuotojus, be kurių jis nebūtų galėjęs išlaikyti savo padėties rinkoje. Be to, jau ir taip būtų visiškai dirbtina atskirai parodyti rinkoje įsitvirtinusiai pašto įmonei atsiradusius trūkumus ir neatsižvelgti į nemažus pranašumus, pvz., susijusius su dalimi rinkoje, žinomumo lygiu ir klientais.

(368) Be to, *Deutsche Post* skaičiavimais negalima patikimai nustatyti, kad *Deutsche Post*, neturėdama prievolės įdarbinti valstybės tarnautojus, būtų sutaupiusi tiek su algomis susijusių išlaidų, kiek apskaičiavo. Net ir tuo atveju, jei iš tikrųjų 1995 m. valstybės tarnautojų statusas būtų buvęs pakeistas į privačių darbuotojų statusą, nėra nustatyta nei kiek valstybės tarnautojų 1995 m. būtų buvę pakeisti privačiais darbuotojais, nei kokioje algų pakopoje. Vien dėl didelio 1995 m. *Deutsche Post* dirbusių valstybės tarnautojų skaičiaus ⁽²⁾ sunku patikėti, kad nuo 1995 m. teisiškai ir ekonomiškai būtų buvę įmanoma visus valstybės tarnautojus pakeisti taip pat našiai dirbančiais privačiais darbuotojais mokant mažesnes algas.

(369) Todėl Komisija atmeta abu Vokietijos prieštaravimus dėl lyginamojo tarifo ir algų.

VII.3.4.2. Vokietijos argumentas, kad pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nepakako nurodytiems išpareigojimams finansuoti.

(370) Vokietija teigia, kad Komisija vertina tik socialinių įmokų, susijusių su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, dydį ir netiria, ar pelno, gauto teikiant reguliuojamas universalias paslaugas, pakako nurodytiems išpareigojimams finansuoti.

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas byloje dėl pagalbos C 25/2008, 110 ir 111 punktai; dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje.

⁽²⁾ Apie 140 000 valstybės tarnautojų 1995 m.

(371) Vokietija naudoja du argumentus. Pirma, Komisija esą neįrodžiusi, kad Vokietijos Pašto reguliavimo institucija iš tikrųjų patvirtino *Deutsche Post* nurodytus išpareigojimus. Antra, net jei Pašto reguliavimo institucija šiuos išpareigojimus būtų patvirtinusi, pelno, gauto teikiant universaliasias paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, vis tiek nebūtų pakakę šiems išpareigojimams finansuoti. Vokietija pateikė prof. J. Weberio ekspertizę ir *CTcon* ekspertų nuomonę norėdama parodyti, kad pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nepakako nurodytiems išpareigojimams, susijusiems su konkurencijos požiūriu neįprastomis socialinėmis išlaidomis, finansuoti ir kad dėl to yra konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensacijos *Deutsche Post* nepriemoka.

a) 2002, 2007 ir 2011 m. sprendimai dėl didžiausių kainų grindžiami *Deutsche Post* pateiktais RPIS ir juose patvirtinami visi nurodyti išpareigojimai.

(372) Nuo 2002 m. sprendimo dėl didžiausių kainų priėmimo atitinkami dokumentai įrodo, kad Pašto reguliavimo institucija patvirtino *Deutsche Post* išpareigojimus ir nustatė atitinkamą reguliuojamą atlygį jiems finansuoti. Be to, 2007 ir 2011 m. sprendimai dėl didžiausių kainų įrodo, kad Pašto reguliavimo institucija patenkino *Deutsche Post* prašymą ir patvirtino, kad nurodytos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos būtų finansuojamos iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos.

b) Prof. J. Weberio ekspertizė nepagrindžia argumento, kad pajamų, gautų teikiant universaliasias paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nepakako *Deutsche Post* nurodytiems išpareigojimams finansuoti.

(373) Prof. J. Weberio ekspertizė apima 1995–2010 m. laikotarpį. Joje pažymima, kad *Deutsche Post* ne tik suteikta pensijų subsidija, bet ir # 2 išpareigojimas visiškai finansuotas iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos (ekspertizė išsamiai apibūdinta VI.1.4.2 skirsnio a dalyje).

(374) Vertinant ekspertizę pirmiausia reikia priminti atlygio patvirtinimo kriterijus pagal 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 2 dalį. Joje sakoma, kad nustatant didžiausias kainas turi būti tinkamai atsižvelgiama į veiksmingo paslaugų teikimo išlaidas, į išpareigojimus, susijusius su pašto paslaugų teikimo visoje šalyje išlaidomis, ir į išlaidas, patiriamas iš *Deutsche Bundespost* perėmus darbuotojų pensijų išpareigojimus.

9 lentelė

Kainų nustatymas pagal 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 2 dalį

Reguliuojamų paslaugų didžiausia kaina =
= Veiksmingo reguliuojamų paslaugų teikimo išlaidos plius išpareigojimai
= Bendros reguliuojamų paslaugų išlaidos plius su nereguliuojamomis paslaugomis susiję išpareigojimai

(375) Pašto reguliavimo institucija reguliuojamą atlygį turi nustatyti taip, kad iš pajamų būtų galima padengti paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, „veiksmingo teikimo“ išlaidas ir patvirtintus išpareigojimus. Kitaip tariant, tai reiškia, kad reguliuojamu atlygiu visiškai padengiamos ne tik visos paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, išlaidos, neatsižvelgiant į tai, ar jos parodytos kaip „išpareigojimai“, ar kaip „veiksmingo paslaugų teikimo išlaidos“, bet ir dalis išpareigojimų, kurie atsiranda dėl paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos. 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 2 dalimi užtikrinta, kad patvirtinti išpareigojimai būtų visiškai finansuojami iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos. Taigi, priešingai negu teigia Vokietija, įstatymais pasirinkta, kad padengus konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas, patiriamas dėl darbuotojų, dirbančių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, neatsirastų kompensacijos nepriemokos paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, sektoriuje.

(376) Pirmiausia ekspertizėje dėl valstybės tarnautojų patiriamos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos apibrėžiamos kaip visų *Deutsche Post* dėl valstybės tarnautojų patiriamų socialinių išlaidų (įmokos į pensijų fondą, sveikatos priežiūros išlaidos, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir kitos draudimo įmokos) ir darbdavio mokamų pensijų, sveikatos ir slaugos draudimo įmokų, kaip pagrindą imant 2007 m. minimalų darbo užmokestį, skirtumas. Tada šis skirtumas sugretinamas su # 2 išpareigojimu.

(377) Prof. J. Weberio ekspertizė kritikuotina dviem aspektais: pirma, konkurencijos požiūriu neįprastos išlaidos perdėtai didelės, antra, neatkreiptas dėmesys į tai, kad dėl šios priežasties konkurencijos požiūriu neįprastos išlaidos apima ir tas išlaidas, už kurias *Deutsche Post* gavo kompensacines įmokas ir kurios parodytos ne prie # 2 išpareigojimo, o prie kitų pozicijų. Reikėtų atkreipti dėmesį ir į toliau nurodytus ekspertizės trūkumus.

(378) Pirma, ekspertizėje konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos apskaičiuojamos remiantis darbdavio mokama socialinio draudimo įmokų dalimi, o # 2 išpareigojimas – įmokos tarifu pagal RPIS. Kadangi įmokos

tarifas pagal RPIS yra didesnis už darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokų dalį, ekspertizėje apskaičiuotos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos yra didesnės už # 2 įsipareigojimą. Taigi ekspertizėje atsižvelgiama į konkurencijos požiūriu neįprastas socialines išlaidas, kurias Pašto reguliavimo institucija laiko „veiksmingo paslaugų teikimo“ išlaidomis.

(379) Antra, ekspertizėje neatsižvelgiama į tai, kad į # 1 įsipareigojimą (konkurencijos požiūriu įprastos darbo užmokesčio išlaidos) įtraukta ir dalis konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų (pvz., dėl skirtų algų ir „konkurencijos požiūriu įprasto“ darbo užmokesčio lyginamojo indekso skirtumų) ir kad dėl to jos finansuojamos pagal # 1 įsipareigojimą. Kitos socialinės išlaidos, į kurias atsižvelgiama ekspertizėje, padengiamos pagal kitus įsipareigojimus (pvz., įmokos į *BAnstPT* priskiriamos # 6 įsipareigojimui), taigi yra kompensuojamos. Ekspertizėje nurodyta visų dėl valstybės tarnautojų patiriamų socialinių išlaidų suma, tačiau nenurodyta, kad konkurencijos požiūriu neįprastos išlaidos finansuojamos ir pagal kitus, ne pagal # 2, įsipareigojimus.

(380) Trečia, reikia atsižvelgti į tai, kad # 2 įsipareigojimui priskiriamos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos, patiriamos ir dėl valstybės tarnautojų, ir dėl privačių darbuotojų. Prieš 2003 m. privačių darbuotojų socialinio draudimo įmokos buvo didesnės negu lyginamasis tarifas pagal RPIS, nes į šias išlaidas buvo įtrauktos ir privačių darbuotojų papildomo pensijų draudimo palūkanos, kurios siekė apie [...] mln. EUR. Nuo 2003 m. šios palūkanų išlaidos priskiriamos finansinėms išlaidoms ir nuo tada dėl privačių darbuotojų patiriamos socialinės išlaidos yra mažesnės už lyginamąjį tarifą pagal RPIS.

(381) Kadangi ekspertizėje visas # 2 įsipareigojimas imamas kaip konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensacija, gaunama, kad per laikotarpį iki 2003 m. dėl valstybės tarnautojų patiriamų socialinių išlaidų našta buvo sumažinta per daug, o nuo 2003 m. – nepakankamai. Norint nustatyti tinkamą dėl valstybės tarnautojų patiriamų konkurencijos požiūriu neįprastų socialinių išlaidų kompensaciją pagal # 2 įsipareigojimą, ją reikia padalyti – atitinkamai atskirti valstybės tarnautojus ir privačius darbuotojus.

(382) Todėl ekspertizėje nustatyta kompensacijos nepriemoka yra klaidinga, nes neatsižvelgta į tai, kad nurodytos konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos finansuojamos ne tik pagal # 2 įsipareigojimą ir kad Pašto reguliavimo institucija didesnę socialinių išlaidų dalį laikė „veiksmingo paslaugų teikimo“ išlaidomis. Tinkamai ištaisius ekspertizėje padarytas klaidas, susijusias su kompensacija, įsipareigojimai ir konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos tiksliai subalansuojami, kaip ir reikalaujama 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje.

(383) Todėl Vokietijos prieštaravimas, kad Komisija savo 2011 m. sprendime išplėsti procedūrą padarė klaidą nustatydama tik sąlyginį pranašumą, susijusį su paslaugomis, kurių kainų nereguliuojamos, atmestinas, nes pagal 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 2 dalį Pašto reguliavimo institucija didžiausias kainas turi nustatyti taip, kad iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, būtų galima finansuoti veiksmingo paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, teikimo išlaidas ir patvirtintus įsipareigojimus.

c) *Remiantis WIK ekspertize nėra įrodymų, kad būtų konkurencijos požiūriu neįprastų išlaidų kompensacijos nepriemoka.*

(384) Remdamasi 2009 m. RPIS Vokietija laikosi nuomonės, kad nuo 1990 m. *Deutsche Post* teikdama paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, patyrė didelių nuostolių, nes reguliuojamos pajamos buvo panaudotos išlaidoms, patirtoms teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, ir grynosioms išlaidoms, patirtoms vykdant universaliųjų paslaugų prievolę ⁽¹⁾, padengti. Taigi ir dėl šios priežasties Vokietija atmeta Komisijos argumentą, kad pelno, gauto teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, pakako konkurencijos požiūriu neįprastoms socialinėms išlaidoms, susijusioms su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, finansuoti.

(385) Komisija šiuo klausimu pirmiausia pažymi, kad iš Pašto reguliavimo institucijos sprendimų, priimtų po 2003 m., aiškiai matyti, kad ji dalį pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, parodė kaip # 2 įsipareigojimo kompensaciją. Taigi šios įmokos iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, buvimą aiškiai ir vienareikšmiškai rodo Pašto reguliavimo institucijos sprendimai.

(386) Antra, priešingai negu 2009 m. RPIS, WIK ekspertizėje parodyta, kad nuo 2000 m. buvo nemažos teigiamos paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, pelno maržos – daugiau kaip [6,5–8,5] % apyvartos.

9 paveikslas

Paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, pardavimo grąžos apskaičiavimas remiantis WIK ekspertize

[...]

Paiškinimas: apskaičiavimai grindžiami WIK ekspertizėje padarytais 2009 m. RPIS pakoregavimais. Taip pat remiamasi prielaida, kad iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, padengiami visi nuostoliai, patiriami teikiant universaliąsias paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos. 2007 m. gautas mažesnis pelnas visų pirma sietinas su neįprastai dideliu nekilnojamojo turto portfelio amortizaciniu atskaitymu.

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, pašto skyrių tinklo išlaikymas ir šeštoji pašto siuntų pristatymo diena.

- (387) Pelno padidėjimas po 2000 m. tiesiogiai susijęs su pensijų draudimo įmokų, nustatytų 1995 m. Pensijų įstatymu, sumažėjimu: 1999 m. *Deutsche Post* mokėjo 2,045 mlrd. EUR metinę fiksuotą sumą, o 2000 m. atitinkama įmoka buvo tik apie 735 mln. EUR (33 % valstybės tarnautojams skirtų algų). Kadangi Pašto reguliavimo institucija 2000 m. reguliuojamo atlygio nesumažino atitinkamai pagal pensijų įmokų sumažėjimą, *Deutsche Post* pelnas labai padidėjo. Priėmus 2002 m. sprendimą dėl didžiausių kainų uždirbamo pelno lygis taip pat liko aukštas, nes reguliuojamas atlygis nebuvo sumažintas tiek, kad atitiktų paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, išlaidas.
- (388) Dėl Vokietijos kritikos dėl WIK ekspertizės Komisija mano, kad ekspertizė taikliau negu 2009 m. RPIS apskritai apžvelgiama ekonominė *Deutsche Post* padėtis ir atskirai parodomas pelnas, gautas teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos. Ši teiginį galima pagrįsti toliau pateiktais argumentais.
- i) Tinkamesnis išlaidų priskyrimas komercinėms paslaugoms.
- (389) Pagal sprendimą byloje *Chronopost* pajamomis, gautomis teikiant komercines paslaugas, turi būti finansuojamos tiesioginės šių paslaugų išlaidos ir tinkamai prisidedama prie bendrų išlaidų finansavimo. Tai, kad išlaidos tinkamai priskirtos įvairioms paslaugoms, galima įrodyti arba remiantis išorės lyginamaisiais indeksais (pvz., rinkos kainomis), arba vidaus išlaidų duomenimis⁽¹⁾.
- (390) 2009 m. RPIS grindžiami 1997 m. Pašto įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu principu, pagal kurį paslaugoms, kurių kainos nereguluojamos, gali būti priskiriamos tik veiksmingo paslaugų teikimo išlaidos, o visi išipareigojimai (pvz., papildomos išlaidos, patiriamos dėl POSTDIENST darbuotojų pensijų išipareigojimų perėmimo, ir gryniosios išlaidos, patiriamos dėl universaliųjų paslaugų prievolės vykdymo) turi būti finansuojami iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos. Tačiau WIK ekspertizėje, išnagrinėjus 2009 m. RPIS ir palyginus su privačių konkurentų pelningumu, konstatuota, kad *Deutsche Post* paslaugoms, kurių kainos reguliuojamos, priskiria per didelę išipareigojimų dalį, o komercinėms paslaugoms – nepakankamai išlaidų.
- (391) Išnagrinėjus nurodytus „konkurencijos požiūriu įprastus“ lyginamuosius indeksus, kuriuos *Deutsche Post* ėmė atskirti išipareigojimams apskaičiuoti, patvirtinami WIK ekspertizės rezultatai: kaip jau parodyta, įmokos tarifas pagal RPIS #2 išipareigojimui (konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos) apskaičiuoti, palyginti su įstatymais nustatytais socialinio draudimo įmokomis, kurias turi mokėti privatūs konkurentai, yra per mažas lyginamasis indeksas. Be to, pvz., infrastruktūros išipareigojimas – pašto skyriai, yra grynai hipotetinis lyginamasis indeksas, nes neįmanoma įrodyti, kad *Deutsche Post*, neprivaldama vykdyti universaliųjų paslaugų prievolės, nuo 1990 m. nebūtų išlaikiusi nuosavų pašto skyrių. Taip pat negalima įrodyti, kad nuo 1990 m. *Deutsche Post* būtų galėjusi veikti tik įdarbindama darbuotojus, kuriems būtų turėjusi mokėti tik 2007 m. minimalaus darbo užmokesčio dydžio algas.
- (392) Todėl Komisija daro išvadą, kad WIK ekspertizė yra tinkamesnis išlaidų, kurios priskirtinos komercinėms paslaugoms, apskaičiavimo pagrindas.
- (393) Be to, išlaidų vertinimas pagal Direktyvas 97/67/EB ir 2006/111/EB turi atitikti bendruosius apskaitos principus. Nei didesnės amortizacinės išlaidos, nei didesnės papildomos pensijų išlaidos į *Deutsche Post* metines ataskaitas neįtrauktos. Tokios išlaidos – tai pasakytina ir apie *Deutsche Post*, ir apie jos konkurentus – įprastai finansuojamos iš įmonės metų pelno. Todėl, jei šios išlaidos būtų įvertinamos iš naujo ir padidinamos, *Deutsche Post* būtų suteikiamas pranašumas konkurentų atžvilgiu.
- ii) Lyginamoji analizė pagrįstam pelnui apskaičiuoti atsižvelgiant į *Deutsche Post* rizikos padėtį
- (394) *Deutsche Post* nuo 2000 m. uždirbtas pelnas gerokai didesnis už 3,48 % pardavimo grąžos medianą pagal WIK ekspertizę ir 6,1 % apatinę pardavimo grąžą pagal *Deloitte II* ekspertizę. Todėl negalima sutikti su Vokietijos argumentu, kad *Deutsche Post* patyrė tokių didelių nuostolių, kad iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, negalėjo finansuoti išipareigojimų.
- (395) Be to, *Deloitte II* ekspertizė, kuri grindžiama maža lyginamąja grupe, sudaryta iš daugiausia tarptautinių skubiojo siuntinių vežimo įmonių (be kitų, *UPS*, *FedEx*, *TNT Express*), vertintina kritiškai. *Deloitte II* ekspertizėje pateiktoje rekomendacijoje kaip pagrįstos pelno maržos apskaičiavimo pagrindą imti 6,1 % apatinę pardavimo grąžą ir 7,4 % pardavimo grąžos medianą neatsižvelgiama į faktą, kad *Deutsche Post* veiklai būdinga ne tik daug mažesnis kapitalo intensyvumas, bet ir mažesnė rizika:

⁽¹⁾ Sprendimas *Chronopost*, 38 punktas; generalinio advokato A. Tizzano išvada byloje *Chronopost*, 54 punktas; 2005 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas dėl pagalbos priemonės N 531/05 *La Banque Postale*, 75 ir tolesni punktai.

1) tarptautines skubiojo siuntinių vežimo paslaugas teikia ne pati *Deutsche Post*, o tik jos *DHL* patronuojamosios bendrovės;

- 2) laiškų paslaugoms, kurias teikdama *Deutsche Post* uždirba 75 % savo pajamų, palyginti su tarptautinėmis siuntinių paslaugomis, reikia investuoti daug mažiau kapitalo, nes didžiausią išlaidų poziciją sudaro laiškanėšių algos. Skubiojo siuntinių vežimo paslaugoms teikti reikalingos daug didesnės investicijos į įrangą, kuriai būdingas kapitalo intensyvumas ⁽¹⁾;
- 3) *Deutsche Post* dominuojančią padėtį laiškų rinkoje įgavo ir įtvirtino dėl išimtinės licencijos, kuri jai užtikrina klientų ratą be jokių didesnių investicijų į rinkodarą ar prekės ženklą. Tarptautinių siuntinių paslaugų teikėjai, priešingai, dėl savo padėties kiekvienoje nacionalinėje rinkoje nuo pat pradžių turėjo kovoti patys, jie savo rizika ir savo sąskaita sukūrė kai kuriuos žinomiausius prekės ženklus ⁽²⁾;
- 4) *Deutsche Post* rinkos ir išlaidų rizika buvo apsaugota valstybės priemonėmis ⁽³⁾, visų pirma kainų reguliavimu buvo pasirūpinta, kad būtų finansuojami visi įsipareigojimai, susiję su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos ⁽⁴⁾.
- (396) Todėl WIK ekspertizėje teisingai imamas pelno lyginamasis rodiklis, mažesnis už *Deloitte* II ekspertizėje nurodytą ribą, siekiant tinkamai atsižvelgti į palyginti su tarptautinėmis skubiojo siuntinių vežimo paslaugomis mažesnę *Deutsche Post* kapitalo intensyvumą ir mažesnę verslo riziką. Tačiau tikslaus pelno lyginamojo indekso lygio nustatyti nereikia, nes apskaičiuotos vidutinės 8,3 % pardavimo grąžos maržos jau yra didesnės už *Deloitte* II ekspertizėje apytikriai apskaičiuotą 6,1 % apatinę pardavimo grąžą. Netgi remiantis pačios Vokietijos pateikta ekspertize nebuvo įmanoma nustatyti, kad *Deutsche Post* nuo 2000 m. būtų gavusi per mažą kompensaciją.
- (397) Bet koku atveju Vokietijos kritiką dėl WIK ekspertizės sunku suprasti, nes 3,48 % pardavimo grąžos mediana nėra didesnė už tą pelno lygį, kurį Pašto reguliavimo institucija ir pati *Deutsche Post* laiko pagrįstu. Viena vertus, pagal 3,48 % pardavimo grąžos lyginamąjį indeksą absoliučiais skaičiais gaunamas didesnis pelnas negu *Deutsche Post* jos RPIS nurodytos ir Pašto reguliavimo institucijos patvirtintos kapitalo išlaidos (pvz., [...] ir [...] išlaidos) (žr. IV.4.3 skirsnį). Kita vertus, WIK ekspertizėje nurodytos 7,66 % turto grąžos medianos svyravimo ribos panašios kaip kapitalo grąžos, kurią *Deutsche Post* [...].
- (398) Vokietijos nuoroda į pagrįstas pelno maržas geležinkelių ir autobusų transporto sektoriuje (pardavimo grąža – 7–8 %) nedaro jokio poveikio išvados dėl lyginamosios analizės pagrįstam pelnui apskaičiuoti. Šiems ekonomikos sektoriams būdingas didesnis kapitalo intensyvumas, todėl kapitalo išlaidoms padengti reikalinga didesnė pardavimo grąža. Priešingai, iš šių skaičių matyti, kad *Deloitte* II ekspertizėje imtas pagrįsto pelno lyginamasis rodiklis veikia atitinka vidutinę pardavimo grąžą to ekonomikos sektoriaus, kuriam būdingas kapitalo, o ne darbo intensyvumas.
- d) Išvados
- (399) Komisija turi atmesti Vokietijos argumentą, kad pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, nepakako nurodytiems įsipareigojimams, susijusiems su konkurencijos požiūriu neįprastomis socialinėmis išlaidomis, finansuoti. Vokietijos argumento negalima pagrįsti nei Vokietijos pateikta ekspertize, nei 2009 m. RPIS.
- (400) Priešingai, 2002, 2007 ir 2011 m. sprendimai dėl didžiausių kainų aiškiai rodo, kad Pašto reguliavimo institucija visada patvirtindavo nurodytų įsipareigojimų kompensavimą iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos.
- VII.3.5. Su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos panaikinimas nuo 2003 m. sausio 1 d.
- (401) Jei Komisija nustato, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką ji turi teisę priimti sprendimą, kad valstybė tą pagalbą panaikintų arba pertvarkytų ⁽⁵⁾. Pagal Teisingumo Teismo praktiką tokiu įpareigojimu siekiama atkurti buvusią padėtį ⁽⁶⁾. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad šis tikslas laikomas pasiektu tada, kai pagalbos gavėjas neteisėtą pagalbą grąžina ir taip praranda pranašumą, turėtą rinkoje konkurentų atžvilgiu, ir atkuriamą prieš pagalbos suteikimą buvusi padėtis ⁽⁷⁾.
- (402) Pagal šią Teismo praktiką Reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo [...]. Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui“.

⁽¹⁾ Pvz., pasaulinis gabenimas oro transportu ir integruotas pristatymo tinklas.

⁽²⁾ Pvz., UPS arba TNT.

⁽³⁾ Pvz., reguliuojamų kainų padidėjimas, valstybės kompensacinės išmokos, valstybės garantija ir pensijų subsidija.

⁽⁴⁾ Pvz. konkurencijos požiūriu neįprastos socialinės išlaidos, didesnės už „konkurencijos požiūriu įprastą“ lyginamąjį indeksą.

⁽⁵⁾ 1973 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje 70/72 Komisija prieš Vokietijos Federacinę Respubliką (1973), Rink. p. 813, 13 punktas.

⁽⁶⁾ 1994 m. rugsėjo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas susijusiose bylose C-278/92, C-279/92 ir C-280/92 Ispanijos Karalystė prieš Komisiją (1994), Rink. p. I-4103, 75 punktas.

⁽⁷⁾ 1999 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-75/97 Belgijos Karalystė prieš Komisiją (1999), Rink. p. I-30671, 64 ir 65 punktai.

- (403) Komisija taip pat konstatuoja, kad 2007 m. sprendimas išplėsti procedūrą ir 2011 m. sprendimas išplėsti procedūrą susiję su 1990–2007 m. laikotarpiu. Tačiau pensijų subsidija yra nuolatinė pagalbos schema, taikoma ir po 2007 m. Vadinasi, išpareigojimų kompensavimas iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, 2007 m. irgi nebuvo nutrauktas. Atitinkamai 2012 m. sausio 2 d. Vokietijos pranešime nurodomi duomenys apie pensijų subsidiją ir, įskaitant 2010 m., gautas reguliuojamas pajamas. Todėl Komisija daro išvadą, kad pensijų subsidijos dalies, kuri nesuderinama su vidaus rinka, išieškojimas turi būti taikomas ne iki 2007 m., o iki šio sprendimo paskelbimo datos.
- (404) Kalbant apie pagalbos elemento skaičiavimą, kuris *Deutsche Post* jau pateiktas, reikia pabrėžti, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką nėra pagal vieną ES teisės nuostatą iš Komisijos nereikalaujama, kad ji, nurodydama išieškoti su vidaus rinka nesuderinama laikomą pagalbą, apskaičiuotų tiksliai grąžintinos pagalbos sumą. Pakanka, kad Komisijos sprendime būtų nurodyti duomenys, pagal kuriuos šalis, kuriai tas sprendimas skirtas, be didesnių sunkumų pati galėtų apskaičiuoti šią sumą⁽¹⁾.
- (405) Su vidaus rinka nesuderinama pagalba turi būti apskaičiuojama pagal 8 lentelėje nurodytą formulę remiantis įmokos tarifu pagal RPIS ir lyginamuoju tarifu (žr. priede ir 7 lentelėje pateiktą apibrėžtį) bei remiantis valstybės tarnautojų bendrąja alga (žr. 6 lentelėje pateiktą apibrėžtį). Už kiekvienais metais neteisėtai suteiktą pagalbą turėtų būti imamos palūkanos iki tol, kol pagalba bus grąžinta. Palūkanos turėtų būti apskaičiuojamos pagal 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽²⁾, V skyrių.
- (406) Priede pateikti skaičiavimai, kuriais nustatyta 2003–2010 m. suteikta neteisėta pagalba (be palūkanų), grindžiami prielaida, kad valstybės tarnautojai lygiomis dalimis dirbo paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, ir paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuose. Iš turimų duomenų negalima nustatyti tikslaus valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, ir paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuose, skaičiaus. Todėl remiamasi prielaida, kad pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, ir paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos, dalys yra patikimas pirmasis priartėjimo prie algų išlaidų padalijimo dydis.
- (407) Todėl remiantis tikslesniais duomenimis skaičiavimai gali būti tikslesni ir rezultatai gali pasikeisti. Vokietija neseniai pateikė naujus duomenis dėl valstybės tarnautojų, 1995–2007 m. dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, algų sumos. Iš šių duomenų matyti, kad valstybės tarnautojų algų sumą apytikriai reikėtų apskaičiuoti padalijant pagal RPIS nurodytas *Deutsche*

Post dėl darbuotojų patirtas išlaidas. Taikant šį metodą galėtų būti gaunama mažesnė valstybės tarnautojų algų suma, palyginti su apytikriais skaičiavimais remiantis padalijimu pagal pajamų dalis. 2012 m. sausio 2 d. ir sausio 19 d. Vokietija pateikė pastabas, iš kurių matyti, kad santykinis išpareigojimų padalijimas paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, viduje ir tarp paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, ir paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, bent jau kalbant apie 2011 m. sprendimą dėl didžiausių kainų, buvo pakeistas. Akivaizdu, kad pagal šiuos duomenis nuo 2008 m. dalis išpareigojimų turėtų būti priskiriama paslaugoms, kurių kainos nereguliuojamos. Vykdamas šį sprendimą tiksli neteisėtos pagalbos suma bus apskaičiuojama kartu su Vokietija atsižvelgiant į šiuos svarstymus.

- (408) Nepaisant visų pastangų Komisija negalėjo tiksliai apskaičiuoti 1995–2002 m. neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos. Panašu, kad šiame sprendime neįmanoma nurodyti ir apskaičiavimo parametrų, kurie būtų tokie tikslūs, kad valstybė narė sprendimo vykdymo metu (viena ar bendradarbiaudama su Komisija) galėtų atlikti galutinius skaičiavimus. Esant tokioms ypatingoms aplinkybėms pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalį išieškojimui prieštarautų valstybės narės gynybos teisės ir teisinio tikrumo principas, nes pagal šią nuostatą „Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajai Bendrijos teisės principui“.
- (409) Todėl pagalbos išieškojimas turėtų būti taikomas nuo 2003 m. sausio 1 d. iki to momento, kai nebeliks sąlyginio pranašumo, susijusio su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos.
- (410) Nuo šio sprendimo paskelbimo momento reikia užtikrinti, kad su algomis susijusių socialinio draudimo įmokų, kurias *Deutsche Post* moka savo valstybės tarnautojams, lygis nebūtų mažesnis už konkurentų privatiems darbuotojams mokamų įmokų lygį. Lyginant reikia atsižvelgti į bet kokią kompensaciją, kurią *Deutsche Post* gauna pagal kainų reguliavimo procedūrą pagal Pašto įstatymo 20 straipsnį.

VIII. VALSTYBĖS KOMPENSACINIŲ IŠMOKŲ VERTINIMAS PAGALBOS TEISĖS POŽIŪRIU

VIII.1. Pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį

- (411) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Norėdama nuspręsti, ar priemonė yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija turi išnagrinėti, ar tenkinami šie kriterijai: priemonė priskirtina valstybei ir jai naudojami valstybiniai ištekliai; tam tikroms įmonėms ar

⁽¹⁾ Žr. ypač 2000 m. spalio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-480/98 Ispanijos Karalystė prieš Komisiją (2000), Rink. p. I-8717, 25 punktas, ir 2005 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-415/03 Komisija prieš Graikijos Respubliką (2005), Rink. p. I-3875, 39 punktas.

⁽²⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

sektoriams suteikiamas pranašumas, kuris iškreipia konkurenciją; priemonė daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

- (412) Valstybės kompensacinės išmokos yra valstybiniai ištekliai, nes jos teiktos pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 37 ir 40 straipsnius ir 1994 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 2 straipsnį ir finansuotos iš valstybinės įmonės TELEKOM lėšų.

VIII.1.1. Dėl valstybės kompensacinių išmokų įgytas finansinis pranašumas

VIII.1.1.1. Vokietijos argumentas, kad pervestinos sumos laikytinos specialiuoju išipareigojimu.

- (413) Vokietija argumentuoja, kad valstybės kompensacinėmis išmokomis tik kompensuotos pervestinos sumos, kurios buvo išlaidos, kurių privatūs konkurentai įprastai nebūtų turėję finansuoti. Vokietijos nuomone, valstybės kompensacinės išmokos yra *sui generis* mokestis, kurio negalima laikyti nei mokesčiais, nei dividendais.

- (414) *Deutsche Post* turėjo mokėti pervestinas sumas, kurios sudarė 6,6–10 % 1924–1995 m. apyvartos. KPMG ekspertizėje teigiama, kad Federalinis konstitucinis teismas savo 1984 m. kovo 22 d. sprendime pervestinių sumų teisinio pobūdžio galutinai nenustatė, tačiau jas priskyrė prie „valstybės veiklos pajamų“. Pervestinos sumos taip pat laikytos „paslaugos išlaidomis“, kurias *Deutsche Post* turėjo mokėti už savo paslaugų teikimą.

- (415) Nors Federalinis konstitucinis teismas tiksliai neapibrėžė, kokių mastu pervestinos sumos laikytinos mokesčiais arba dividendais, tačiau aišku, kad jos yra įplaukos į valstybės biudžetą.

- (416) Pirma, anksčiau daug valstybių narių pajamas iš pašto ir telekomunikacijų monopolio laikė įplaukų į valstybės biudžetą šaltiniu. Kadangi BUNDESPOST ir jos pirmtakėms, kaip valstybinėms įmonėms, iki 1995 m. nebuvo taikoma bendroji mokesčių prievolė, buvo įvestas *sui generis* mokestis, kad valstybė gautų įplaukų ir iš šių sektorių. Be to, ir ekonominiu požiūriu buvo tikslinga šiems monopoliams taikyti specialų mokestį, nes naudotojai buvo pasiruošę mokėti didesnę atlygį labai neapribodami naudojimosi paslaugomis, taigi buvo galima gauti didelių įplaukų į valstybės biudžetą.

- (417) Antra, *Deutsche Post*, priešingai negu privačios įmonės, neturėjo mokėti nei tiesioginių ar netiesioginių mokesčių, nei dividendų už suteiktą nuosavą kapitalą. Todėl pervestinos sumos buvo vienintelė galimybė valstybei, ar kaip mokesčių institucijai, ar kaip akcininkei, iš *Deutsche Post* gauti įplaukų į biudžetą. Ar pervestinos sumos tiksliai atitinka tam tikrų mokesčių arba dividendų sistemų apibrėžtį, šiuo atveju nesvarbu. Bet kokių atveju pervestinos sumos buvo išmokos, kurias *Deutsche Post* turėjo mokėti nuo 1924 m. ir kurios buvo įplaukos į valstybės biudžetą.

- (418) Baigiant galima konstatuoti, kad prievolė mokėti pervestinas sumas buvo suderinama su viešuoju tikslu iš valstybinio monopolio gauti įplaukų į valstybės biudžetą, nesvarbu, ar mokesčių, ar dividendų forma. Taigi pervestinos sumos buvo įprastos išlaidos, kurias *Deutsche Post* turėjo finansuoti iš savo lėšų.

VIII.1.1.2. Vokietijos argumentas, kad valstybės kompensacinės išmokos suderinamos su privataus investuotojo elgesiu.

- (419) Vokietija argumentuoja, kad suteikdama valstybės kompensacines išmokas iš dalies elgėsi kaip privatus investuotojas, nes išmokomis buvo finansuojamos pelningos investicijos į *Deutsche Post* tinklą.

- (420) Tačiau, kadangi valstybės kompensacinių išmokų pagrindas buvo ne investiciniai planai, o susikaupę nuostoliai, akivaizdu, kad tokios investavimo strategijos nebūtų laikęsis joks privatus investuotojas.

- (421) Taigi dėl valstybės kompensacinių išmokų *Deutsche Post* įgijo finansinį pranašumą.

VIII.1.1.3. Vokietijos argumentas, kad valstybės kompensacinės išmokos yra dėl universalųjų paslaugų prievolės patirtų gryniųjų išlaidų kompensacija.

- (422) Vokietija argumentuoja, kad valstybės kompensacinės išmokos nėra valstybės pagalba, nes jomis buvo kompensuojamos dėl universalųjų paslaugų prievolės patirtos grynosios išlaidos.

- (423) Teisingumo Teismas sprendime byloje *Altmark*⁽¹⁾ konstatavo, kad kompensacija už viešosios paslaugos įpareigojimų vykdymą nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnį, jei tenkinamos toliau nurodytos keturios sąlygos. Pirma, įmonė gavėja privalo faktiškai būti įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, o šie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti. Antra, kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti iš anksto objektyviai ir skaidriai nustatyti. Trečia, kompensacija negali viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį išlaidų, kurios patiriamos vykdant viešosios paslaugos įpareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir pagrįstą su šių išipareigojimų vykdymu susijusį pelną. Ketvirta, kai įmonė, vykdanči viešosios paslaugos įpareigojimus, kiekvienu konkrečiu atveju nėra pasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra, kuri leistų pasirinkti paraišką pateikusių organizaciją, galinčią teikti šias paslaugas mažiausiomis visuomenei išlaidomis, reikalingos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis

⁽¹⁾ 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-280/00 *Altmark Trans GmbH* (2003), Rink. p. I-07747, 89 ir tolesni punktai.

išlaidų, kurių, vykdydama šias pareigas, būtų patyrusi gerai valdoma ir turinti pakankamai transporto priemonių tipinė įmonė, analize.

- (424) Kadangi *Deutsche Post* nėra pasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra ir Vokietija neįrodė, kad ji yra gerai valdoma įmonė, ketvirta sprendime *Altmark* nurodyta sąlyga netenkinama.

VIII.1.2. Išvados dėl pagalbos buvimo

- (425) Valstybės kompensacinės išmokos suteiktos iš valstybinių išteklių ir jomis sumažinta *Deutsche Post* išlaidų, kurias įprastai turi mokėti privačios įmonės, našta. Vokietija negalėjo įrodyti, kad valstybės kompensacinės išmokos tenkina sprendime *Altmark* nurodytus kriterijus ir todėl jos nelaikytinos valstybės pagalba.
- (426) Dėl VII.1.2 skirsnyje paaiškintų priežasčių valstybės kompensacinės išmokos gali iškreipti konkurenciją ir daryti įtaką prekybai.
- (427) Todėl Komisija daro išvadą, kad valstybės kompensacinės išmokos yra pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

VIII.2. Teisinis esamos pagalbos vertinimas pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį

- (428) Valstybės kompensacinės išmokos suteiktos pagal 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 37 straipsnio 2 ir 3 dalis, todėl yra nauja pagalbos priemonė.

VIII.3. Teisinis pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimas pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį

- (429) SESV 106 straipsnio 2 dalyje sakoma, kad įmonėms, kurioms yra patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas, arba pajamų gaunančioms monopolinėms įmonėms taikomos šios Sutarties taisyklės, ypač konkurencijos taisyklės. Tačiau Sutartyje numatyta Sutarties nuostatų taikymo išimtis tuo atveju, jei tenkinamos tam tikros toliau nurodytos sąlygos. Pirma, valstybė įmonei turi oficialiai patikėti vykdyti tam tikrą užduotį. Antra, ši užduotis turi būti susijusi su bendros ekonominės svarbos paslauga. Trečia, išimtis dėl patikėtos užduoties vykdymo turi būti reikalinga ir proporcinga atsižvelgiant į tikslą. Ir pagaliau prekybos plėtojimui neturi būti daroma tokio poveikio, kuris prieštarautų ES interesams.
- (430) 1996 m. komunikate⁽¹⁾ ir 2001 m. komunikate⁽²⁾ bei 2005 m. Bendrijos bendrosiose nuostatose Komisija paaiškino, kaip reikia taikyti reikalingumo ir

proporcingumo kriterijus atsižvelgiant į išimtį pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį. Nuostatos dėl šių kriterijų reikšmės ir aprėpties, kurias anksčiau nuosekliai taikė Teisingumo Teismas, Bendrasis Teismas ir Komisija, paskutinį kartą kodifikuotos 2005 m. Bendrijos bendrųjų nuostatų 2.4 skirsnyje.

- (431) Pagal 2005 m. Bendrijos bendrųjų nuostatų 2.4 skirsnį dėl suteiktos kompensacijos reikalingumo ir proporcingumo reikia atsižvelgti į šiuos principus:

- 1) kompensacijos suma negali viršyti sumos, kurios reikia padengti sąnaudoms, susidariusioms vykdant viešosios paslaugos įsipareigojimus, atsižvelgiant į atitinkamas pajamas ir pagrįstą pelną, gautus vykdant šiuos įsipareigojimus;
- 2) kompensacijos suma apima ir visą valstybės arba iš valstybinių išteklių bet kokia forma suteiktą pagalbą, neatsižvelgiant į tai, kaip ji kvalifikuojama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį;
- 3) kompensacija turi iš tiesų būti naudojama atitinkamų bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimui. Kompensacija už viešąją paslaugą, kuri skirta bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimui, bet iš tikro panaudota veiklai kitoje rinkoje, nėra pateisinama, ir todėl laikoma nesuderinama valstybės pagalba.

- (432) Komisija savo sprendimų priėmimo praktikoje valstybės kompensacines išmokas už universaliųjų paslaugų išlaidas laikė su vidaus rinka suderinama pagalba (arba jų nelaikė pagalba), jei valstybės kompensacinės išmokos buvo mažesnės už teikiant universalias paslaugas patirtas grynąsias išlaidas⁽³⁾.

VIII.3.1. Patikėjimas teikti bendros ekonominės svarbos paslaugą

- (433) Viena po kitos priimtose pašto direktyvose ir Teisingumo Teismo praktikoje⁽⁴⁾ pašto paslaugų teikimas visoje šalyje visada buvo laikomas bendros ekonominės svarbos paslauga.
- (434) Vienas po kito priimtais pašto įstatymais *Deutsche Post* buvo patikėta iki 2007 m. gruodžio 31 d. teikti universalias pašto paslaugas.

VIII.3.2. Valstybės kompensacinių išmokų reikalingumas ir proporcingumas

- (435) Vokietija laikosi nuomonės, kad valstybės kompensacinės išmokos yra proporcinga kompensacija, nes pagal 2009 m. RPIS 1990–1995 m. jos buvo gerokai mažesnės už vykdant universaliųjų paslaugų prievolę patirtas grynąsias

⁽¹⁾ Komisijos komunikatas Europos bendros svarbos paslaugos (OL C 281, 1996 9 26, p. 3).

⁽²⁾ Komisijos komunikatas Europos bendros svarbos paslaugos (OL C 17, 2001 1 19, p. 4).

⁽³⁾ 2002 m. kovo 12 d. Komisijos sprendimas byloje N 50/01 *Ireland – Equity injection to An Post for the purpose of restructuring the counter network* (C(2002) 941 fin.); Sprendimas byloje dėl valstybės pagalbos, kurią Italija suteikė *Poste Italiane SpA*.

⁽⁴⁾ 1993 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-320/91 *Corbeau* (1993), Rink. p. I-2533, 15 ir 19 punktai.

išlaidas. Vokietijos tvirtinimu, iš 2009 m. RPIS matyti, kad 1995 m., nepaisant valstybės kompensacinių išmokų, kompensacijos *Deutsche Post* nepriemoka siekė [...] mlrd. EUR (atnaujinta 1995 m. vertė), skaičiuojant nuo 1990–1995 m. vykdant universaliųjų paslaugų prievolę patirtų sukauptų grynąjų išlaidų.

- (436) Pakoregavus išlaidų priskyrimą ir išlaidų vertinimą 2009 m. RPIS, WIK ekspertizėje daroma išvada, kad valstybės kompensacinėmis išmokomis per 1990–1995 m. laikotarpį dėl universaliųjų paslaugų prievolės vykdymo patirtos sukauptos grynosios išlaidos buvo kompensuotos.
- (437) Iš WIK skaičiavimų matyti, kad 1995 m. kompensacija sukauptas grynąsias išlaidas viršijo [0–20] mln. EUR. Tačiau Komisija pripažįsta, kad šių kelerių metų išlaidų skaičiavimo duomenys netikslūs. Be to, WIK ekspertizėje pripažintos tik pervestinos sumos kaip kapitalo išlaidos ir neatsižvelgta į kitą pagrįstą pelną.
- (438) Dėl abiejų šių priežasčių Komisija konstatuoja, kad WIK ekspertizė negali būti pagrindas Vokietijos argumentui, kad valstybės kompensacinės išmokos buvo tinkama *Deutsche Post* dėl universaliųjų paslaugų patirtų išlaidų kompensacija, atmesti.

10 lentelė

Sukauptų grynąjų išlaidų, patirtų vykdant universaliųjų paslaugų prievolę, ir valstybės kompensacinių išmokų apskaičiavimas (atnaujintos 1995 m. vertės)

	2009 m. RPIS	WIK ekspertizė
Sukauptos grynosios išlaidos	– [...] mln. EUR	– [...] mln. EUR
Valstybės kompensacinės išmokos	+ 6,707 mlrd. EUR	+ 6,707 mlrd. EUR
Kompensacijos permoka ar nepriemoka	– [...] mln. EUR	+ [0–20] mln. EUR

- (439) Taigi valstybės kompensacinės išmokos yra pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį su vidaus rinka suderinama pagalba, nes neviršijo grynąjų išlaidų, kurias *Deutsche Post* patyrė vykdydama universaliųjų paslaugų prievolę.

IX. PRIEŠ 1995 M. IŠLEISTŲ SKOLOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ VALSTYBĖS GARANTIJĄ YRA ESAMA PAGALBA PAGAL SESV 108 STRAIPSNIO 3 DALĮ

- (440) Komisija pažymi, kad taisyklės dėl skolos vertybinių popierių valstybės garantijos nustatytos 1953 m. tų pačių metų Pašto administravimo įstatymo 22 straipsnio 4 dalimi. Kai 1953 m. Pašto administravimo įstatymas buvo pakeistas 1989 m. Pašto organizavimo įstatymu, ši nepakitusi nuostata buvo perkelta į 1989 m. Pašto organizavimo įstatymo 40 straipsnį.
- (441) Kadangi skolos vertybinių popierių valstybės garantija nustatyta 1953 m., taigi prieš išgaliojant EEB sutarčiai

1958 m., ji yra esama pagalba pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalies i punktą.

- (442) 1995 m. Pašto reorganizavimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi ši esama pagalba buvo nutraukta. Tai, kad valstybė ir toliau prisiėmė skolos vertybinių popierių, kurie buvo išleisti prieš *Deutsche Post* privatizavimą, garantiją, nėra nauja pagalba, nes pranašumą *Deutsche Post* įgijo tuo metu, kai jie buvo išleisti.

X. IŠVADOS

- (443) Komisija konstatuoja, kad pensijų subsidija ir valstybės kompensacinės išmokos yra pagalbos priemonės pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nes jomis sumažinta *Deutsche Post* našta, susijusi su išlaidomis, kurias įmonės įprastai turi padengti pačios.
- (444) Komisija taip pat konstatuoja, kad Vokietija pensijų subsidijos ir valstybės kompensacinių išmokų priemones suteikė neteisėtai pažeisdama SESV 108 straipsnio 2 dalį. Skolos vertybinių popierių, kuriuos *Deutsche Post* išleido prieš privatizavimą, valstybės garantija yra esama pagalba, kuri buvo panaikinta 1995 m.
- (445) Pensijų subsidija yra nesuderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą tuo požiūriu, kad dėl jos, atsižvelgiant į Pašto reguliavimo institucijos patvirtintą išsipareigojimų finansavimą iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, atsiranda sąlyginis pranašumas, susijęs su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos. Vokietija neproporcingai sumažino *Deutsche Post AG* socialinių įmokų našta, nes pensijų naštos mažinimo priemonėmis ne tik buvo suteikta pensijų subsidija, bet ir leista *Deutsche Post AG* socialinių išlaidų, susijusių su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, dalį, kurią *Deutsche Post AG*, kaip ir privatus konkurentai, būtų turėjusi finansuoti pati, perkelti paslaugų, kurių kainos reguliuojamos, naudotojams.
- (446) Rezultatas tas, kad *Deutsche Post AG* dėl pensijų naštos mažinimo priemonių, palyginti su privačiais konkurentais, įgyja pranašumą, nes su socialinėmis įmokomis susiję išsipareigojimai, kuriuos *Deutsche Post AG* turėjo finansuoti paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, atveju, yra mažesni, negu įstatymais nustatytos išlaidos, kurias priverstinai patiria privatus konkurentai.
- (447) Atitinkamai su vidaus rinka nesuderinama pagalba turėtų būti apskaičiuojama kaip lyginamojo tarifo, kuriuo *Deutsche Post AG* socialinės įmokos, susijusios su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos, suvienodinamos su atitinkamomis konkurentų įmokomis, ir įmokos tarifo pagal RPIS, kurį *Deutsche Post AG* iš tikrųjų turėjo finansuoti paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, atveju, skirtumas, dauginamas iš valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, bendrųjų algų. Visų pirma su vidaus rinka nesuderinama pagalba turėjo būti apskaičiuojama pagal 8 lentelėje

nurodytą formulę remiantis 7 lentelėje ir priede pateiktomis įmokos tarifu pagal RPIS ir lyginamojo tarifo pagal RPIS apibrėžtimis bei 6 lentelėje pateikta valstybės tarnautojų bendrosios algos apibrėžtimi.

- (448) Su vidaus rinka nesuderinama pagalba, teikta *Deutsche Post* nuo 2003 m. sausio 1 d., turėtų būti išieškota nuo nurodytos datos iki to momento, kai sąlyginio pranašumo nebebus. Vokietija taip pat turėtų imtis visų reikiamų priemonių pensijų išlaidų naštos mažinimo mechanizmą, grindžiamą pensijų subsidija ir atlygio reguliavimu, pakeisti taip, kad nebeliktų sąlyginio pranašumo.
- (449) Komisija konstatuoja, kad valstybės kompensacinės išmokos yra pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį su vidaus rinka suderinama pagalba, nes jomis buvo kompensuojamos sukauptos grynosios išlaidos, kurias *Deutsche Post* patyrė vykdydama universaliųjų paslaugų prievolę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. *Deutsche Post AG* suteikta pensijų subsidija yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Ją Vokietija suteikė neteisėtai pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.
2. Pensijų subsidija nesuderinama su vidaus rinka tuo požiūriu, kad Vokietija neproporcingai prisidėjo prie į pensiją išėjusių *Deutsche Post AG* valstybės tarnautojų pensijų finansavimo.

2 straipsnis

Valstybės kompensacinės išmokos, kurios yra pagalba *Deutsche Post AG* pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir kurias Vokietija suteikė neteisėtai pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, yra suderinamos su vidaus rinka.

3 straipsnis

Valstybės garantija yra esama pagalba *Deutsche Post AG* pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir 108 straipsnio 3 dalį.

4 straipsnis

1. Vokietija iš *Deutsche Post AG* išieško 1 straipsnyje nurodytą su vidaus rinka nesuderinamą pagalbą, kurią ji teikė ar teikia *Deutsche Post AG* nuo 2003 m. sausio 1 d. iki to momento, kai sąlyginis pranašumas bus visiškai panaikintas.
2. Pagal 1 dalį išieškoma suma apima palūkanas, apskaičiuojamas nuo to momento, kai pagalba buvo suteikta gavėjui, iki jos faktinio grąžinimo.
3. Palūkanos apskaičiuojamos pagal Reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių ir pagal Komisijos reglamentą (EB)

Nr. 271/2008 ⁽¹⁾), iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 794/2004. Palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms.

4. Vokietija nuo šio sprendimo paskelbimo datos užtikrina, kad *Deutsche Post AG*, atsižvelgiant į Pašto reguliavimo institucijos patvirtintą išpareigojimų finansavimą iš pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos reguliuojamos, neįgytų sąlyginio pranašumo, susijusio su paslaugomis, kurių kainos nereguliuojamos.

5 straipsnis

1. 1 dalyje nurodyta pagalba išieškoma nedelsiant ir faktiškai, kaip nustatyta 4 straipsnyje.
2. Vokietija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įvykdytas per keturis mėnesius nuo jo paskelbimo.

6 straipsnis

1. Vokietija per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Komisijai pateikia tokią informaciją:
 - a) iš *Deutsche Post AG* išieškotiną bendrą sumą (pagrindinė išieškoma suma ir palūkanos);
 - b) išsamų priemonių, kurių imtasi ar ketinama imtis šiam sprendimui įvykdyti, apibūdinimą;
 - c) dokumentus, iš kurių matyti, kad *Deutsche Post AG* duotas nurodymas grąžinti su vidaus rinka nesuderinamą pagalbą.
2. Vokietija Komisiją reguliariai informuoja apie priemonių, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įvykdyti, eigą, kol 1 straipsnyje nurodyta su vidaus rinka nesuderinama pagalba bus faktiškai grąžinta. Komisijos prašymu Vokietija nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių ėmėsi ar ketina imtis šiam sprendimui įvykdyti. Taip pat ji pateikia išsamius duomenis apie *Deutsche Post AG* jau grąžintas pagalbos sumas ir palūkanas.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje 2012 m. sausio 25 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

⁽¹⁾ OL L 82, 2008 3 25, p. 1.

PRIEDAS

Su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos apskaičiavimo metodas (mln . Eur); išankstinis apskaičiavimas remiantis 2011 m . Gruodžio 31 d. Turėtai 2003– 2010 m . Laikotarpio duomenimis (*)

[illegible]

Valstybės tarnautojų bendrosios algos

[illegible]

			2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
<i>Įmokos tarifas pagal RPIS (apskaičiuotas iš naujo remiantis valstybės tarnautojų bendrosiomis algomis)</i>										
(24)	Darbdavio dalis	$= (6) * (21)$	18,36 %	18,27 %	18,07 %	17,84 %	17,46 %	17,20 %	17,27 %	17,14 %
(25)	Papildomas pensijų draudimas	$= (16) * (21)$	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(26)	Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	$= (17) * (21)$	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(27)	Tarfas pagal RPIS		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Socialinio draudimo lyginamasis indeksas

(28)	Darbdavio dalis		21,10 %	21,00 %	20,77 %	20,50 %	19,85 %	19,46 %	19,48 %	19,33 %
(29)	Nedarbo draudimas (darbuotojų)		3,25 %	3,25 %	3,25 %	3,25 %	2,10 %	1,65 %	1,40 %	1,40 %
(30)	Pensijų draudimas (darbuotojų)		9,75 %	9,75 %	9,75 %	9,75 %	9,95 %	9,95 %	9,95 %	9,95 %
(31)	Socialinio draudimo lyginamasis indeksas		34,10 %	34,00 %	33,77 %	33,50 %	31,90 %	31,06 %	30,83 %	30,68 %

Pajamų, gautų teikiant paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos, dalis

(32)	Bendros pajamos		14 683,21	14 726,82	14 479,35	13 773,79	13 479,96	13 392,81	12 846,17	12 656,75
(33)	Pajamos, gautos teikiant paslaugas, kurių kainos nereguliuojamos		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(34)	Paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, dalis	$= (33) / (32)$	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Su vidaus rinka nesuderinama pagalba

(35)	Įmokų tarifų skirtumas	$= (31) - (27)$	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(36)	Su vidaus rinka nesuderinama pagalba	$= (23) * (34) * (35)$	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(37)	Suma 2003-2010 m.									[...]

Paiškinimai*1–17 eilutės: socialinių įmokų tarifų duomenys*

Nurodyti socialinio draudimo įmokų tarifai, kuriuos turi taikyti privatūs darbdaviai (parodyti pagal darbdavio ir darbuotojo dalis). Paskutinėse dviejose eilutėse nurodyti papildomo pensijų draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įmokų tarifai, įtraukti į Deutsche Post tarifą pagal RPIS.

18–23 eilutės: valstybės tarnautojų bendrosios algos apskaičiavimas

Atsižvelgiant į bendrą lyginamųjų tarifų vardiklį, reikia pažymėti, kad privačių darbuotojų bendrąją algą įprastai sudaro grynioji alga ir darbuotojo mokama socialinio draudimo įmokų dalis. Kadangi valstybės tarnautojai nuo 30 iki 50 % savo sveikatos priežiūros išlaidų turi finansuoti patys, tačiau nemoka įstatymais nustatyto pensijų ir nedarbo draudimo įmokos, valstybės tarnautojams skirta alga atitinka privačių darbuotojų bendrąją algą (100 %) atskaičius darbuotojo mokamą socialinių išlaidų dalį, skirtą pensijų ir nedarbo draudimui. Taria, kad valstybės tarnautojai 50 % sveikatos draudimo įmokų moka patys.

21 eilutėje parodyta valstybės tarnautojams skirta alga, išreikšta privačių darbuotojų bendrosios algos procentais. Norint apskaičiuoti valstybės tarnautojų bendrųjų algų sumą jiems skirta alga padidinama 100 / (100 – darbuotojo mokama nedarbo ir pensijų draudimo įmokų dalis) (žr. 23 eilutę).

24–27 eilutės: įmokos tarifas pagal RPIS

Įmokos tarifas pagal RPIS apima darbdavio mokamą socialinio draudimo įmokų dalį plius papildomo pensijų draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įmokų tarifas. Norint nustatyti bendrą įmokos tarifo pagal RPIS ir socialinio draudimo lyginamojo indekso palyginimo pagrindą, įmokos tarifai pagal RPIS išreiškiami valstybės tarnautojų bendrųjų algų procentais. Pakeitus pagrindą pakoreguoti įmokos tarifai pagal RPIS yra mažesni už atitinkamus įstatymais nustatytus įmokų tarifas.

28–31 eilutės: socialinio draudimo lyginamasis indeksas

Tarus, kad valstybės tarnautojai 50 % savo sveikatos draudimo įmokų moka patys, socialinio draudimo lyginamasis indeksas apima visą pensijų ir nedarbo draudimo įmoką, tačiau tik darbdavio mokamą sveikatos ir slaugos draudimo dalį.

32–34 eilutės: valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, bendrųjų algų sumos apskaičiavimas

Valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, bendrųjų algų suma yra priartėjimo vertė remiantis paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, apyvartos dalimis, nes tikslaus valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, iš Deutsche Post išlaidų skaičiavimų nustatyti neįmanoma.

35–37 eilutės: su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos apskaičiavimas

Sąlyginis pranašumas, susijęs su įmokų tarifu, apskaičiuojamas kaip lyginamojo įmokos tarifo ir įmokos tarifo pagal RPIS skirtumas. Su vidaus rinka nesuderinama pagalba apskaičiuojama remiantis valstybės tarnautojų, dirbusių paslaugų, kurių kainos nereguliuojamos, sektoriuje, bendrųjų algų suma.

(*) Ši lentelė grindžiama prielaida, kad Pašto reguliavimo institucija # 2 įsipareigojimą 100 % priskyrė paslaugoms, kurių kainos reguliuojamos. Šią prielaidą reikėtų pakoreguoti, jei Vokietija pagalbos išieškojimo etapu parodytų, kad Pašto reguliavimo institucija tam tikrą # 2 įsipareigojimo procentą priskyrė paslaugoms, kurių kainos nereguliuojamos.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2012 m. kovo 21 d.

dėl Valstybės pagalbos SA.29864 (C 6/10) (ex NN 1/10), kurią Čekija suteikė „České aerolinie, a. s.“ (ČSA – „Czech Airlines a.s.“ — „Prielaidos dėl Valstybės pagalbos, susijusios su „Osinek a.s.“ suteikta paskola“)

(pranešta dokumentu Nr. C(2012) 1664)

(Tekstas autentiškas tik čekų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/637/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

2010 m. liepos 6 d. raštu Komisija pateikė daugiau klausimų, į kuriuos Čekija atsakė 2010 m. rugsėjo 15 d.

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdama į Komisijos sprendimą pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą ⁽¹⁾ dėl pagalbos SA.29864 (C 6/2010, ex NN 1/10, CP 371/09) ⁽²⁾,

paraginusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2009 m. gegužės mėn. iš viešai prieinamos informacijos Komisija sužinojo, kad likviduojama valstybės įmonė „Osinek a.s.“ (toliau – „Osinek“) sutiko suteikti ČSA – „Czech airlines, a. s.“ (toliau – ČSA) 2,5 mlrd. CZK (maždaug 100 mln. EUR) paskolą. 2009 m. gegužės 14 d. ir 2009 m. rugsėjo 24 d. raštais Komisija paprašė Čekijos suteikti informacijos. Čekija daugiau informacijos Komisijai suteikė 2009 m. rugsėjo 10 d. ir 2009 m. lapkričio 25 d. raštuose.
- (2) 2010 m. vasario 24 d. raštu Komisija pranešė Čekijai apie savo sprendimą pradėti dėl priemonės SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą). Čekija savo pastabas dėl šio sprendimo pateikė 2010 m. balandžio 26 d. raštu.

⁽¹⁾ Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai atitinkamai tapo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniais. Iš esmės abiejų nuostatų yra tapačios. Jeigu tinkama, šiame sprendime nuorodos į SESV 107 ir 108 straipsnius turėtų būti suprantamos kaip atitinkamos nuorodos į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius. SESV padaryti tam tikri terminologiniai pakeitimai, pvz., sąvoka „Bendrija“ pakeista sąvoka „Sąjunga“, o „bendroji rinka“ – „vidaus rinka“. Šiame sprendime vartojami SESV terminai.

⁽²⁾ 2010 m. vasario 24 d. Komisijos sprendimas C(2010) 987 galutinis (OL C 43, 2011 2 11, p. 6).

- (3) Sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas dėl priemonės.

- (4) Komisija gavo keturių suinteresuotųjų šalių pastabas: 2011 m. kovo 10 d. – „Travel Service and Icelandair Group“, 2011 m. kovo 11 d. – „Czech Connect Airlines a.s.“, 2011 m. kovo 10 d. – „JOB AIR Technic a.s.“ ir 2011 m. kovo 14 d. – ČSA. Komisija perdavė pastabas Čekijai, kuriai buvo suteikta galimybė į jas atsakyti; atsakymą Komisija gavo 2011 m. gegužės 12 d. raštu.

2. IŠSAMUS PRIEMONĖS APRAŠYMAS

2.1. „Osinek“ paskola

- (5) Tiriamoji priemonė – „Osinek“ paskola, 2009 m. balandžio 30 d. suteikta Čekijos nacionalinei oro transporto bendrovei ČSA. Paskola išmokėta trimis dalimis:
 - a) pirmoji 800 mln. CZK dalis suteikta 2009 m. gegužės 11 d.;
 - b) antroji 900 mln. CZK dalis suteikta 2009 m. liepos 30 d.;
 - c) trečioji 800 mln. CZK dalis suteikta 2009 m. rugsėjo 24 d.
- (6) Planuojama paskolos grąžinimo diena su galimybe pratęsti terminą buvo 2010 m. lapkričio 30 d. Paskolos palūkanų norma buvo lygi siūlomai trijų mėnesių Prahos tarpbankinei palūkanų normai (PRIBOR) pridedant 300 bazinių punktų rizikos priemoką, t. y. 5,51 % paskolos sutarties sudarymo dieną. Palūkanos turėjo būti mokamos kas ketvirtį paskutinę kalendorinio ketvirčio darbo dieną (palūkanų mokėjimo laikotarpis). Palūkanos buvo skaičiuojamos kasdien nuo dienos prieš „Osinek“ paskolos grąžinimą.

- (7) Čekijos valdžios institucijų duomenimis, 300 bazinių punktų rizikos marža atitinka bendrovės, kurios reitingas pagal Standard & Poor's yra B (pažeidžiama finansinė padėtis), finansinės padėties rizikos maržą ir paskolos turto įkeitimo lygį, kuris lygus 110 % paskolos sumos.
- (8) Užtikrinant paskolą įkeisti Prahos Ruzyně oro uoste esantys pastatai, žemė, atsargos ir atsarginės dalys. Didžiosios įkaito dalies rinkos vertę nustatė nepriklausomas ekspertas. Buvo pasirašyti keturi „Osinek“ paskolos sutarties priedai, kuriais papildytas ir pakeistas įkeistas turtas ⁽¹⁾. Čekijos valdžios institucijos teigia, kad visi šie pakeitimai atlikti atsižvelgiant į „Osinek“ paskolos sutartyje nustatytą sąlygą, kad faktinė paskolos suma visada turi būti ne didesnė kaip 90 % įkaito vertės arba sutarta didžiausia paskolos suma.
- (9) Užuot grąžinus „Osinek“ paskolą, kaip buvo planuota iš pradžių, įkeistas turtas buvo grąžintas, o skola 2010 m. birželio 30 d. kapitalizuota (skolos ir nuosavo kapitalo apkeitimo sandoris).

1 lentelė

Turtas, kuriuo užtikrinta „Osinek“ paskola

Įkaitas	Vertė CZK (mln.)	Vertę nustatė	Naudojimo laikotarpis
Gamybinis pastatas – F angaras (įskaitant sklypą, ant kurio pastatytas pastatas)	[925–990] (*)	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2009 m. birželio 1 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. gegužės 11 d. (1 dalis)
Administracinis pastatas APC (įskaitant sklypą, ant kurio pastatytas pastatas)	[735–770]	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2009 m. liepos 5 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. liepos 30 d. (2 dalis) iki 2009 m. gruodžio 9 d. (panaikinta pagal 3 priedą)
Atsarginės dalys (besisukančios atsarginės dalys ir (arba) atsarginiai varikliai)	[150–165]	Įvertinimas atliktas atsižvelgiant į grynąją buhalterinę vertę 2009 m. rugsėjo 30 d.	nuo 2009 m. rugsėjo 24 d. (3 dalis)
Atsarginės dalys (besisukančios, tipas A310 (visos) ir „Boeing“)	[520–575]	Įvertinimas atliktas atsižvelgiant į grynąją buhalterinę vertę 2009 m. rugsėjo 30 d.	nuo 2009 m. rugsėjo 24 d. (3 dalis) iki 2010 m. sausio 25 d. (4 priedas)
Žemė aplink APC administracinį pastatą	[60–65]	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2009 m. liepos 5 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. liepos 23 d. (1 priedas) iki 2010 m. sausio 25 d.
Žemė aplink F angarą ir šalia jo	[105–115]	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2009 m. liepos 5 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. liepos 23 d. (1 priedas)
Atsarginės dalys, tipas A319/320	[265–290]	Pagal grynąją buhalterinę vertę	nuo 2009 m. liepos 23 d. (1 priedas)
Atsarginės dalys, tipas A310, ATR ir „Boeing“	[440–485]	Pagal grynąją buhalterinę vertę	nuo 2009 m. rugsėjo 22 d. (2 priedas)
Skrydžių simulatorius	[155–170]	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2009 m. rugsėjo 30 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. rugsėjo 22 d. (2 priedas)
1 „Boeing 737–55s“, registracijos ženklas OK CGK	[140–155]	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2009 m. gruodžio 7 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. gruodžio 9 d. (3 priedas)
2 „Boeing 737–55s“, registracijos ženklai: OK CGH, OK CGJ	[300–330]	„YBN Consult – Znalecký ústav s.r.o.“, 2010 m. gruodžio 7 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. gruodžio 9 d. (3 priedas) iki 2010 m. sausio 25 d. (4 priedas)
IT	[80–85]	„PROSCON – s.r.o.“, 2009 m. lapkričio 30 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. gruodžio 9 d. (3 priedas)
„ČSA CZECH AIRLINES“ prekės ženklas	[140–155]	Vladimir Cmejla, 2009 m. lapkričio 30 d. eksperto išvada	nuo 2009 m. gruodžio 9 d. (3 priedas)
ČSA priklausanti „ČSA Support, s.r.o.“ dalis	[790–865]	„PROSCON – s.r.o.“, 2010 m. sausio 20 d. eksperto išvada	nuo 2010 m. sausio 25 d. (4 priedas)

(*) Verslo paslaptis.

⁽¹⁾ Pirmas priedas pasirašytas 2009 m. liepos 23 d., antras – 2009 m. rugsėjo 22 d., trečias – 2009 m. gruodžio 9 d. ir ketvirtas – 2010 m. sausio 25 d.

2.2. Šio sprendimo taikymo sritis

- (10) 2010 m. vasario 24 d. sprendimas pradėti procedūrą yra susijęs su 2,5 mlrd. CZK „Osinec“ paskola, suteikta pagal 2009 m. balandžio 30 d. paskolos sutartį, ir jame daroma prielaida, kad turtas, įkeistas paskolai užtikrinti, jau buvo grąžintas vadovaujantis 2009 m. spalio 26 d. Čekijos Vyriausybės nutarimu Nr. 1343. Tačiau apie turto, įkeisto paskolai užtikrinti, grąžinimą ir paskolos kapitalizavimą (skolos ir nuosavo kapitalo apkeitimo sandorį) Komisijai buvo pranešta 2010 m. gegužės 12 d. (SA.30908 ČSA – „Czech Airlines“ – Restruktūrizavimo planas), o turtas grąžintas ir paskola kapitalizuota 2010 m. birželio mėn. Todėl šis sprendimas yra skirtas tik 2,5 mlrd. CZK „Osinec“ paskolai, suteiktai pagal 2009 m. balandžio 30 d. paskolos sutartį. Turto, įkeisto paskolai užtikrinti, grąžinimo ir paskesnės skolos ir nuosavo kapitalo apkeitimo sandorio pagal „Osinec“ paskolą įvertinimas bus atliktas atsižvelgiant į galutinį sprendimą byloje SA.30908.

2.3. „Osinec“

- (11) „Osinec“ buvo finansinių priemonių korporacija, įsteigta Čekijos anglių kasyklų uždarymui ir atgaivinimui kontroliuoti. Paskolos suteikimo momentu 100 % jos akcijų priklausė Čekijos valdžios institucijoms, kurias kontroliavo Finansų ministerija. 2008 m. lapkričio 5 d. „Osinec“ buvo likviduota. Prieš likvidavimą „Osinec“ dar disponavo savo lėšomis ir, turimais duomenimis, ieškojo įvairių investavimo galimybių. 2009 m. balandžio 30 d. „Osinec“ paskolos sutartį „Osinec“ vardu sudarė ir pasirašė likvidatorius. Siekdama nustatyti galimą su paskola susijusią riziką, „Osinec“ pavedė nepriklausomam ekspertui „European Business Consulting spol. s.r.o.“ (EBC) atlikti ČSA ekonominę analizę, o advokatų kontorai JUDr. Jiří Rybář & JUDr. Pavel Štrbík – teisinę analizę.
- (12) 2009 m. rugsėjo 29 d. „Osinec“ ir Čekijos Respublikos pramonės ir prekybos ministerija pasirašė susitarimą, pagal kurį sumos, „Osinec“ gautinos iš ČSA pagal „Osinec“ paskolos sutartį, po „Osinec“ likvidavimo buvo skirtos ministerijai. Apie tai ČSA buvo pranešta tą pačią dieną. 2010 m. kovo 8 d. „Osinec“ likvidavimo procedūra buvo baigta.
- (13) 2010 m. gegužės 3 d. Čekijos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 333 dėl ČSA restruktūrizavimo plano, pagal kurį Čekijos Vyriausybė nurodė Pramonės ir prekybos ministerijai dalį įkeisto turto grąžinti prieš padidinant ČSA registruotą kapitalą. Šis nutarimas buvo teisinis paskolos kapitalizavimo (skolos ir nuosavo kapitalo apkeitimo sandorio) pagrindas, o paskolos kapitalizavimas buvo įgyvendintas 2010 m. birželio 30 d.

2.4. Pagalbos gavėjas – ČSA

- (14) ČSA nuo 1923 m. yra Čekijos nacionalinė oro transporto bendrovė. Pagrindinė jos buveinė yra Prahoje, o skrydžius ji vykdo iš Prahos Ruzyně oro uosto. ČSA – didžiausia oro transporto bendrovė, veikianti Prahos Ruzyně oro uoste ir pervežanti 37 % keleivių, kurie keliauja iš Prahos arba į Prahą. ČSA yra aljanso „Sky Team“ narė. Iki restruktūrizacijos ČSA orlaivių parką sudarė 51 orlaivis. ČSA siūlo pagal tvarkaraštį teikiamas oro transporto paslaugas (104 maršrutų į 44 šalis). ČSA taip pat vykdo užsako-muosius skrydžius, krovinių vežimo paslaugas, antžemines paslaugas (aptarnauja maždaug 60 % visų Prahos Ruzyně oro uosto keleivių), orlaivių techninės priežiūros paslaugas, igulos rengimo paslaugas, maitinimo paslaugas, valdo Prahos Ruzyně oro uosto neap-muitinamas parduotuves ir orlaiviuose parduoda neap-muitinamas prekes.

2.4.1. Nuosavybės struktūra

- (15) ČSA yra valstybės įmonė, kurios 95,69 % akcijų per Finansų ministeriją priklauso Čekijai. Smulkieji akcininkai yra „Česká pojišťovna, a.s.“ (2,26 %), Praha (1,53 %) ir Bratislava (0,51 %).
- (16) Užbaigus restruktūrizavimo procesą valstybė siekia surasti ČSA strateginį partnerį. Rengdamasi planuojamai privatizacijai Čekijos Vyriausybė nusprendė sukurti naują įmonės struktūrą, kurią valdys „Český Aeroholding, a.s.“ (toliau – ČAH).
- (17) 2011 m. spalio 25 d. Čekijos konkurencijos institucija leido įsteigti ČAH, kurią sudarys ČSA, Prahos Ruzyně oro uostas ir esamos ČSA patronuojamosios įmonės, t. y. „Czech Airlines Handling“, „Holidays Czech Airlines“, „Technics“ ir „ČSA Services s.r.o.“ ČAH vadovybė ir struktūra apima finansų kontroliuojančiosios bendrovės struktūros elementus, o jos paskirtis – restruktūrizuoti kontroliuojančiosios bendrovės grupei priklausančias bendroves siekiant sudaryti joms palankesnes sąlygas naudotis prekybos finansavimu ir parengti jas būsimai privatizacijai.

2.4.2. Bendrovės finansinė padėtis

- (18) ČSA patyrė sunkumų, kurie gerokai padidėjo 2009 m., kai ekonomikos krizė pasiekė kulminaciją. Nors pagal Čekijos nacionalinę teisę bendrovės bankroto procedūra niekada nebuvo pradėta, pastebima neigiama jos pagrindinių finansinių rodiklių kitimo tendencija.

2 lentelė

2006–2008 m. ČSA nuosavas kapitalas ir registruotas kapitalas (tūkst. CZK)

	2006	2007	2008	2009
Nuosavas kapitalas	938 646	1 238 093	101 686	– 2 352 045
Registruotas kapitalas	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510

Šaltinis. ČSA metinės ataskaitos

3 lentelė

ČSA finansinės padėties pokyčiai (tūkst. CZK)

(tūkst.) CZK	2006–12–31	2007–12–31	2008–03–31	2008–06–30	2008–12–31	2009–03–31	2009–06–30	2009–09–30	2009–12–31
Pelnas (nuostolis)	– 396 951	206 600	[– 880 000– – 800 000]	[– 180 000– – 165 000]	470 057	[– 1 320 000– – 1 190 000]	[– 1 840 000– – 1 660 000]	[– 2 625 000– – 2 365 000]	– 3 756 125
Apyvarta ⁽¹⁾	23 375 950	23 399 853	[4 625 000 – 5 080 000]	[10 175 000 – 11 250 000]	22 581 692	[4 385 000 – 4 820 000]	[9 265 000 – 10 235 000]	[14 300 000 – 15 830 000]	19 789 620
Grynieji veiklos pinigų srautai	– 533 192	– 275 234	[– 1 110 000– – 1 000 000]	[– 640 000– – 580 000]	– 1 762 376	[– 1 230 000– – 1 115 000]	[– 1 320 000– – 1 195 000]	—	– 3 066 694
Skola	6 476 911	4 391 070	[4 410 000 – 4 890 000]	[3 665 000 – 4 065 000]	6 494 752	[5 685 000 – 6 285 000]	[5 550 000 – 6 065 000]	[6 290 000 – 6 960 000]	6 581 325
Grynoji turto vertė	11 679 439	10 161 647	[8 945 000 – 9 855 000]	[9 535 000 – 10 065 000]	10 418 871	[8 340 000 – 9 255 000]	[8 990 000 – 9 920 000]	[8 470 000 – 9 390 000]	7 948 571

Šaltinis. ČSA pateiktos finansinės ataskaitos

⁽¹⁾ Finansinių metų apyvartos duomenys yra suvestiniai.

(19) Bendrovė 2007 ir 2008 m. uždirbo pelną. Tačiau 2009 m. jos veiklos rezultatai gerokai suprastėjo. Per praėjusius ketverius metus apyvarta šiek tiek sumažėjo, bet pinigų srautai mažėjo smarkiai. Skolos lygis beveik nekito. Bendrovė kompensavo nuostolius parduodama turtą, ypač 2009 finansiniais metais.

paskolos gavimo momentu ČSA jau buvo atsidūrusi sunkioje padėtyje, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės) ⁽¹⁾.

(20) Bendrovės padėtis suprastėjo 2009 m., ypač pasibaigus vasarai, kuri paprastai ČSA yra pelningas laikotarpis.

(22) Be to, Komisija išreiškė abejonę, ar, atsižvelgiant į ČSA finansinę padėtį, „Osinek“ paskolos sąlygos suteikė jai ekonominį pranašumą, kurio įmonė pagalbos gavėja nebūtų įgijusi įprastomis rinkos sąlygomis. Komisija taip pat suabejojo, ar valstybės pagalba atitiktų galiojančias valstybės pagalbos taisykles, visų pirma Komisijos komunikatą *Bendrijos laikinoji valstybės pagalbos priemonių sistema siekiant padidinti galimybes gauti finansavimą dabartinės finansų ir ekonomikos krizės sąlygomis* (toliau – laikinoji

2.5. Sprendimas pradėti procedūrą

(21) 2010 m. vasario 24 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą. Savo sprendime Komisija išreiškė abejonę, ar

⁽¹⁾ OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

sistema) ⁽¹⁾, jeigu ji būtų suteikta kartu su paskola. Jeigu būtų nustatyta, kad „Osinek“ paskola susijusi su valstybės pagalba, šios priemonės poveikis būtų žalingas bendrovės konkurentams, t. y. bendrovėms, vykdančioms skrydžius iš Prahos Ruzyně oro uosto arba konkuruojančioms su ČSA ir jos patronuojamosiomis bendrovėmis kitose rinkose.

3. ČEKIJOS PASTABOS

- (23) Atsakydama į sprendimą pradėti procedūrą, Čekija pateikė pastabas, kuriose teigia, kad „Osinek“ paskola atitiko rinkos ekonomikos investuotojo principą, nes nedavė ČSA pernelyg didelės ekonominės naudos.
- (24) Visų pirma Čekija mano, kad „Osinek“ paskolos sutarties pasirašymo dieną ČSA nebuvo sunkumus patirianti įmonė ir su sunkumais ji susidūrė ne anksčiau kaip 2009 m. rugpjūčio mėn. Čekija teigia, kad, nepaisant daugėjančių problemų, ČSA visada sugebėjo užtikrinti savo gyvybingumą. Tačiau 2008 m. pabaigoje–2009 m. pradžioje padėtis pasikeitė ir toliau visus metus prastėjo dėl pasaulinio ekonomikos nuosmukio, kuris smarkiai paveikė pasaulio transporto rinkas ⁽²⁾. Dėl šios priežasties, kartu ir dėl destabilizuotų naftos rinkų ir valiutos svyravimų, ČSA finansinė padėtis ėmė prastėti.
- (25) 2009 m. ČSA rėmėsi prognozėmis, parengtomis atsižvelgiant į ankstesnių metų rezultatus, ir tikėjosi gerokai geresnių rezultatų vasarą. Nepaisant to, 2009 m. pirmojo pusmečio rezultatai, pateikti vadovybei rugpjūčio mėn. viduryje, parodė, kad birželio mėn. ČSA vidutinės pajamos smarkiai sumažėjo. 2009 m. rugpjūčio mėn. vadovybei paaiškėjo, kad bendrovė nebegali veikti nedelsiant nesiėmusi išlaidų mažinimo priemonių ir negavusi finansinės pagalbos iš išorės šaltinių.
- (26) Dėl galimos valstybės pagalbos sąsajos su „Osinek“ paskola Čekija teigia, kad palūkanų norma atitinka Komisijos komunikato dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (toliau – Orientacinių normų komunikatas) ⁽³⁾ reikalavimus. Visų pirma Čekija teigia, kad nustatant aptariamą paskolos palūkanas kaip bazinę normą taikyti trijų mėnesių PRIBOR normą buvo tinkama atsižvelgiant į finansų rinkų kintamumą „Osinek“ paskolos sutarties pasirašymo momentu.
- (27) ČSA nėra įvertinta pagal reitingų sistemas, todėl Čekija negali įrodyti savo prielaidų, kad „Osinek“ paskolos sutarties pasirašymo momentu ČSA galėjo būti suteiktas B

reitingas. Tačiau Čekija remiasi 2009 m. balandžio 27 d. EBC ataskaita, kurioje teigiama, kad ČSA yra moki ir kredito atžvilgiu patikima.

- (28) Čekija pakartoja, kad paskolai užtikrinti ČSA turėjo pateikti įkaitą, kurio vertė per visą paskolos laikotarpį būtų ne mažesnė kaip 110 % paskolos sumos. Tad faktinė ČSA suteiktos paskolos suma neturėjo viršyti 90 % viso įkaito vertės. Čekija patvirtino, kad visais atvejais šis reikalavimas buvo įvykdytas, ir pateikė turto, įkeisto paskolai užtikrinti, vertinimo ataskaitas.
- (29) Be to, Čekija teigia, jog, atsižvelgiant į tai, kad „Osinek“ turėjo daugybę finansinių šaltinių, „Osinek“ likvidatorius ieškojo investavimo galimybių, kurios duotų pelną. Prieš sudarant „Osinek“ paskolos sutartį likvidatorius pavedė nepriklausomai konsultacinei bendrovei EBC ir advokatų kontorai JUDr. Jiří Rybář & JUDr. Pavel Štrbík atlikti ekonominę ir teisinę paskolos pasiūlymo analizę. EBC atlikta analizė patvirtino, kad ČSA gali būti laikoma mokia ir kad rizika, jog paskola ČSA gali padaryti nuostolių arba pakenkti „Osinek“, yra maža. Atsižvelgdamas į šią analizę, likvidatorius nusprendė, kad paskola ČSA būtų naudinga priemonė „Osinek“ turimiems finansiniams šaltiniams deponuoti.
- (30) Be to, Čekija teigia, kad net jeigu Komisija būtų nustatčiusi, jog „Osinek“ paskolos sąlygos buvo palankesnės nei rinkoje siūlomos sąlygos, paskola atitiktų laikinosios sistemos sąlygas.

4. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (31) Per oficialią tyrimo procedūrą Komisija gavo trijų suinteresuotųjų trečiųjų šalių ir tiriamos priemonės gavėjos – ČSA – pastabas (4 dalis).
- (32) ČSA pastabose iš esmės pateikiamos Čekijos pastabos dėl pirmiau išdėstyto sprendimo pradėti procedūrą. ČSA pakartoja, kad „Osinek“ paskola buvo suteikta rinkos sąlygomis, nes „Osinek“ veikė kaip racionalus rinkos ekonomikos subjektas, skatinamas ne ekonominės arba socialinės politikos, bet prekybinių tikslų. Be to, ČSA pateikia pastabas dėl galimo valstybės pagalbos elemento kiekybinio įvertinimo, jeigu Komisija padarytų išvadą, kad „Osinek“ paskola buvo suteikta palankia palūkanų norma, t. y. tariant, kad ČSA reitingas buvo prastesnis nei B ir (arba) įkaitas nebuvo vertinamas kaip „labai geras“.

⁽¹⁾ OL C 83, 2009 4 7, p. 1.

⁽²⁾ 2009 m. Čekijos rinkoje keleivių srautas Prahos Ruzyně oro uoste sumažėjo 6 %.

⁽³⁾ OL C 14, 2008 1 19, p. 6.

(33) Visos suinteresuotosios trečiosios šalys yra ČSA konkurentės ir joms atstovauja ta pati advokatų kontora; todėl tam tikru mastu jų argumentai yra tapatūs. Suinteresuotosios trečiosios šalys teigia, kad kartu su „Osinek“ paskola ČSA buvo suteikta valstybės pagalba, todėl bendrovei buvo sudarytos sąlygos nesažiningai konkuruoti tokiais kainomis, kokių kiti konkurentai, negavę valstybės subsidijos, negali pasiūlyti neprarasdami gebėjimo padengti savo išlaidas ir gauti pagrįstą pelną ⁽¹⁾.

(34) Suinteresuotosios trečiosios šalys teigia, kad ČSA patyrė didelių sunkumų jau iki 2008 m. liepos 1 d. Be to, jų teigimu, „Osinek“ paskola buvo suteikta gerokai mažesne palūkanų norma nei esant panašioms aplinkybėms reikalaui bankas, atsižvelgdamas į ČSA finansinę padėtį, paskolos grąžinimo laikotarpį, įkainio kokybę ir mažą faktinio paskolos grąžinimo tikimybę. Tokiomis aplinkybėmis „Osinek“ paskola yra neteisėta valstybės pagalba, nesuderinama su ES taisyklėmis. Vienas pastabas pateikęs konkurentas teigia, kad daugiau nei pusė ČSA registruoto kapitalo 2007, 2008 ir 2009 m. dingę, todėl bendrovė įvykdė sąlygą būti pripažinta sunkumus patiriančia įmone. Be to, 2008 ir 2009 m. daugiau nei ketvirtadalis ČSA registruoto kapitalo per ankstesnius 12 mėnesių buvo dingęs. Tas pats konkurentas paaiškina, kad, atsižvelgiant į ČSA registruoto kapitalo sumažėjimą 2008 m., galima daryti prielaidą, jog jau 2008 m. liepos 1 d. bendrovė įvykdė abi Sanavimo ir restruktūrizacijos gairių 10 dalies a punkte nurodytas sąlygas, kad būtų pripažinta sunkumus patiriančia įmone.

(35) Suinteresuotosios trečiosios šalys taip pat teigia, kad, atsižvelgiant į neigiamą veiklos pinigų srautą, didelį kreditorių skaičių ir finansinių išpareigojimų, kuriuos reikia įvykdyti per 30 dienų, buvimą, galima daryti prielaidą, jog bendrovei bankrotas grėsė nuo 2007 m. pabaigos, todėl ji turėtų būti laikoma sunkumus patiriančia įmone nuo 2007 m. (remiantis Sanavimo ir restruktūrizacijos gairių 10 dalies c punktu).

5. ČEKIJOS PASTABOS DĖL SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABŲ

(36) Čekija paprieštaravo suinteresuotųjų trečių šalių pastaboms ir pritarė ČSA pastaboms. Čekija laikėsi nuomonės, kad „Osinek“ paskola buvo suteikta rinkos sąlygomis ir pagal Orientacinių normų komunikatą. Be to, Čekijos

valdžios institucijos teigė, kad ČSA iki 2009 m. antrojo pusmečio galėjo vykdyti veiklą be valstybės pagalbos. NET per 2009 m. pirmąjį pusmetį ČSA turto būklė nebuvo labai pablogėjusi, o jo vertė iš tiesų padidėjo nuo [8 340–9 255] mln. CZK 2009 m. pirmajame ketvirtyje iki [8 990–9 920] mln. CZK 2009 m. antrajame ketvirtyje.

(37) Čekija pabrėžia, kad nors ČSA skelbia savo veiklos rezultatus, parengtus pagal Čekijos apskaitos standartus (ČAS) ir tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), suinteresuotosios trečiosios šalys savo pastabas parengė atsižvelgdamos tik į rezultatus, parengtus pagal ČAS, kurios metodika neatskleidžia tikrosios bendrovės padėties. Pagal TFAS parengtose ataskaitose pateikiama išsamesnė informacija apie bendrovės finansinę padėtį, todėl jos tinkamesnės. ČSA naudoja ČAS vykdydama prievolę pagal Čekijos mokesčių įstatymus. Tačiau ČSA veikla vykdoma ne tik Čekijoje, bet ir visame pasaulyje, todėl ČSA naudoja yra TFAS. Čekija pabrėžia, kad bankai naudoja TFAS priimdami sprendimus dėl paskolos suteikimo, nes TFAS yra laikomi tikslesniais nei ČAS.

(38) Galiausiai Čekija pateikė įrodymų, kad „Osinek“ paskolos suteikimo momentu ČSA neatitiko nemokumo sąlygų pagal Čekijos bankroto įstatymą ⁽²⁾.

6. VALSTYBĖS PAGALBOS BUVIMAS

(39) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(40) SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodyti kriterijai taikomi kartu. Todėl siekiant nustatyti, ar priemonės, apie kurias pranešta, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, būtina įvykdyti visas toliau nurodytas sąlygas. Finansinė pagalba turėtų:

— būti suteikta valstybės arba iš jos valstybinių išteklių,

— suteikti pagalbos gavėjui ekonominį pranašumą,

— būti skirta palaikyti tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai,

⁽¹⁾ Papildomos suinteresuotųjų trečiųjų šalių pastabos dėl (i) „Osinek“ paskolos kapitalizavimo skolos ir nuosavo kapitalo apkeitimo sandoriu, (ii) tariamai valstybinio Prahos Ruzyně oro uosto sumokėto atlygio ČSA valdybos pirmininkui ir prezidentui ir (iii) ČSA turto perdavimo valstybiniam Prahos Ruzyně oro uostui ir paskesnės jo nuomos CSA nėra susijusios su šia byla ir bus nagrinėjamos priimant galutinį sprendimą byloje SA.30908 ČSA – „Czech Airlines“ – Restruktūrizavimo planas.

⁽²⁾ Įstatymas Nr. 182/2006.

— iškraipyti konkurenciją arba galėti ją iškraipyti,

— daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1. Valstybiniai ištekliai ir priemonės priskyrimas valstybei

- (41) Valstybės pagalba laikomas bet koks tiesiogiai arba netiesiogiai iš valstybinių išteklių pačios valstybės arba tarpininkaujančios įstaigos, veikiančios pagal jai suteiktus įgaliojimus, suteiktas pranašumas.
- (42) Todėl visų pirma reikia nustatyti, ar „Osinek“ paskola turi būti laikoma valstybiniais ištekliais. Kaip buvo nurodyta, paskolos suteikimo momentu 100 % „Osinek“ akcijų priklausė Čekijos Respublikos finansų ministerijai, todėl, nepaisant įmonės juridinės arba kitokios teisinės būklės, pagal 2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyvos 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse ⁽¹⁾ 2 straipsnio b punktą ji yra valstybinė įmonė. Tad Komisija mano, kad „Osinek“ paskola yra finansuojama valstybiniais ištekliais.
- (43) Tačiau Teisingumo Teismas taip pat nustatė, kad net jeigu valstybė gali kontroliuoti valstybinę įmonę ir daryti lemiamą įtaką jos veiklai, konkrečiu atveju negalima automatiškai daryti prielaidos, kad ji iš tiesų kontroliuoja įmonę. Pagal valstybės suteiktą savarankiškumo lygį valstybinė įmonė gali būti daugiau ar mažiau nepriklausoma. Todėl vien to, kad valstybinė įmonė yra valdoma valstybės, nepakanka, kad tokios įmonės taikomos priemonės, pvz., nagrinėjama paskolos sutartis, būtų priskirtos valstybei. Taip pat būtina iširti, ar valdžios institucijos laikytinos vienaip ar kitaip dalyvavusiomis priimant sprendimą dėl šios priemonės. Šiuo požiūriu Teismas nurodė, kad valstybinės įmonės taikoma priemonė gali būti priskiriama valstybei atsižvelgiant į rodiklių, atsiradusių šio atvejo aplinkybėmis ir šios priemonės taikymo sąlygomis ⁽²⁾, visumą.
- (44) Tokie rodikliai gali būti įmonės integravimas į viešojo administravimo struktūras, jos veiklos pobūdis ir šios vykdymas rinkoje įprastomis konkurencijos su privačiais subjektais sąlygomis, įmonės teisinė padėtis (pagal viešąją teisę arba įprastą bendrovių teisę), valdžios institucijų vykdomos įmonės valdymo kontrolės intensyvumas arba kitas rodiklis, konkrečiu atveju rodantis, kad valdžios institucijos dalyvauja priimant sprendimą dėl priemonės arba kad mažai tikėtina, jog jos nedalyvauja, taip pat atsižvelgiant į priemonės taikymo sritį, turinį arba jos sąlygas.

- (45) Komisija pabrėžia, kad dauguma „Osinek“ stebėtojų tarybos narių yra valdžios institucijų (pvz., Finansų ministerijos) atstovai.
- (46) 2008 m. lapkričio 5 d. remiantis tos pačios dienos vienintelio akcininko sprendimu buvo pradėtas „Osinek“ likvidavimas. Nors pagal Čekijos teisę vykstant likvidavimui likvidatorius turi veikti savarankiškai ir nesivadaudamas bendrovės organų nurodymais, Komisija pabrėžia, kad likvidatorių skyrė Čekijos Respublikos finansų ministerija, kuri yra vienintelė „Osinek“ akcininkė.
- (47) Be to, Čekijos institucijos pateikė Komisijai advokatų kontoros JUDr. Jiří Rybář & JUDr. Pavel Šrbík ekspertų išvadą, kuriose „Osinek“ likvidatoriui rekomenduojama prieš priimant sprendimą suteikti ČSA paskolą pasitarti su „Osinek“ akcininku, t. y. Čekija.
- (48) Dėl valstybės vykdomos „Osinek“ veiklos priežiūros Komisija pažymi, kad Čekijos Vyriausybė nutarimu Nr. 333 vėliau taip pat priėmė sprendimą grąžinti turtą, įkeistą užtikrinant „Osinek“ paskolą, ir pakeisti skolą ČSA nuosavu kapitalu.
- (49) Todėl Komisija daro išvadą, kad sprendimas suteikti „Osinek“ paskolą priskiriamas Čekijai. Tad „Osinek“ paskola turi būti laikoma finansuojama valstybiniais ištekliais.

6.2. Ekonominis pranašumas

- (50) Komisija pabrėžia, kad jeigu valstybė suteikia įmonei papildomą kapitalą geresnėmis sąlygomis nei įprastos rinkos sąlygos, vadovaujantis įtvirtintais ES teisės principais galėtų būti taikomos SESV 107 straipsnio 1 dalies nuostatos, nes pagal jas taip būtų palaikoma konkreti įmonė. Siekdama nustatyti, ar valstybė suteikė įmonei ekonominį pranašumą, kurio įmonė nebūtų įgijusi įprastomis rinkos sąlygomis, Komisija taiko rinkos ekonomikos investuotojo principą (REIP) ⁽³⁾.
- (51) Pagal šį principą valstybės pagalba nebūtų teikiama, jeigu esant panašioms aplinkybėms tokį kapitalą būtų galėjęs suteikti privatus investuotojas, dydžiu prilygstantis viešajame sektoriuje veikiančioms įstaigoms ir veikiantis įprastomis rinkos sąlygomis. Todėl Komisija turi įvertinti, ar privatus investuotojas būtų sudaręs tokį sandorį tokiomis pat sąlygomis. Manoma, kad toks hipotetinis privatus investuotojas elgtųsi kaip apdairus investuotojas, siekiantis padidinti pelną atsižvelgdamas į priimtą rizikos lygį esant atitinkamam pelnui. Pagal šį principą kapitalas, kurį valstybė tiesiogiai arba netiesiogiai suteikė

⁽¹⁾ OL L 318, 2006 11 17, p. 17.

⁽²⁾ Byla C-482/99 *Prancūzija prieš Komisiją* („Stardust Marine“) [2002] Rink. p. I-4397, 52 ir 57 dalys.

⁽³⁾ Jungtinės bylos T-228/99 ir T-233/99 *Westdeutsche Landesbank GZ prieš Komisiją* [2003] Rink. p. II-435, 251 dalis.

bendrovei įprastas rinkos sąlygas atitinkančiomis aplinkybėmis, neturėtų būti laikomas valstybės pagalba ⁽¹⁾.

(52) Pagal įtvirtintą teismų praktiką REIP taikomas paskoloms. Kai jis taikomas sprendžiant, ar suteikti paskolą, svarstoma, ar privatus investuotojas būtų suteikęs paskolą pagalbos gavėjui tokiomis sąlygomis, kokiomis ji iš tikrųjų buvo suteikta ⁽²⁾. Šiuo atveju Komisija vertina, ar paskola suteikta įprastomis prekybos sąlygomis ir ar tokias paskolas suteiktų komercinis bankas. Nagrinėdama tokių paskolų sąlygas Komisija visų pirma atsižvelgia į taikomą palūkanų normą ir įkaitą, kuriuo užtikrinama paskola. Komisija vertina pateikto įkaito pakankamumą visai paskolai grąžinti išpareigojimų nevykdymo atveju ir bendrovės finansinę padėtį paskolos suteikimo momentu ⁽³⁾.

(53) Komisija pabrėžia, kad ČSA yra ūkinę veiklą vykdančio juridinio asmens, todėl turėtų būti laikoma įmone, apibrėžta SESV 107 straipsnyje. Siekdama nustatyti, ar „Osinek“ paskola buvo suteikta palankiomis arba rinkos sąlygomis, Komisija patikrino, ar aptariamoms paskoloms palūkanų norma atitinka Orientacinių normų komunikate nustatytą Komisijos orientacinę normą, kuri taikoma kaip rinkos normos rodiklis.

(54) Dėl atitinkamos datos, į kurią reikia atsižvelgti lyginant nagrinėjamos paskolos palūkanų normą su orientacine norma, Komisija jau išreiškė savo nuomonę sprendime pradėti procedūrą teigdamas, kad tai turėtų būti teisiškai saistančio akto, pagal kurį suteikta paskola, diena, t. y. 2009 m. balandžio 30 d. („Osinek“ ir ČSA paskolos sutarties sudarymo diena).

(55) Čekija teigia, kad tuo metu ČSA dar galėjo gauti išorės finansavimą iš privačių bankų, o sunkumus patiriančia įmone ji tapo tik 2009 m. rugpjūčio mėn. 2009 m. pradžioje ČSA kreditingumas atitiko B reitingą.

(56) Čekijos teiginiams patikrinti Komisija surengė konsultacijas su keliais privačiais bankais, palaikančiais verslo santykius su ČSA, dėl jų ČSA vidaus reitingo per pirmus šešis 2009 m. mėnesius, ČSA vidaus reitingo pokyčių

nuo 2008 m. liepos mėn. iki 2009 m. liepos mėn., per pirmus šešis 2009 m. mėnesius ČSA suteiktų paskolų sąlygų ir kitų pastabų dėl ČSA kreditingumo per pirmus šešis 2009 m. mėnesius. Trys privatūs bankai, pateikdami informaciją, pareikalavo ją saugoti, naudoti tik Komisijos vidaus vertinimui atlikti ir neatskleisti jokiai trečiajai šaliai, įskaitant ČSA ir Čekijos valdžios institucijas.

(57) Nors visi šie bankai patvirtino, kad ČSA finansinė padėtis pablogėjo 2009 m. pradžioje, ČSA apyvartinių lėšų paskolos ir kredito priemonės buvo suteiktos per 2009 m. pirmąjį pusmetį. ČSA vidaus reitingas trijuose privačiuose bankuose apytikriai atitinka B reitingą.

(58) Komisija pabrėžia, kad bankų atsakymai yra nuoseklūs ir pagrįsti. Nors bendrovės vidaus reitingai pablogėjo, regis, pablogėjimas nėra pakankamai ryškus, kad būtų pateisinta didesnė rizikos marža.

(59) Be to, Komisija pažymi, kad, kaip jau nurodyta sprendime pradėti procedūrą ir Čekijos pateiktoje informacijoje, 2008 m. rugsėjo mėn. „UniCreditBank“ suteikė ČSA 200 mln. CZK vidutinės trukmės (4 metų) apyvartinių lėšų paskolą, kuri užtikrinta skrydžių simulatoriaus įkeitimu. 2009 m. birželio 25 d. dėl finansinių rodiklių, dėl kurių susitarta paskolos sutartyje, nuokrypių „UniCreditBank“ padidino ČSA paskolos rizikos maržą nuo 160 bazinių punktų (sutartų 2008 m. rugsėjo mėn.) iki 325 bazinių punktų, pridėtų prie vieno mėnesio PRIBOR (t. y. 5,10 % metinė palūkanų norma 2009 m. birželio 25 d.). Komisija pabrėžia, kad ši palūkanų norma, rodanti, kad ČSA finansinė padėtis pablogėjo neseniai, yra mažesnė nei „Osinek“ paskolos palūkanų norma (5,51 % per metus) ir maždaug atitinka B reitingu įvertintos bendrovės orientacinę normą (įkeičiant didelės vertės turtą).

(60) Atsižvelgiant į tai, galima daryti išvadą, kad „Osinek“ paskolos suteikimo momentu iš esmės ČSA galėjo gauti išorės finansavimą ir kad per 2009 m. pirmąjį pusmetį ČSA kreditingumas atitiko B reitingą.

(61) Užtikrinant paskolą buvo įkeisti pastatai, esantys Prahos Ruzyně oro uoste, žemė, atsargos ir atsarginės dalys. Įkaito rinkos vertę nustatė nepriklausomi Čekijos ekspertai, registruoti Ekspertų įstaigų registre arba Centriniam

⁽¹⁾ Komisijos komunikatas valstybėms narėms EEB sutarties 92 ir 93 straipsnių bei Komisijos direktyvos 80/723/EEB 5 straipsnio taikymas gamybos sektoriaus valstybinėms įmonėms (OL C 307, 1993 11 13, p. 3), 11 punktas. Komunikatas yra skirtas gamybos sektoriui, tačiau gali būti taikomas ir kitiems ekonomikos sektoriams. Žr. bylą T-16/96 Cityflyer [1998] Rink. p. II-757, 51 dalis.

⁽²⁾ Žr. bylą T-16/96 Cityflyer Express Ltd prieš Komisiją, [1998] Rink. p. II-757, 45 ir 46 dalys.

⁽³⁾ Žr. Komunikatą „EB sutarties 92 ir 93 straipsnių ir EEE susitarimo 61 straipsnio taikymas valstybės pagalbai aviacijos sektoriuje“ (OL C 350, 1994 12 10, p. 5).

įgaliotų ekspertų registre, kuri tvarko Čekijos Respublikos teisingumo ministerija, ir turintys turto vertinimo patirties ⁽¹⁾.

- (62) Komisija pabrėžia, kad įkeisto F angaro (žr. 1 lentelę) vertinimo ataskaita parengta 2009 m. birželio 1 d., o pirma „Osinek“ paskolos dalis buvo išmokėta 2009 m. gegužės 11 d. Čekijos valdžios institucijos pateikė 2009 m. gegužės 6 d. „YBN Consult“ deklaraciją, kurioje patvirtinama pateikto įkaito vertė. Ši deklaracija atitinka „Osinek“ paskolos sutarties 5.9.11 punkto sąlygą, kad išsami vertinimo ataskaita turi būti pateikta per vieną mėnesį nuo pirmos paskolos dalies išmokėjimo dienos. Komisija pabrėžia, kad ši sąlyga buvo įvykdyta.
- (63) Be to, Komisija kritiškai įvertino pateiktas vertinimo ataskaitas. Vertinimai susirūpinimo nekelia, nes nebuvo rasta jokių akivaizdžių klaidų, buvo taikomos pripažintos metodikos ir vertinimai pagrįsti patikimomis prielaidomis. Todėl Komisija mano, kad esamų vertinimo ataskaitų rezultatai apytiksliai atitinka realias turto, įkeisto „Osinek“ paskolai užtikrinti, rinkos kainas. Vienos įkaito

rūšies (atsarginės dalys) vertė buvo nustatyta pagal grynąją buhalterinę vertę. Atsižvelgiant į tai, kad atsarginės dalis galima lengvai parduoti, o jų vertė turėtų atitikti jų įsigijimo kainą atėmus bendras nusidėvėjimo išlaidas, Komisija mano, kad vertinant šią turto rūšį tinka taikyti tokį vertinimo metodą.

- (64) Paskolos sutartyje nustatyta, kad faktinė paskolos suma neturi būti didesnė kaip 90 % įkaito vertės, t. y. įkaito vertė turi būti ne mažesnė kaip 110 % paskolos sumos. Remiantis pateiktais duomenimis, 2009 m. gegužės mėn. pirmos paskolos dalies išmokėjimo momentu pradinio įkaito vertė, kaip nustatyta 2009 m. balandžio 30 d. paskolos sutartyje, buvo ne mažesnė kaip [110–117]%, 2009 m. liepos mėn. antros paskolos dalies išmokėjimo momentu – ne mažesnė kaip [120–132]%, o 2009 m. rugsėjo mėn. trečios paskolos dalies išmokėjimo momentu – ne mažesnė kaip [128–141]%. Be to, pagal keletą „Osinek“ paskolos sutarties priedų (žr. 8 konstatuojamąją dalį) buvo papildomai įkeista turto, o dalis turto buvo grąžinta.

4 lentelė

„Osinek“ paskolos turto įkeitimas skirtingais laikotarpiais

Pakeitimo data	Paimta suma (mln. CZK)	Įkaito vertė (mln. CZK)	Įkeitimo lygis (%)
2009 m. gegužės 11 d.	800	[880–935]	[110–117]
2009 m. liepos 23 d.	800	[1 350–1 485]	[169–186]
2009 m. liepos 30 d.	1 700	[2 040–2 240]	[120–132]
2009 m. rugsėjo 22 d.	1 700	[2 485–2 760]	[146–162]
2009 m. rugsėjo 24 d.	2 500	[3 190–3 535]	[128–141]
2009 m. gruodžio 9 d.	2 500	[3 275–3 615]	[131–145]
2010 m. sausio 25 d.	2 500	[3 310–3 640]	[132–146]

- (65) Orientacinių normų komunikate daroma prielaida, jog aukštas įkeitimo lygis rodo, kad nuostolis dėl išpareigojimų nevykdymo yra ne daugiau kaip 30 %, ir tokiu atveju įkaito vertė yra ne mažesnė kaip 70 % paskolos sumos. Komisija pabrėžia, kad įkeitimo lygis užtikrinant paskolą yra gerokai aukštesnis, todėl galimiems įkaito vertės įverčių nuokrypių atvejams sukurama svarbi saugumo marža.
- (66) Pagal Orientacinių normų komunikatą tuo metu tinkama palūkanų norma būtų 5,16 % per metus (2,96 % bazinė norma + 220 bazinių punktų = 5,16 % per metus). 220

bazinių punktų marža rodo, kad bendrovė buvo vertinama B reitingu, kaip patvirtino privatūs bankai, ir kad buvo grąžinta daug turto, kaip nurodyta pirmiau.

- (67) Norma yra mažesnė nei „Osinek“ paskolai taikoma palūkanų norma (trijų mėnesių PRIBOR ⁽²⁾ + 300 bazinių punktų), kuri 2009 m. balandžio 30 d. pasiekė 5,51 % per metus.
- (68) Taikomos normos (trijų mėnesių PRIBOR pridėjus 300 bazinių punktų) ir orientacinės normos pridėjus 220 bazinių punktų maržą analizė rodo, kad pagal bazės metodiką ir bendrą taikomų normų lygį, įskaitant ir atitinkamą rizikos maržą, šios normos yra lygiavertės.

⁽¹⁾ „YBN Consult – Znalecký ústav, s.r.o.“ yra ekspertų įstaiga, turinti teisę teikti specialistų konsultacijas ekonomikos ir statybos pramonės srityse. „PROSCON – s.r.o.“ yra ekspertų įstaiga, turinti teisę teikti specialistų konsultacijas ekonomikos srityje. Vladimír Čmejla yra ekonomikos, patentų ir išradimų reikalų ekspertas.

⁽²⁾ Dienos PRIBOR normos skelbiamos http://www.cnb.cz/en/financial_markets/money_market/pribor/daily.jsp.

(69) PRIBOR yra tarpbankinių indėlių rinkos palūkanų normų orientacinė vertė, kurią pagal bankų, kurių kotiruotės skaičiuojamos nustatant palūkanų normą, siūlomas kainas už indėlius (t. y. pasiūlymus) apskaičiuoja (fiksuoja) Čekijos nacionalinio banko ir Čekijos Forex klubo (Čekijos Respublikos finansų rinkų asociacija, ACL) skaičiavimų agentas ⁽¹⁾.

(70) „Osinek“ paskolos norma nustatyta pagal 3 mėnesių PRIBOR. Orientacinė norma apskaičiuojama pagal vienu metų pinigų rinkos normas. Tačiau tam tikrais atvejais Komisija pasilieka teisę taikyti trumpesnę arba ilgesnę terminą.

(71) Abiejų normų pokyčių per „Osinek“ paskolos laikotarpį (nuo 2009 m. balandžio mėn. iki 2010 m. birželio mėn.) analizė rodo, kad abi normos iš tiesų yra lygiavertės. 2009 m. balandžio mėn.–2010 m. birželio mėn. vidutinės normos ⁽²⁾ beveik tokios pat (PRIBOR + 300 bazinių punktų – 4,77 % ir orientacinė norma, įskaitant 220 bazinių punktų rizikos maržą, – 4,79 %). Nedidelis šių dviejų bazinių punktų skirtumas susidaro taikant skirtingą koregavimo metodą. PRIBOR koreguojamas kasdien, o orientacinė norma – tik kas keletą mėnesių.

(72) Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad taikoma palūkanų norma priimtina kaip tinkamas rinkos normos rodiklis. Pagal Orientacinių normų komunikatą ši priemonė atitinka rinkos sąlygas, todėl nesuteikia ČSA ekonominio pranašumo.

(73) Galiausiai Komisija pabrėžia, kad ČSA sumokėjo kreditoriui palūkanas visiškai įvykdydama „Osinek“ paskolos sutarties sąlygas ⁽³⁾.

6.3. Atrankumas

(74) Kad pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ja turi būti „palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba“. Komisija

pabrėžia, kad tiriamu atveju „Osinek“ paskola buvo suteikta tik ČSA. Todėl pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį priemonė yra atranki.

6.4. Konkurencijos iškreipimas ir poveikis prekybai

(75) Tai, kad šiuo atveju pagal visus valstybės pagalbos kriterijus ginčijama priemonė daro poveikį ES vidaus prekybai ir iškreipia konkurenciją, yra neginčijamas faktas, dėl kurio neprieštaravo net ir Čekijos valdžios institucijos. ČSA konkuruoja su kitomis Europos Sąjungos oro transporto bendrovėmis, ypač po to, kai 1993 m. sausio 1 d. įsigaliojo trečiasis oro transporto liberalizavimo etapas („trečiasis rinkinys“). Panaudojus aptariamą priemonę ČSA galėjo tęsti veiklą, priešingai nei kiti konkurentai, nepatirdama padarinių, kuriuos paprastai sukelia prasti finansiniai rezultatai.

6.5. Išvada

(76) Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad priemonė nėra susijusi su valstybės pagalba ČSA, nes „Osinek“ paskola buvo suteikta tokiomis sąlygomis, kokių reikalautų rinkos ekonomikos investuotojas. Visų pirma „Osinek“ paskolos palūkanų norma atitinka orientacinę normą, nustatytą pagal Orientacinių normų komunikatą atsižvelgiant į tai, kad paskolos suteikimo momentu ČSA buvo vertinama B reitingu, kurį patvirtino privatus bankas, o įkeitimo užtikrinant paskolą lygis pagal Orientacinių normų komunikatą visą laiką buvo gerokai aukštesnis nei 70 % paskolos sumos.

7. PAGALBOS SUDERINAMUMAS SU VIDAUS RINKA

(77) Vis dėlto Komisija, vadovaudamasi laikinąja sistema, taip pat ištyrė, ar ši priemonė būtų suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, jeigu paskola būtų laikoma susijusia su valstybės pagalba.

(78) „Osinek“ paskola buvo suteikta 2009 m. Todėl šios priemonės tikslas – sudaryti įmonei palankesnes sąlygas gauti išorės finansavimą, kai dėl finansų krizės yra smarkiai sutrikusi įprasta kredito rinkų veikla ir kai finansų krizė („kreditų krizė“) daro įtaką ekonomikai platesniu mastu ir smarkiai trikdo valstybių narių ekonomiką.

(79) 2008 m. gruodžio 17 d. Komisija ėmėsi spręsti krizės problemą ir patvirtino laikinąją sistemą. Joje Komisija pripažino „dabartinės finansų krizės sunkumą ir jos poveikį visai valstybių narių ekonomikai“. Komisija padarė išvadą, kad „siekiant įveikti tuos sunkumus tam tikrų kategorijų valstybės pagalba ribotą laikotarpį pateisinama ir gali būti paskelbta suderinama su bendrąja rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą“.

⁽¹⁾ PRIBOR nustatymo metodika aprašyta http://www.cnb.cz/docs/ARADY/MET_LIST/prib_en.pdf.

⁽²⁾ Vidutinės normos nustatomos pagal Čekijos nacionalinio banko skelbiamą trijų mėnesių PRIBOR mėnesinių vidurkių aritmetinį vidurkį pridedant 300 bazinių punktų ir atitinkamas 2009 m. balandžio mėn.–2010 m. birželio mėn. orientacines normas pridedant 220 bazinių punktų (atitinkami duomenys pateikiami lentelėse http://www.cnb.cz/en/financial_markets/money_market/pribor/averages_form.jsp ir http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

⁽³⁾ Palūkanos buvo sumokėtos už penkis kalendorinius ketvirčius iš eilės ir vienu atveju buvo mokami delspinigiai už dvi dienas pradelstą mokėjimą.

7.1. Atitiktis laikinosios sistemos 4.4.2 daliai

- (80) Ši priemonė turi būti vertinama atsižvelgiant į laikinosios sistemos 4.4.2 dalies reikalavimus („Subsidijuojama palūkanų norma suteikiama pagalba“).

Taikomos palūkanų normos atitiktis

- (81) Pagal laikinąją sistemą taikoma palūkanų norma turi būti bent lygi centrinio banko vienos nakties normai pridėjus priemoką, lygią vidutinės vienu metų tarpbankinės normos ir centrinio banko vienos nakties normos vidurkio skirtumui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2008 m. birželio 30 d., ir pridėjus kredito rizikos priemoką, atitinkančią paskolos gavėjo rizikingumą pagal Orientacinių normų komunikatą.
- (82) 2009 m. balandžio 30 d. Čekijos vienos nakties norma buvo 1,45 %⁽¹⁾. Nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2008 m. birželio 30 d. vidutinės vienu metų tarpbankinės normos ir centrinio banko vienos nakties normos vidurkio skirtumas buvo 68 baziniai punktai.
- (83) Kredito rizikos priemoka pagal paskolos gavėjo rizikingumą buvo 220 bazinių punktų. Ši priemoka nustatyta pagal B reitingą (žr. 57 konstatuojamąją dalį) ir aukštą turto įkeitimo lygį, atsižvelgiant į pasiūlytą įkaitą (žr. 64 ir 65 konstatuojamąsias dalis).
- (84) Tad pagal laikinąją sistemą mažiausia norma būtų 4,33 % (1,45 % + 0,68 % + 2,20 %). Faktinė „Osinek“ paskolos norma buvo 5,51 %. Todėl „Osinek“ paskola buvo suteikta didesne norma nei pagal laikinąją sistemą leidžiama mažiausia norma.
- (85) Be to, pagal laikinosios sistemos 4.4 skirsnį, kad paskola būtų laikoma tinkama pagalba, būtina įvykdyti dvi papildomas sąlygas:

Iki 2010 m. gruodžio 31 d. sudaryta sutartis

- (86) Pirmą, sutartis turėjo būti sudaryta ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d. Sumažintos palūkanų normos gali būti taikomos palūkanų mokėjimams iki 2012 m. gruodžio 31 d.

- (87) „Osinek“ paskolos sutartis buvo sudaryta 2009 m. balandžio 30 d. Visa paskolos suma iškart turėjo būti grąžinta 2010 m. lapkričio 30 d. Tad paskolos sutartis atitinka pirmąją sąlygą.

2008 m. liepos 1 d. sunkumų nepatirianti įmonė

- (88) Antra, 2008 m. liepos 1 d. pagalbos gavėjas neturėjo turėti sunkumų.
- (89) Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 9 dalyje nurodoma, kad ES nėra apibrėžta, kas yra sunkumus patirianti įmonė, ir priduriama, kad Komisija laiko įmonę patiriančia sunkumų, kai ji, naudodama savus išteklius arba lėšas, kurių gali gauti iš įmonės savininkų/akcininkų arba kreditorių, negali sustabdyti nuostolių, dėl kurių be valdžios institucijų įsikišimo per trumpą arba vidutinį laikotarpį beveik neabejotinai bus pasmerкта bankrotui.
- (90) Toliau Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 dalies b punkte patikslinama, kad įmonė laikoma patiriančia sunkumų, kai bent kelių bendrovės narių atsakomybė už bendrovės skolą yra neribota, kai daugiau kaip pusė bendrovės registruoto kapitalo yra pradingę ir daugiau nei ketvirtadalis šio kapitalo buvo prarasta per praėjusius 12 mėnesių.
- (91) 2008 m. ČSA registruotas kapitalas buvo lygus 2 735 mln. CZK. Pagal ČAS standartą tais pačiais metais bendrovės nuosavas kapitalas sumažėjo iki 101 mln. CZK.

5 lentelė

2007 ir 2008 m. nuosavas kapitalas ir registruotas kapitalas (tūkst. CZK)

2007	2007-06	2007-07	2007-08	2007-09	2007-10	2007-11	2007-12
Nuosavas kapitalas	[1 035 000 – 1 140 000]	[1 415 000 – 1 555 000]	[1 450 000 – 1 595 000]	[1 410 000 – 1 565 000]	[1 950 000 – 2 145 000]	[1 260 000 – 1 390 000]	1 238 093
Registruotas kapitalas	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510

⁽¹⁾ CZEONIA (Čekijos vienos nakties indeksų vidurkis) apibrėžiamas kaip svertinis visų neapdraustų vienos nakties indėlių, deponuotų bankuose, kurių kotiruotės skaičiuojamos nustatant palūkanų normą, vidurkis tarpbankinėje rinkoje. Jį apskaičiuoja ir paskelbia Čekijos nacionalinis bankas (http://www.cnb.cz/en/financial_markets/money_market/czeonia/daily.jsp).

2008	2008-01	2008-02	2008-03	2008-04	2008-05	2008-06
Nuosavas kapitalas	[585 000 – 645 000]	[385 000 – 420 000]	[110 000 – 120 000]	[690 000 – 755 000]	[860 000 – 950 000]	[965 000 – 1 065 000]
Registruotas kapitalas	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510

	2008-07	2008-08	2008-09	2008-10	2008-11	2008-12
Nuosavas kapitalas	[945 000 – 1 030 000]	[1 220 000 – 1 340 000]	[1 270 000 – 1 410 000]	[1 295 000 – 1 430 000]	[610 000 – 670 000]	101 686
Registruotas kapitalas	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510	2 735 510

Šaltinis. ČSA pateiktos finansinės ataskaitos

- (92) Nors 2008 m. liepos 1 d. daugiau kaip pusė bendrovės registruoto kapitalo jau buvo dingę, neįvykdyta antroji Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 dalies a punkto sąlyga, kad per praėjusius 12 mėnesių turi būti prarasta daugiau nei ketvirtadalis registruoto kapitalo. Nuo 2007 m. birželio mėn. iki 2008 m. liepos mėn. prarastas nuosavas kapitalas ([31 570 000–34 875 000] CZK) atitinka tik [0,8–1,5]% registruoto kapitalo.
- (93) Be to, pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 dalies c punktą bendrovė laikoma patiriančia sunkumų, kai ji pagal šalies teisę atitinka kriterijus, pagal kuriuos jai gali būti iškelta kolektyvinio bankroto byla. Čekijos valdžios institucijos patvirtino, kad pagal Čekijos bankroto įstatymo 3 dalį ČSA negali būti iškelta bankroto byla.
- (94) Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 11 dalyje nustatyta, kad net jeigu ir nėra jokių šių gairių 10 dalyje nurodytų aplinkybių, įmonė gali būti laikoma patiriančia sunkumų, ypač kai yra įprastų ženklų, kad įmonė patiria sunkumų, pvz., didėjantis nuostolis, mažėjanti apyvarta, didėjančios atsargos, pajėgumų perteklius, mažėjantis pinigų srautas, didėjanti skola, didėjančios palūkanos ir mažėjanti arba nulinė grynoji turto vertė.
- (95) ČSA finansinių rezultatų pokyčiai per nagrinėjamą laikotarpį nerodo aiškos neigiamos tendencijos (žr. 3 lentelę). 2006 m. pabaigoje bendrovė patyrė nuostolių, tačiau 2007 m. ji atsigavo ir pasiekė teigiamą rezultatą. 2008 m. pirmojo ketvirčio pabaigoje buvo užregistruotas [800–880] mln. CZK nuostolis. Tačiau iki antrojo ketvirčio pabaigos, t. y. 2008 m. birželio 30 d., padėtis pagerėjo. Panaši ir pinigų srautų tendencija. Per nagrinėjamą laikotarpį ČSA apyvarta kasmet iš lėto mažėjo. Tačiau negalima teigti, kad iki 2008 m. birželio 30 d. apyvarta smarkiai sumažėjo.
- (96) Nuo 2008 m. kovo mėn. iki 2008 m. birželio mėn. bendrovės skola sumažėjo, o per kitus šešis mėnesius vėl padidėjo. Galiausiai turto vertės svyravimo per aptariamą laikotarpį tendencija nėra aiški.
- (97) Baigiant pasakytina, kad pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 11 dalyje nurodytus finansinius kriterijus nėra aiškių tendencijų ir įprastų ženklų, kad iki 2008 m. birželio 30 d. įmonė patyrė sunkumų. Be to, kaip rodo tai, kad 2008 m. rugsėjo mėn. ČSA galėjo gauti paskolą iš privataus banko, tuo metu bendrovė dar galėjo gauti finansavimą (žr. 59 konstatuojamąją dalį).
- (98) Komisija pažymi, kad laikinosios sistemos 4.4 skirsnio reikalavimus atitinkanti pagalba gali būti skiriama įmonėms, kurios 2008 m. liepos 1 d. nepatyrė sunkumų, bet jų patyrė vėliau dėl pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės. Todėl tai, kad ČSA vėliau patyrė sunkumų, nereiškia, kad pagalba neatitinka laikinosios sistemos reikalavimų.
- (99) Todėl Komisija mano, kad 2008 m. liepos 1 d. ČSA nebuvo sunkumų patirianti įmonė ir kad jai galima taikyti laikinąją sistemą.

7.2. Išvada

- (100) Atsižvelgiant į tai, „Osinek“ paskola atitinka visas laikinosios sistemos 4.4 skirsnyje išdėstytas sąlygas. Todėl net jeigu „Osinek“ paskola būtų laikoma susijusia su valstybės pagalba, pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą ši priemonė vis tiek būtų suderinama su vidaus rinka.

8. IŠVADA

- (101) Komisija daro išvadą, kad „Osinek“ paskola nėra susijusi su valstybės pagalba. Be to, net jeigu „Osinek“ paskola būtų laikoma susijusia su valstybės pagalba, pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą ši priemonė vis tiek būtų suderinama su vidaus rinka.

(102) Šis sprendimas netaikomas įkeisto turto grąžinimui ir 2010 m. birželio 30 d. „Osinek“ paskolos kapitalizavimui. Šios priemonės vertinimas atliekamas atsižvelgiant į galutinį sprendimą, priimtą byloje SA.30908,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priemonė, kurią Čekija įgyvendino pagal 2009 m. balandžio 30 d. paskolos sutartį „Osinek a.s.“ suteikus „České aerolinie, a. s.“ 2,5 mlrd. CZK paskolą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį nėra laikoma valstybės pagalba ir net jeigu ji būtų laikoma valstybės pagalba, pagal

minėtos sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą ji yra suderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Čekijai.

Priimta Briuselyje 2012 m. kovo 21 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

2012 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 310 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	840 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT